

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

รายงานการวิจัย

การศึกษาสถานภาพอุตสาหกรรมไหมไทย

Study on Thai Silk Industry Situation

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

คณะผู้วิจัย

สุชาดา อุชชิน

สมหญิง ชูประยูร

และ คณะ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับ กรมหม่อนไหม

โทรศัพท์ 02 – 942 8600 – 3 โทรสาร 02 – 562 0338

มิถุนายน 2555

สัญญาเลขที่ ภค. / 2553-22

รายงานการวิจัย

การศึกษสถานภาพอุตสาหกรรมไหมไทย Study on Thai Silk Industry Situation

คณะผู้วิจัย

นาง สุชาดา อุษชิน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นาง สมหญิง ชูประยูร กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

และ คณะ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มิถุนายน 2555

แผนงานวิจัย

การศึกษาสถานภาพอุตสาหกรรมไหมไทย

Study on Thai Silk Industry Situation

โครงการภายใต้แผนงานวิจัย จำนวน 2 โครงการ

โครงการวิจัยย่อย 1 ศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ไหมไทยในเชิงการค้า
Potentials of Commercial Manufacturing of Thai Silk Product
นาง สุชาดา อุษชิน หน่วยปฏิบัติการเทคโนโลยีสิงทอ

. 02 - 942 8600 - 3

โครงการวิจัยย่อย 2 ี
Efficiency of Silkworm Rearing at Farm Level

. 02 - 558-7924-6

:

กิตติกรรมประกาศ

. . 2553

กรมหม่อมไพบูลย์ ที่ได้ให้นักวิจัยดำเนินการโครงการนี้

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำ

ง

ม

ไ

ใ

ง

ง

ที่ได้ให้

ง

จัดทำแผนที่นำทางของโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการ ใ ง

คำนำ

(.)

. . 2553 ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และกรมหม่อนไหม เพื่อดำเนินการศึกษาและวิจัย'

เรื่อง ก

ย่อยที่เกี่ยวข้องพันและ

ซึ่งกันและกัน จำนวน 2

ย

เรื่องการปลูกหม่อน การเลี้ยงไหม และการสาวไหมเพื่อถ่ายทอดสู่เกษตรกร และการจั

5 (. . 2554-2558)

ค

น

น

จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เพื่อนำเสนอผลการวิจัย คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า

ง จ

ง

คณะผู้วิจัยขออภัยไว้ ณ ที่นี้

แผนงานวิจัย การศึกษาสถานภาพอุตสาหกรรมไหมไทย
Study on Thai Silk Industry Situation

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี 2553 จำนวน 1,570,000

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ตั้งแต่ 2553 2555

หน่วยงานและผู้ดำเนินการวิจัยพร้อมหน่วยงานที่สังกัดแล

ที่ปรึกษาโค

ผู้อำนวยการแผนงาน :

ชื่อ -

สถานที่ทำงาน

ง

50

10900

02 - 942 8600 - 3

02 - 562 0338

aapsdu@ku.ac.th, suujjin@hotmail.com

หัวหน้าโครงการวิจัยย่อย 1

Potentials of Commercial Manufacturing of Thai Silk Product

ชื่อ -

สถานที่ทำงาน

ง

50

10900

02 - 942 8600 - 3

02 - 562 0338

aapsdu@ku.ac.th, suujjin@hotmail.com

โครงการวิจัยย่อย 2

ย

Efficiency of Silkworm Rearing at Farm Level

ชื่อ -

สถานที่ทำงาน

/

50

10900

02 - 558-7924-6

csomying@hotmail.com

หน่วยงานหลัก

สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตผลทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

50

10900

02 - 9428600 - 3

02-5620338

กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 50

10900

/

02 - 558-7924-6

บทคัดย่อ

Study on Thai Silk Industry Situation

2553 1,570,000

1 2553 2554

หน่วยงานและผู้ดำเนินการวิจัยพร้อมหน่วยงานที่สังกัดและหมายเลขโทรศัพท์

1 2 3 1 2

2 4 5 2

แผนงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคของไหมไทย เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เพื่อการถ่ายทอดสู่เกษตรกร และนำไปสู่การจัดทำแผนที่นำทาง

จากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมไหมไทย 3

( ) ( )

ร่วมกับผู้แทนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และภาค

3 1) 2) 3)

ให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีของการผลิตไหมทั้งระบบ ส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรผลิต

.8000 - 2548 30

พบว่า ผ้าไหมไทยมีชื่อเสียงในตลาดโลก แต่มูลค่าการส่งออกสินค้าเส้นไหม

0.32 %

และญี่ปุ่น ปัญหาที่พบคือ การส่งออก

ปัจจัยสำคัญที่มี

SWOT Analysis

เพื่อจัด "แผนที่นำทางของ

5 . . 2554-2558" ที่ป 4 15 71

1) วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมไหมไทย 8

56 2) 3 5

3) ( ) 2 5

4) 2 5

คำสำคัญ: แผนที่นำทาง

1 50 . . 10900 . 02 - 942 8600

2 50 . . 10900 . 02 - 558-7924-6

3 50 . . 10900 . 02 - 562-5065

4 ศึกษพยาโทพลาซ่า ห้องเจ ชั้นที่ 11 เลขที่ 128/123 . . 10400 . 02 - 129 3965-7

5 4 . . 10110 . 02 - 713 5492 - 9

Abstract

The aims of this project is to find out important factors for achieving successful business and to overcome problems and obstacles in the whole industry system. Based on the results from the Project the knowledge body to transfer to farmers and the Road Map of overall Thai silk Industry is initiated. An implementation starts from the study of secondary data by revision of literatures, survey by using questionnaires and brainstorming of representatives from government and private sectors and farmers involved in silk business. The survey is carried out from three groups of people involve in Thai silk industry namely downstream(mulberry cultivation, silk rearing, hand reeling), midstream (machine reeling, dyeing weaving), and upstream(silk production, marketing) group from central region, northern region and northeastern region, respectively. There are 3 main parts of the knowledge body namely mulberry cultivation technology, silkworm rearing technology and silk reeling . Efficiency in overall system of silk production is found to be achieved after the technology is transferred to farmers. Farmer groups could produce high quality silk yarn that meet the Thai Agricultural Standard TAS 8000-2005 and they could gain about 30% more income. From the result of the study on the potentials of commercial manufacturing of Thai Silk products reveals that Thai Silk is well known all over the world but export value of silk cloth and thread is only 0.32% of Thai textile. Important import countries are United States, Canada, Europe and Japan. Original Equipment Manufacturer, OEM is the main problem found in exporting Thai Silk. However, analysis of the potential of Thai Silk industry by Diamond Model and SWOT Analysis in order to successfully develop Thai Silk Industry in Commercial, "The Five Years (2011-2015) Road Map of Thai Silk Industry" is initiated by brainstorming. This Road Map consists of 4 strategies, 15 Plans and 71 Projects as follow: 1) Research, development and extension of knowledge utilization for Thai silk development, which consists of 8 Plans and 56 Projects; 2) Development of man power and standardized product, which consists of 3 Plans and 5 Projects; 3) Development of Thai silk clusters network, that consists of 2 Plans and 5 Projects; and 4) Aggressive marketing development, which consists of 2 Plans and 5 projects.

Key words: silk, knowledge body, road map

สารบัญ

	4
	5
แผนงานวิจัย การศึกษาสถานภาพอุตสาหกรรมใหม่ไทย	6
	8
Abstract	9
	10
	13
	15
	16
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	16
	16
วามเชื่อมโยงระหว่างโครงการวิจัย	17
ประโยชน์ที่ได้รับ	18
แผนที่นำทางอุตสาหกรรมใหม่ไทย 5 . . 2554 - 2558	21
หน่วยงานที่นำผ	35
	35
โครงการวิจัยย่อย 1 สักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ไทยในเชิงการค้า	37
	40
Abstract	41
	42
	43
	43
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	43
	55
	(SWOT Analysis)
	60
	63
	65
1.	ย
1.1	ย
วิ	ย

1.2		65
1.2.1		65
1.2.2		70
1.3		72
2.		80
3.	/	83
4.	การศึกษาองค์กรที่เกี่ยวข้องกับไหม	85
1.		85
	" "	87
		88
	ง ี	89
2.		92
3.	ง	92
4.		93
5.	( )	94
6.		95
7.		98
5.	ผลการศึกษาสภาพการผลิตเส้นไหมและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของอุตสาหกรรม	101
1.		101
2.	( )	103
3.	ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของอุตสาหกรรมไหมไทย	106
6.	เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนที่นำทางอุตสาหกรรมไหมไทย	108
	(Road map)	
1.	(Diamond Model)	108
2.	SWOT Analysis	116
		125
		127
		128
		128
	ว	141

โครงการวิจัยย่อย 2	ประสิทธิภาพการเลี้ยงไหม	147
		149
Abstract		150
		151
		152
		152
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง		152
		154
		156
1.	วิ	156
2.		157
	ชวกับ	157
	ชวกับ	159
	ชวกับ	163
3.		163
4.		164
4.1		164
1)		164
2)	ย	167
3)		169
4.2		170
1.	ความรู้เรื่องหม่อน	170
2.	องค์ความรู้เรื่องการเลี้ยงไหม	172
3.	องค์ความรู้เรื่องการสาวไหม	175
		177
		181
		185

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	“แผนที่นำทางอุตสาหกรรม”	5	. . 2554 – 2558” ..27
ตารางที่ 2	.....		47
ตารางที่ 3		2551	47
ตารางที่ 4	.....		50
ตารางที่ 5	ง ‘ อ . . 2551		51
ตารางที่ 6	ย		68
ตารางที่ 7	.....		69
ตารางที่ 8	ย	2553	70
ตารางที่ 9	สาวไหมของเครื่องสาวไหม		71
ตารางที่ 10		2553	71
ตารางที่ 11	จังหวัดที่มีสมาชิกของ		72
ตารางที่ 12	‘ประกอบการตามโควตาที่ไ		83
ตารางที่ 13	.....		110
ตารางที่ 14		‘ อ	111
ตารางที่ 15		ขวเนื่อง	112
ตารางที่ 16	.....		113
ตารางที่ 17	ามระบบเพชรเพื่อสะท้อน		114
ตารางที่ 18	.....		116
ตารางที่ 19	.....		119
ตารางที่ 20	TOWS MATRIX		121

สารบัญตารางภาคผนวกโครง 1

1-1	ขตรกรที่ใหข้อมูลรายภ		139
1-2	อุตสาหกรรมหม่อนไหมที่ไ		139
1-3	‘ ใหข้อมูล		140
1-4	งน้ำที่ใหข้อมูล		140
1-5	ยน้ำที่ใหข้อมูล		140
1-6	‘		141
1-7	‘		143
1-8	‘วัดด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน		144

1-9	วิ	.....	145
1-10		.....	146

สารบัญญัตรางภาคผนวกโครงฟ 2

2-1	เพศของเกษตรกรที่ประกอบ	.....	185
2-2		.....	185
2-3	จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร	.....	185
2-4		.....	186
2-5		.....	186
2-6	แสดงพันธุ์หม่อนที่ใช้ปลูก	.....	186
2-7		.....	187
2-8		.....	187
2-9		.....	187
2-10	ง	.....	187
2-11		.....	188
2-12	้า	.....	188
2-13	แสดงชนิดของโรคหม่อนที่พบ	.....	188
2-14		.....	188
2-15	แสดงพันธุ์ใหม่ที่เกษตรกร ีย	.....	189
2-16		.....	189
2-17	ีย	.....	189
2-18	ีย	.....	189
2-19	อห้	.....	190
2-20		.....	190
2-21	อ	.....	190
2-22	น ีย	.....	191
2-23	แสดงการใช้วัสดุที่คลุม ้นใ	.....	191
2-24	อ	.....	191
2-25	แสดงจำนวนครั้งที่ถ่าย	.....	191
2-26		.....	192
2-27		.....	192
2-28		.....	192
2-29	แสดงจำนวนของเกษตรกรที่มี	.....	192
2-30		.....	193

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	แผนภูมิการเชื่อมโยงของ	ง 2	.....	17
ภาพที่ 2			.....	48
ภาพที่ 3	พื้นที่ปลูกหม่อน ในปร	ง 2530 - 2551	.....	49
ภาพที่ 4		ที่มา: ๕ (2551)	.....	49
ภาพที่ 5	-		2551 - 2553	53
ภาพที่ 6	( )	2553	.....	54
ภาพที่ 7	2553		.....	54
ภาพที่ 8	2553		.....	54
ภาพที่ 9	ยที่มีผลต่อความสามารถใน		.....	56
ภาพที่ 10	ยที่มีผลต่อความสามารถ		.....	60
ภาพที่ 11	ย		.....	66
ภาพที่ 12			.....	75
ภาพที่ 13		น	.....	76
ภาพที่ 14	อ	มาตรฐานที่กำหนด ห	ตามมาตรฐานที่กำหนดขอ	78
ภาพที่ 15			(2553)	79
ภาพที่ 16			.....	81
ภาพที่ 17			.....	82
ภาพที่ 18	( )		. 8000-2548	89
ภาพที่ 19	ชวกับห	ที่มา: ๕ (2553)	.....	90
ภาพที่ 20			.....	91
ภาพที่ 21	( )		.....	94
ภาพที่ 22			.....	115

บทนำรวม

ความสำคัญ และที่มาของ

ให้มีความต่างที่โดดเด่น เป็นที่ชื่นชอบของผู้ที่ได้พบเห็นและสัมผัส 3 (2550-2552) ที่ผ่านมา
พื้นที่ปลูกหม่อนลดลง ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมไหม
3 ( ) ( )
) ( ) เพื่อนำไปสู่การก
“แผนที่นำทาง (Roadmap) ” ซึ่งจำแนกกลยุทธ์เพื่อ
 ( )

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตไหมไทยทั้งระบบแบบครบวง
2. เพื่อศึกษาและสำรวจเทคโนโลยีที่เกษตรกรใช้ปฏิบัติเพื่อ
3. เพื่อสร้างองค์ความรู้ (Knowledge body) เพื่อถ่ายทอดสู่
4. ทำการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อกำหนดการใช้เทคโนโลยีเหมาะสม
5. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออุตสาหกรรมไหมไทยทั้งระบบ
6. เพื่อการจัดทำแผนที่นำทาง(Road map)

โครงการวิจัยย่อยที่ 1 (Potential of Commercialize Thai Silk Production) ศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคของไหมไทยทั้งระบบ และนำไปสู่การจัดทำแผนที่นำทางของอุตสาหกรรมไหมไทยทั้งระบบ

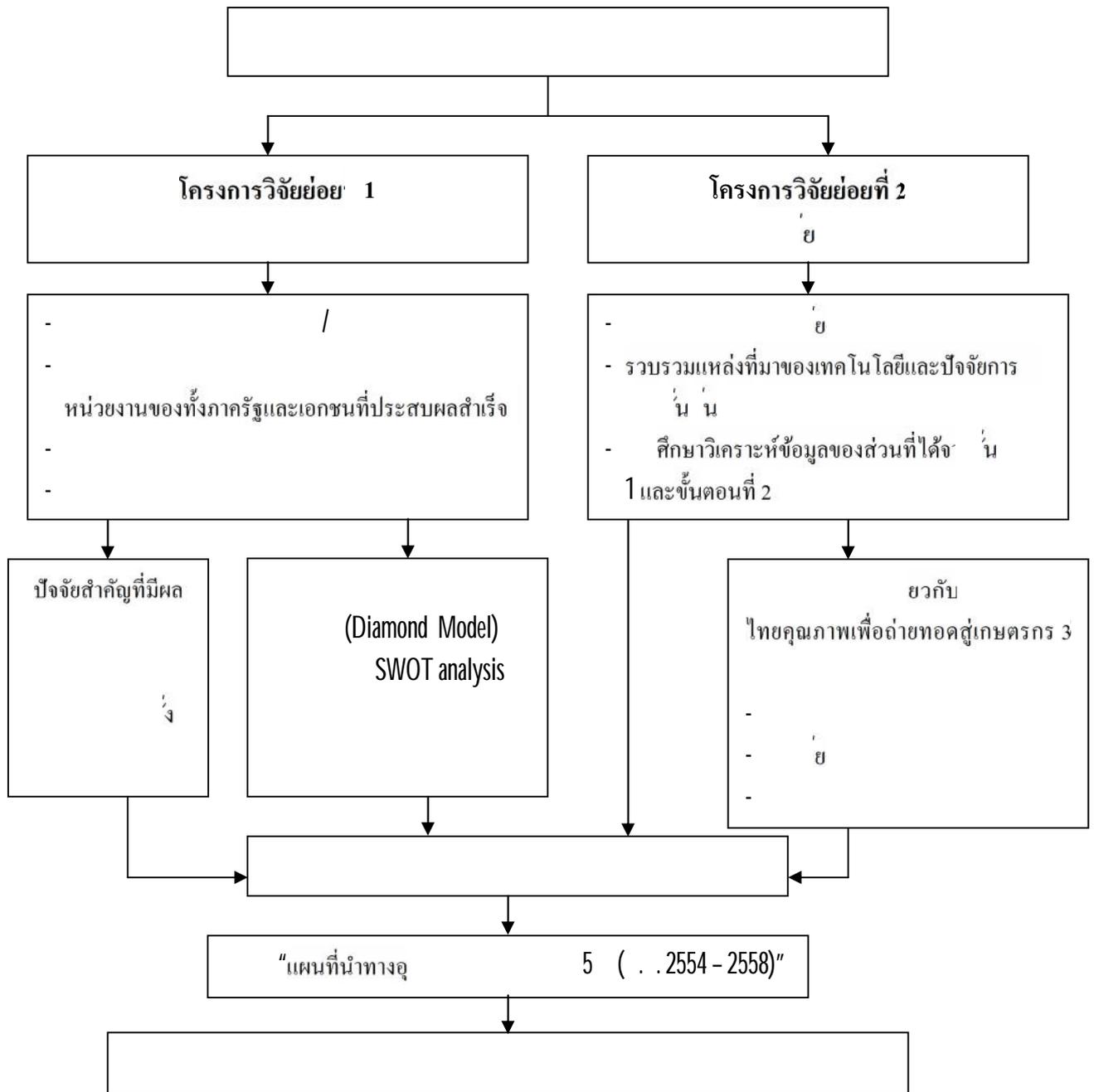
โครงการวิจัยย่อยที่ 2 (Efficiency of Silkworm Rearing at Farm Level)

2 แผนที่นำทาง(Road map) 5 (. . 2554-2558)

รายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย และความเชื่อมโยงระหว่างโครงก ย่อย 2 โครงการ

ง 2 ผลที่ได้จากการศึกษา

เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าทั้งภายในและต่างประเทศ ตามแบบจำลองระ (Diamond Model) และ การวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ข้อจำกัด เพื่อการจัดทำกล SWOT analysis คมสมอง เพื่อจัดทำแผนงานและโครงการของ แผนที่น่าสนใจ 5 (. . 2554 - 2558) แผนภูมิการเชื่อมโยงของทั้ง 2

ภาพที่ 1 แผนภูมิการเชื่อมโยงของทั้ง 2

สรุปผลการวิจัยและประโยชน์ที่

ผลจากการศึกษาสถานภาพอุตสาหกรรมไหมไทย ซึ่งประกอบด้วย 2

ข้อมูลที่มีผลต่อความสำเร็จของการผลิตไหมตั้งแต่ต้นน้ำ-

1. 3

กระบวนการเลี้ยงไหมเพื่อการสาวเส้นไหมด้วยมือ ไหมหัตถอุตสาหกรรม หมายถึง กระบวนการเลี้ยงไหมเพื่อการสาวเส้นไหมด้วยเครื่องสาวขนาดเล็กที่มีกำลังของเครื่อง 5

หมายถึง กระบวนการเลี้ยงไหมเพื่อการผลิตรังไหมจำหน่ายแก่โรงงานสาวไหมอุตสาหกรรม

2. ย คือ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและการสาวไหมเพื่อไหมเส้นไหมไทยที่ดีมีคุณภาพ เป็นการผลิตต้นน้ำเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบที่ได้มาตรฐานคุณภาพจากการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเทคนิคที่เกษตรกร

สำรวจมาผนวกเข้ากับหลักวิชาการหม่อนไหมเกิดเป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ 3

ให้แก่เกษตรกรเพื่อการยกระดับกลุ่มผู้ผลิตไหม

1) องค์ความรู้ที่ 1 เรื่องหม่อน เกษตรกรจะต้องมีความรู้ในด้านต่างๆ เริ่มตั้งแต่พันธุ์หม่อน วิธีการปลูก การเลือกพื้นที่ การดูแลรักษา การตัดแต่งกิ่งหม่อน รวมถึง ป้องกันกำจัดโรคและแมลงที่สำคัญซึ่งล้วนแต่เป็นส่วนสำคัญที่เกษตรกรจะต้องให้ความสนใจ สม่่าเสมอ เนื่องจากหม่อนเป็นอาหารที่สำคัญชนิดเดียวของหนอนไหมและมี ย

2) ที่ 2 เรื่องการเลี้ยงไหม เกษตรกรจะต้องให้ความสนใจใส่ตั้งแต่เรื่อง เลี้ยงเนื่องจากมีเทคนิคในการจัดการที่ต่างกัน สำหรับขั้นตอนการเลี้ยง

(1- 3) (4- 5) ซึ่งมีความต่างกันคือ ไบหม่อนที่ใช้เลี้ยงไหม วย่อ

	น	ง	น	น
80-90%	24-25	65-70%	26-28	
4-5	บเกี่ยว			งไหมขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์ไหมที่
ย	/			

3) ความรู้ที่ 3 เรื่องการสาวไหม เกษตรกรที่มีการเลี้ยงไหมพันธุ์ไทยทั้งที่ เลี้ยงเพื่อผลิตรังไหมแ และการสาวเส้นไหมที่ คือ การควบคุมจำนวนรังไหมขึ้นกับขนาดเส้นไหมที่ต้องการ ำ ที่ 99 ที่ 40 - 50 ำ pH 6.8 - 8.5 เพื่อให้ได้

1

135-150

3.

เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ

ความสำเร็จอุตสาหกรรมไหมไทย ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ( ) ย
เครื่องจักรที่มีการใช้ไฟฟ้ากำลังการผลิตต่ำกว่า 5) ำ (สาวไหมด้วยเครื่องจักร
ง) ำ ( )

พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ

4

1)

ระหว่างภาคเอกชน เกษตรกร และ ภาครัฐ เพื่อการนำไปใช้ป

นอกจากนี้ มีการเน้นผลการศึกษาที่ภาคเกษตรกร ภาคเอกชน สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผลผลิตทั้งส่วน
ที่เป็นต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพหม่อนไหมทั้งระบบมีค
นใ ม

2)

วมกันเพื่อการผลิตที่มีคุณภาพ โดยการถ่ายทอด

เทคโนโลยีการผลิตหม่อนไหมที่ดีและเหมาะสมสู่เกษตรกรภายใต้การกำกับดูแลของนักวิชาการอย่างใกล้ชิด
มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพทั้งจากภาครัฐและเอกชนอย่างเหมาะสมในแต่ พื้นที่ มีการจัดทำ
ต้นแบบของกระบวนการผลิตที่มี ข้างเคียงได้ มีเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาสู่การศึกษาวิจัยพัฒนาเพื่อการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะ

ผลิตที่ได้มาตรฐานคุณภาพสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ
ผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี ปัจจัยนี้ได้สร้างความน่าเชื่อถือให้กับอุตสาหกรรมไหมไทยได้ด้วย

3) การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำ

มไทย จากสภาพการแข่งขันที่ค่อนข้างรุนแรงของอุตสาหกรรมไหมของตลาดโลก ทำ
นานาประเทศที่มีการผลิตไหมได้หันมาศึกษา วิเคราะห์หาความต่างของผลิตภัณฑ์ของตัวเองเพิ่มมาก
อุตสาหกรรมไหมไทยจึงได้มีการนำคุณลักษณะเด่นของไหมไทยตั้งแต่ต้นน้ำ คือ ไหมไทยมีคุณลักษณะที่
ามเลื่อมมัน นุ่มนวล เป็นพิเศษ เส้นไหมไทยสาวด้วยมือ มีการใช้ภูมิปัญญาเดิมควบคู่กับเทคโนโลยีแพ
ไหมในการผลิตที่มีความหลากหลาย ผสมผสานกับการออกแบบลวดลายที่มีความเป็นหนึ่งเดียว ส่งผลใ
ม

ทางการแพทย์ เครื่องสำอางมากมาย จึงเป็นผลลัพธ์ทำให้ทั้งเกษตรกรและผู้ประกอบการได้ผลประโยชน์

4) ึ่ง ารประเทศ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการก่อให้เกิดรายได้
สามารถที่จะแบ่งได้เป็น 3 1)

ตลาดที่มีก

ที่มีลักษณะปุ่มปม และเส้นเรียบ ส่วนเส้นอื่นมีลักษณะเส้นเรียบ รูปแบบการผลิต
แรงงานฝีมือ เน้นที่ความประณีตละเอียด และแสดงถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ว น 2) ตลาดที่มีก

ความต้องการของตลาดคนเมือง คนกรุง การผลิตผ้าโดยใช้เส้นไหมอุตสาหกรรมทั้งเป็นสีขาวหรือสีเหลือง
มีสมบัติความเรียบ มากกว่าเส้นไหมที่มีปุ่มปม

กรรม การพัฒนาของกลุ่มนี้เริ่มด้วยการพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ตลาดยังไม่สมบูรณ์ การผลิตขึ้นกับเส้นไหมที่มี หากเส้นไหมขาดแคลนจะมีการผลิตน้อย 3)

2 3.1) ตลาดญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา

3.2) ดใหม่ที่มีศักยภาพ ะ ประเทศเพื่อนบ้านในเขตอาเซียน

เน้นเรื่องความปลอดภัยต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม มี

100 มีบางส่วนที่นำเส้นไหมสาวมือเข้ามาประยุกต์ใช้ในผลิตภัณฑ์

ารศึกษาข้อมูลในข้างต้น นำไปวิเคราะห์ร่วมกับผลที่ได้จากการปรึกษาหารือจากผู้นำ

ภาครัฐ และเอกชน เช่น อธิบดีกรมหม่อนไหม ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์หม่อนไหม กรมหม่อนไหม นาย

ง

ไหมไทย จำกัด ตามที่ทีมวิจัยได้ทำการนัดหมายเพื่อ กำหนดวันและเวลาในการหารือร่วมกันในหัวข้อ

5

(Diamond Model) ที่พบว่า ไหมไทย

4 1) 2)

3) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน 4)

อ

ง

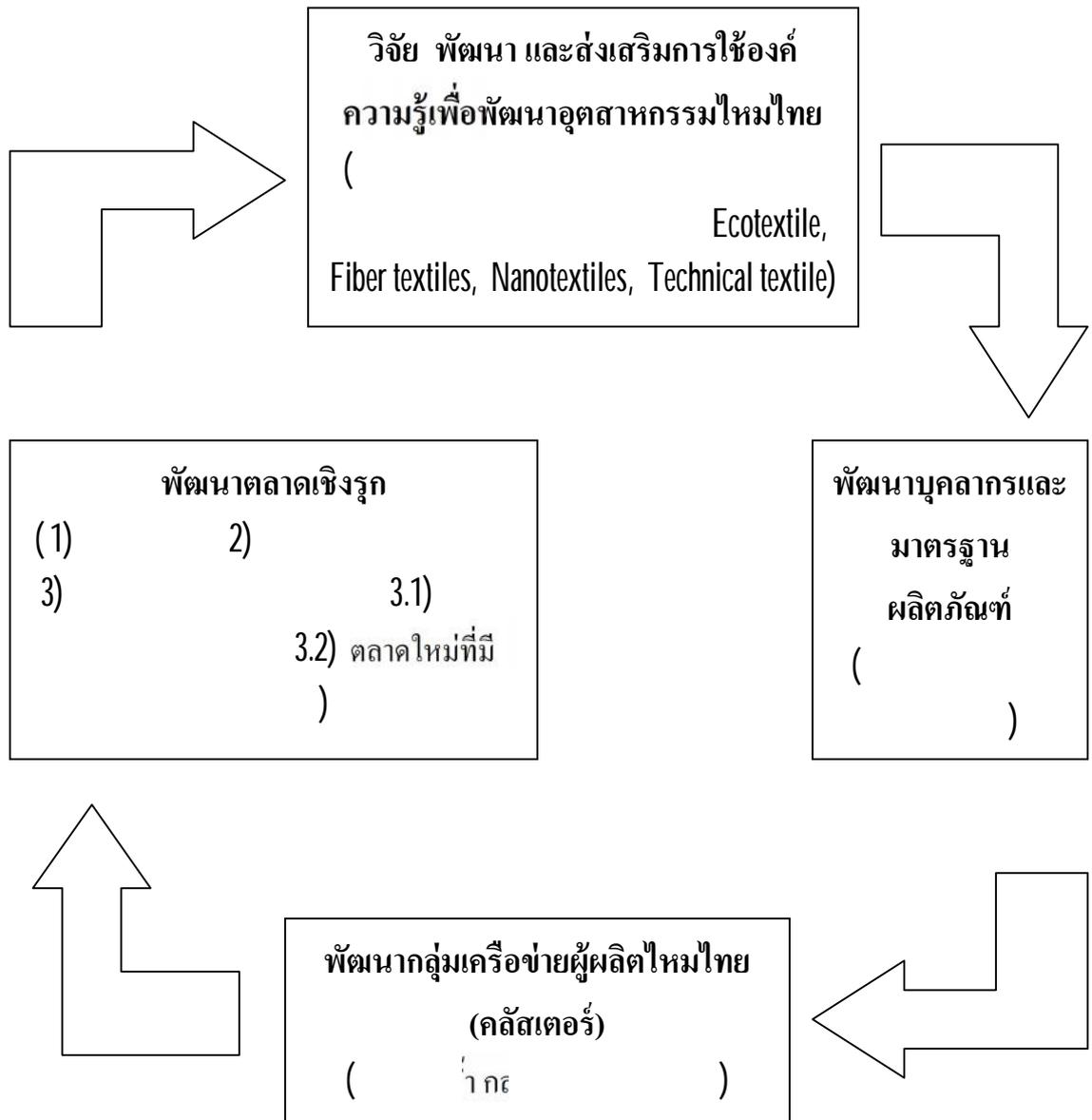
ให้ได้แผนที่นำทางของอุตสาหกรรมไหมไทย 5 (2554-2558) ซึ่งประกอบด้วย 4 15 71

1) วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมไหมไทย 8 56

2) 3 5

3) ( ) 2 5

4) 2 5

1. กลยุทธ์ วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อที่ อุตสาหกรรมไหมไทย

8

56

1.1 แผนงานวิจัยและพัฒนา การปลูกหม่อน 10

(1) โครงการพัฒนาระบบให้น้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตใบหม่อน

(2) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตใบหม่อน

(3) ยวัตสูง ที่มีต่อการเกิดราก

(4)

(5) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่เหมาะสมกับไหมแต่ละสายพันธุ์

(6) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่ต้านทานโรค

(7) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่ต้านทานแมลง

(8) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่ทนแล้ง

(9)

1.2 แผนงานวิจัยและพัฒนา การเลี้ยง 12

(1) โครงการจัดการและพัฒนาระบบการเลี้ยงไหมวัยอ่อน และ ระบบขนส่งไหมวัยอ่อนที่

(2) โปไฮเดรทในใบหม่อนที่มีต่อ

(3) ม ย

(4) ย

(5)

(6) พันธุ์แท้ และพันธุ์ที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงแต่

ฤดูกาลและพื้นที่

(7)

(8)

(9)

(10)

Fibroin Sericin

Sericin Fibroin

- (11)
- (12) โครงการปรับปรุงพันธุ์ใหม่ให้เหมาะต่อการสาวด้วยเครื่องจักร

1.3 แผนงานวิจัยและพัฒนา การสาวไหม 4

- (1)
- (2) /เครื่องเหล็กใหม่แบบสาน ทำใจไหมที่สาม
- (3) โครงการพัฒนาเครื่องจักรที่เหมาะสมในก
- (4) โครงการพัฒนาระบบการจัดการ โรงสาวไหมด้วยเครื่องจักรในร

1.4 แผนงานวิจัยและพัฒนา การลอกขาว 4

- (1) โครงการศึกษาประสิทธิภาพการลอกขาวด้วยค้างธรรมชาติเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Green product) ม
- (2)
- (3) ที่ใช้ในการลอกขาว
- (4) Soda ash APEO free base product

1.5 แผนงานวิจัยและพัฒนา การย้อมสี 16

- (1) ระดับชุมชน ซึ่งสามารถควบคุมคุณภาพ ความสม่ำเสมอ สี กเพื่อ ใช้งานในพื้นที่เป้าหมาย
- (2) โครงการพัฒนากระบวนการย้อมสีธรรมชาติและออกแบบเครื่องมือภายใต้ข้อจำกัดในเชิงการผลิตเพื่อหัตถอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถควบคุมคุณภาพ ความ เพื่อลดปัญหาการซัก ยี่ ใช้งานในพื้นที่เป้าหมาย
- (3) โครงการศึกษาอิทธิพลของฤดูกาล และพื้นที่ปลูก ที่มีผลต่อกา:
- (4)
- (5) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเหมาะสมในการย้อมมัดหมี่ด้วยสีธรรมชาติ ความสม่ำเสมอ ล สามารถควบคุมคุณภาพ ความสม่ำเสมอ

1.8 แผนงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมหม่อนไหม : Ecotextile, Fiber textiles, Nanotextiles และ Technical textile 8

- (1) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเส้นไหมผสมเส้นใยอื่น
- (2) silver nano เพื่อป้องกันแบคทีเรีย
- (3) เพื่อผลิต ผืน ื่อ
- (4) Micro-encapsulate ที่ใส่กลิ่นหอมจาก
กลิ่น
- (5) โครงการพัฒนากระบวนการตกแต่งเพื่อให้สารตกแต่งสำเร็จยึดติดบนเส้นใยได้ดี
ใน
- (6) การเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม
- (7) ง
- (8) ื่อ

2. กลยุทธ์ พัฒนาบุคลากรและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ 3 5

2.1 แผนงานยกระดับความรู้บุคลากรในอุตสาหกรรม และยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ 3

- (1) ง เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เรื่องการบริหารโซ่อุปทาน
(Supply chain) (Logistics) เพื่อจัดตั้ง
(Lean Manufacturing) ึ่ง ื่อ
- (2) โครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบเพื่อควบคุมคุณภาพทั่วประเทศ ณ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม
- (3)

2.2 แผนงานพัฒนาเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญหม่อนไหม 1

- (1) โครงการสร้างระบบเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญหม่อนไหม ในประเทศ และระหว่างประเทศ

2.3 แผนงานส่งเสริมการศึกษาด้านหม่อนไหม 1

- (1)

3. กลยุทธ์ พัฒนากลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตใหม่ไทย (คลัสเตอร์) 2 5
- 3.1 แผนงานการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตใหม่ไทยแบบครบวงจร (คลัสเตอร์) 3
- (1) โครงการสร้างระบบความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่อง
- (2)
- (3) โครงการรวบรวมโรงงานขนาดเล็กเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพ สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ได้มาตรฐาน ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาต่อยอดสินค้าทั้งเรื่องคุณภาพ
- 3.2 แผนงานส่งเสริมการพัฒนาใหม่ไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้า (Free Trade Area) 2
- (1) (Thai Silk Board) เพื่อ
- (2) สร้างความเข้มแข็งระบบความเชื่อมโยงของกลุ่มผู้ผลิตใหม่ไทยทั้งระบบ
4. กลยุทธ์ พัฒนาตลาดเชิงรุก 3 1) 2)
- 3) ซึ่งออก 2 3.1) 3.2)
- ที่มีศักยภาพ ก 2 5
- 4.1 แผนงานพัฒนาตราสินค้า 3
- (1) (Call Center) เพื่อสร้าง
- (2)
- (3) ผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างและ 1 (OEM)
- 4.2 แผนงานการส่งเสริมด้านการตลาด 2
- (1)
- (2)

ตารางที่ 1

“แผนที่นำทางอุตสาหกรรมใหม่ไทย 5 ปี . . 2554 - 2558”

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ					
			2554	2555	2556	2557	2558	
1. วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทย	1.	(1) โครงการพัฒนาระบบให้น้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตใบหม่อน			✓	✓	✓	
		(2) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตใบหม่อน			✓	✓	✓	
		(3) ที่มีต่อการ	✓	✓	✓	✓	✓	
		(4)	✓	✓	✓	✓	✓	
		(5) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่เหมาะสมกับไหมแต่ละสายพันธุ์			✓	✓	✓	
		(6) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่ต้านทานโรค	✓	✓	✓	✓		
		(7) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่ต้านทาน					✓	
		(8) โครงการปรับปรุง พันธุ์หม่อนที่ทนแล้ง	✓	✓	✓	✓	✓	
		(9)	✓	✓	✓	✓	✓	
	2.	ย	(1) ย วัยอ่อนที่มีประสิทธิภาพ			✓	✓	✓
			(2) โครงการศึกษาอิทธิพลของโปรตีนและคาร์โบไฮเดรตในใบหม่อนที่มีต่อ			✓	✓	✓

ตารางที่ 1 ( )

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ						
			2554	2555	2556	2557	2558		
1. วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมไหมไทย		(3) ม ย	✓	✓	✓	✓	✓		
		(4) ย	✓	✓	✓				
		(5)	✓	✓	✓	✓	✓		
		(6) และพันธุ์ที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงแต่ ละฤดูกาลและพื้นที่		✓	✓	✓	✓		
		(7)	✓	✓	✓	✓	✓		
		(8) ง			✓	✓	✓		
		(9) Fibroin Sericin			✓	✓	✓		
		(10) Sericin Fibroin			✓	✓	✓		
		(11)	✓	✓	✓	✓			
		(12) ารสาวด้วยเครื่องจักร	✓	✓	✓	✓	✓		
		3.	(1)			✓	✓	✓	✓
			(2) /เครื่องเหล่งไหมแบบสาน ทำใจไหม			✓	✓	✓	✓

ตาราง 1 ( )

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			2554	2555	2556	2557	2558
1. วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทย		(3) โครงการพัฒนาเครื่องจักรที่เหมาะสมในการสาว	✓	✓	✓		
		(4) พัฒนาระบบการจัดการโรงสาวใหม่ด้วยเครื่องจักรในระบบหัตถ	✓	✓	✓		
	4.	(1) โครงการศึกษาประสิทธิภาพการลอกกาวด้วยต่างประเทศเพื่อพัฒนา (Green product)	✓	✓	✓	✓	
		(2)	✓	✓	✓	✓	
		(3) โครงการศึกษาสารออกฤทธิ์ในเถ้าธรรมชาติที่ใช้ในการลอกกาว	✓	✓	✓	✓	✓
		(4) Soda ash APEO free base product	✓	✓	✓	✓	
	5.	(1) ควบคุมคุณภาพ ความสม่ำเสมอ กเพื่อลดปัญหาการชัก ซึ่งสามารถ เหมาะสมกับการใช้งานในพื้นที่เป้าหมาย	✓	✓	✓	✓	
		(2) โครงการพัฒนากระบวนการเชื่อมตีธรรมชาติและออกแบบเครื่องมือภายใต้ ่อจำกัดในเชิงการผลิตเพื่อห้ ซึ่งส สม่ำเสมอ ส กเพื่อลดปัญหาการชัก ยี่ ้า พื้นที่เป้าหมาย	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 1 ( )

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			2554	2555	2556	2557	2558
1. วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทย		(3) โครงการศึกษาอิทธิพลของฤดูกาล และพื้นที่ปลูก ที่มีผลต่อการให้สีของวัสดุ	✓	✓	✓	✓	
		(4)	✓	✓	✓	✓	✓
		(5) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเหมาะสมในการข้อมมัดหมี่ด้วยสี การติดสีความสม่ำเสมอ ลดเวลาการข้อมลง และสามารถควบคุมคุณภาพ ความสม่ำเสมอ สี กเพื่อลดปัญหาการซัก ย้อมสี พื้นที่เป้าหมายและระบบกำจัดน้ำเสีย	✓	✓	✓	✓	✓
		(6)	✓	✓	✓	✓	
		(7)	✓	✓	✓	✓	
		(8) โครงการศึกษาหาสารช่วยติดสีชนิดใหม่ที่ปลอดภัยต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	
		(9)	✓	✓	✓	✓	
		(10)	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 1 ( )

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			2554	2555	2556	2557	2558
1. วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทย		(11) โครงการพัฒนาชุดทดสอบความคงทนต่อการซักเบื้องต้นที่เหมาะสมกับ น			✓	✓	✓
		(12) ชนิดผงจากพืชปลูก เพื่อใช้ในระดับอุตสาหกรรมได้	✓	✓	✓	✓	
		(13) โครงการเทคโนโลยีการย้อมสีผงที่เหมาะสมระดับชุมชน และร		✓	✓	✓	
		(14) สีสังเคราะห์ที่มีความปลอดภัยต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม ตาม จัดทำฉลากของบรรจุภัณฑ์ที่ผู้ใช้ปฏิบัติได้	✓	✓	✓	✓	✓
		(15) และเครื่องย้อม ระดับชุมชน ให้สามารถย้อมได้สม่ำเสมอ ไม่ต่าง ง	✓	✓	✓	✓	
		(16) น(Spun silk)			✓	✓	✓
6.		(1) โครงการศึกษาการทอผ้าใยผสมระหว่างไหมและเส้นใยธรรมชาติอื่น และสมบัติทางกายภาพที่สำคัญเพื่อ	✓	✓	✓		

ตารางที่ 1 ( )

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			2554	2555	2556	2557	2558
1. วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทย	7.	(1)	✓	✓	✓		
		(2)	✓	✓	✓		
	8. : Ecotextile, Fiber textiles, Nanotextiles, Technical textile	(1) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเส้นไหมผสมเส้นใยอื่น			✓	✓	✓
		(2) silver nano เพื่อป้องกัน	✓	✓	✓		
		(3) เพื่อผลิต ผ้า อ		✓	✓	✓	✓
		(4) น Micro-encapsulate ที่ใส่กลิ่นหอม กัน	✓	✓	✓		
		(5) โครงการพัฒนากระบวนการตกแต่งเพื่อให้สารตกแต่งสำเร็จยึดติดบนเส้นใยได้ น น			✓	✓	✓
		(6) โครงการเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เป็นมิตรต่อผู้ ง		✓	✓	✓	
		(7) ง					✓
		(8) อ					✓

ตารางที่ 1 ( )

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			2554	2555	2556	2557	2558
2. พัฒนาบุคลากรและมาตรฐานผลิตภัณฑ์	1.	(1) เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เรื่องการบริหารโซ่ (Supply chain) (Logistics) เพื่อจัด (Lean Manufacturing) ึ่ง อ			✓	✓	✓
		(2) โครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบเพื่อควบคุมคุณภาพทั่วประเทศ			✓	✓	✓
		(3)	✓	✓	✓	✓	✓
	2.	(1) โครงการสร้างระบบเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญเหมือนใหม่	✓	✓	✓	✓	✓
	3.	(1)		✓	✓	✓	
3. พัฒนากลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตใหม่ไทย (คลัสเตอร์)	1. (Cluster)	(1) บบความเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดธุรกิจต่อเ	✓	✓	✓	✓	✓
		(2) ย	✓	✓	✓	✓	✓
		(3) โครงการรวบรวมโรงงานขนาดเล็กเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพและ ที่ได้มาตรฐานเข้ามา นำผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาต่อย ึ่ง		✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 1 ( )

กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			2554	2555	2556	2557	2558
3. พัฒนากลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตไหมไทย (คลัสเตอร์)	2. ไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรี (Free Trade Area)	(1) (Thai Silk Board)		✓	✓	✓	✓
		(2) ำ กด	✓	✓	✓	✓	✓
4. พัฒนาตลาดเชิงรุก	1. (Brand)	(1)		✓	✓	✓	✓
		(2) (Call Center)	✓	✓	✓	✓	✓
		(3) เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ (OEM)	✓	✓	✓	✓	✓
	2.	(1)	✓	✓	✓	✓	✓
		(2)	✓	✓	✓	✓	✓

หน่วยงานที่ ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

เผยแพร่และนำเสนอแผนที่นำทางอุตสาหกรรมใหม่ไทย (. . 2554 - 2558)
เพื่อการพิจารณาการนำไปใช้ในการจัดทำแผนงานและโครงการของการพัฒนาหม่อนไหมทั้งในระยะ
3 5 / ึ่ง
งานวิจัยพัฒนา งานส่งเสริมการผลิตและงานถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ ึ่ง
ึ่ง

การเผยแพร่ผลงาน

- บรรยาย เรื่อง สเ Thailand Research Expo 2010 ระหว่างวันที่ 26 - 30 2553 น
- นำเสนอในภาคโปสเตอร์ เรื่อง แผนงานวิจัยการศึกษาศาสนาภาพอุตสาหกรรมใหม่ไทย ใน Thailand Research Expo 2011 วันที่ 26 - 30 2554 น
- นำเสนอในภาคโปสเตอร์ เรื่อง แผนที่นำทางอุตสาหกรรมใหม่ 5 (. . 2554 - 2558) Thailand Research Expo 2011 วันที่ 26 - 30 2554 น
- นำเสนอในภาคโปสเตอร์ เรื่อง ประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมของเกษตรกร ในการประชุมทางวิชาการ Thailand Research Expo 2011 ระหว่างวันที่ 26 - 30 2554 น
- นำเสนอในภาคโปสเตอร์ เรื่อง study on Thai Silk Industry Situation XXIInd Congress of The International Sericultural Commission (International Sericultural Commission : ISC) ระหว่างวันที่ 14-18 2554
- นำเสนอในภาคโปสเตอร์ เรื่อง efficiency of Silkworm Rearing at Farm Level XXIInd Congress of The International Sericultural Commission (International Sericultural Commission : ISC) ระหว่างวันที่ 14-18 2554
- เสนอในภาคโปสเตอร์ เรื่อง efficiency of Silkworm Rearing at Farm Level 2554 (The International Horticultural Exposition Royal flora Ratchaphruek 2011) ระหว่างวันที่ 14 2554-วันที่ 14 2555

- นำเสนอภาคบรรยาย เรื่อง การศึกษาสถานภาพอุตสาหกรรมใหม่ไทย ในการประชุมวิชาการ
2555 ระหว่างวันที่ 2-4 2555 ( )

.16

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป

1. สืบเนื่องจากการที่มีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยที่มีการต่อพันธุ์ใหม่ไว้ใช้เอง ซึ่งเป็นวิธีที่
ตามหลักวิชาการสากลของการผลิตไข่ใหม่ และอาจนำความเสียหายมาสู่วงการใหม่ไทยดังเช่นที่เกิดมาแล้ว
การต่อพันธุ์ขึ้นใช้เองไข่ใหม่ไปอย่างต่อเนื่องเรื่อง
3

เนื่องจากเกษตรกรไม่มีองค์ความรู้ในการเลี้ยงใหม่เพื่อการผลิตไข่รวมทั้งขั้นตอนของการผลิตไข่ใหม่ที่
ถูกต้องและปลอดภัย ดังนั้นเพื่อเป็น ประเทศไทยจึงควรที่จะมีการศึกษาวิจัย
ต่อเนื่องในประเด็นองค์ความรู้ด้านการผลิตไข่ใหม่ระดับชุมชนควบคู่กับการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ใหม่ไทย
แก่เกษตรกรในระดับชุมชน เพื่อสร้างรายได้และอาชีพที่เกษตรกรสามารถเป็นเจ้าของธุรกิจเองได้

2. ม่อนที่ยังพบอยู่และมีผลต่อเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จี
เห็นควรให้มีการแก้ไขระยะยาวด้วยการปรับปรุงพันธุ์ที่มีความต้านต่อโร
เกษตรกรในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค สำหรับระยะสั้นให้มีการใช้หม่อ
ตอดิตดาม่อนพันธุ์ดี เพื่อนำไปปลูกในพื้นที่ที่มีปี

3. เพื่อเป็นการขยายผลการนำองค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมของเกษตรกร
เกษตรกรในเขตพื้นที่ต่างๆที่มีการประกอบอาชีพการปลูกหม่อน
คำแนะนำเรื่อง องค์ความรู้การผลิตใหม่ไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกษตรกรได้นำไปใช้เป็นคู่มือในการ
ย

4. แผนที่นำทางที่ได้จัดทำ / 15 72
หน่วยงานที่มีหน้าที่ในด้าน
จัดลำดับความสำคัญและความเป็นไปได้ของปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม เพื่อการแปลงสู่การปฏิบัติงาน
ถูกต้อง เหมาะสม และรวดเร็วให้เกษตรกร เช่น การพัฒนาจัดทำแผนปรับปรุงพันธุ์หม่อนพันธุ์
รากเนา เพื่อแก้ปัญหาโรครากเนาของหม่อนที่ยังระบาดค่อนข้างมาก การส่งเสริมการใช้ระบบ
ในแปลงหม่อนเป็นการเพิ่มจำนวนรุ่น การพัฒนาเครื่องสาวเส้นไหมคุณภาพ
ภาคอุตสาหกรรม การแปรรูปผลิตภัณฑ์หม่อนใหม่ที่ปลอดภัย การจัดทำมา
เป็นต้น จากข้อประเด็นสำคัญที่กล่าวในข้างต้นที่ได้กล่าวมา จะสามารถทำให้ประสิทธิ

โครงการวิจัยย่อย 1

โครงการวิจัยย่อยที่ 1

(Potentials of Commercial Manufacturing of Thai Silk Product)

2553

1,070,000

1

ง

2553

2554

คณะผู้วิจัย

1.

50

10900

. 02 - 942 8600 - 3

02 - 562 0338

2.

50

10900

/

02 - 579 3118

13

3.

ง

50

10900

. 02 - 562-5065

4.

50

10900

. 02 - 942 8600 - 3

02 - 562 0338

5.

50

10900

/

02 - 579 3118

11

6.

281

2

10300

7.

ง

ไทพลาซ่า ห้องเจ ชั้นที่11 เลขที่ 128/123

10400

. 02 - 129 3965-7

8.

น

ง

4

10110

. 02 - 713 5492 - 9

9.

98/33

5

10900

ที่ปรึกษาโค

1. . . .

/ 02-561-3474, 02-942-8048 209 / 02-5613474

2.

50
10900 . 02 - 942 8600 - 3 02 - 562 0338

หน่วยงานหลัก

50 10900 02 - 9428600 - 3
02-5620338

50 10900
/ 02 - 558-7924-6

3474, 02-942-8048 209 / 02-5613474 / 02-561-

หน่วยงานสนับสนุน

128/123 10400 . ด็กพญาไทพลาซ่า ห้องเจ ชั้นที่11 เลขที่
. 02 - 129 3965-7

4 10110
. 02 - 713 5492 - 9

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ

Potentials of Commercial Manufacturing of Thai Silk Product

2553 1,070,000

1 2553 2554

หน่วยงานและผู้ดำเนินการวิจัยพร้อมหน่วยงานที่สังกัดและหมายเลขโทรศัพท์

1 2 3 1
2 4 5

เพื่อการศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคของ

จากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้อง

3

(

ย) ( ))
( ))
ย

ผ้าไหมไทยมีชื่อเสียงในตลาดโลก แต่

0.32 %

สหรัฐอเมริกา แคนาดา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ปัญหาที่พบคือ การส่งออกส่วนใหญ่เป็นรูปแบบรับจ้างผลิต

ผลตอบแทนต่ำกว่าต้นทุน และมีความต้องการ มที่เหมาะสมต่อการสาวด้วยเครื่อง ะเครื่องจักร

ที่เหมาะสม 1 สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออู

ที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออุตสาหกรรมไหม 4 1)

2) 3) ม

4) 3

คำสำคัญ :

Abstract

Potential of Commercialize Thai Silk Production under the Project "Study on Thai Silk Industry Situation" was carried out. The objectives are to find out important factors for successful business including problems and obstacles. An implementation starts from the study of secondary data by revision of literatures, survey by using questionnaires. The survey and analyzing are carried out from three groups of people involve in Thai silk industry namely downstream, midstream, and upstream group from central region, northern region and northeastern region, respectively. It was found that Thai silk is well known all over the world but export value of silk cloth and thread is only 0.32% of Thai textile. Important import countries are United States, Canada, Europe and Japan. Original Equipment Manufacturer, OEM is the main problem found in exporting Thai Silk. The cost and return on handicraft silk production were analyzed. It was found that pupae and fabric production of the handicraft silk production was return higher than pupae and yarn production, while the handicraft-industrial silk farmer need new silk variety which can reel by machine as well as need new design for small silk reeling machine. For the important factors for achieving successful of silk industrial business consisted of 4 factors. Those were 1) Fully integrated research and development. 2) Fully integrated for creating the system on mulberry and silk production 3) Creating value added for silk product and 4) Promotion and marketing both home and abroad.

Keyword : silk, Diamond model, SWOT analysis

.....

1					50
2	. . 10900	. 02 - 942 8600			
3			50	. . 10900	. 02 - 558-7924-6
4	. 02 - 562-5065			50	. . 10900
5	. . 10400	. 02 - 129 3965-7			
			4	. . 10110	. 02 - 713 5492 - 9

ตีพิมพ์ที่หอสมุดแห่งชาติ ชั้นที่ 11 เลขที่ 128/123

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออุตสาหกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ารผลิตของกลุ่มผู้เลี้ยงไหมอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ 21
2. สํารวจสภาพการผลิตเส้นไหมของโรงสาวไหม ในเขตพื้นที่ 3
3. /
4. 5 เพื่อทราบถึงสถานะ

การทบทวนวรรณกรรม

ต้นกำเนิดไหม

ต้นกำเนิดของอุตสาหกรรมไหมได้เกิดขึ้นที่ประเทศ (His Ling Shi) เป็นผู้ที่สามารถสา
แรก เนื่องด้วยความบังเอิญที่พระนางได้ทำรังไหมหล่นลงในถ้วยน้ำชาจีนร้อน และ
ดักแต่แยกตัวออกเป็นเส้นใยละเอียดคล้ายใยแมงมุม เมื่อพระนางสาวเส้นใยเล็กน้อยขึ้นมา เส้นใยเหล่านี้มี
ความยาวต่อเนื่องติดต่อกันโดยไม่ ด และเมื่อสาวมาครั้งใหม่ก็ยังมีขนาดเล็กลง และนอก

ประเทศจีนสามารถเก็บเรื่องไหมเป็นความลับ ด้วยการผู้ขาดอุตสาหกรรมไหมเป็นเวลานานถึง 3,000
น ได้ส่งออกทั่วทวีปเอเชีย มีการส่งไปประเทศทางตะวันตกโดยทางบก และส่งออกยังญี่ปุ่นทาง
เรือ ตามเส้นทางที่เรียกว่า ทางสายไหม (The silk road) และมีบันทึกของชาวโรมันว่าผ้าไหมมีสมบัติเป็นผ้าที่
มีความมหัศจรรย์ นำพิศวง ดีและยอดเยี่ยม

ประวัติการพัฒนาภาครัฐของไทย

... 2360 รัชกาลที่ 2

เวียงจันทน์ซึ่งนายแลเป็นหัวหน้านำชาวลาวข้ามโขงมาตั้งหลักแหล่งที่บ้านเนินอ้อม ( )

ต่อไท (รัชกาลที่ 3)

บุกเบิกสิ่งทอไทย ศาลนี้มีชื่อว่า " " จึงเป็นที่เข้าใจว่าการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้า

(รัชกาลที่ 5

)
... 2445

มาเป็นผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาด้านการเลี้ยงไหมได้เริ่ม
บลับของญี่ปุ่น
พร้อมกับสร้างสวนหม่อนและสถานีเลี้ยงไหมขึ้นที่ตำบลศาลา

... 2445 กอง ต่อมา วันที่ 30

2446 โดยมีพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงษ์ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม พระราชโอรสองค์ที่ 38

พระราชวังดุสิต เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ. . 2446
เมื่อวันที่ 16 ม . . 2447 ที่ปทุมวัน เรียกว่า “โ

” “ ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์
และฝึกพนักงานคนไทยขึ้นแทนคนญี่ปุ่น

ให้คำแนะนำและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการปลูกหม่อนเลี้ยง
รวมทั้งช่วยพัฒนาการเกษตรด้านอื่น ๆ 20 . . 2447

ประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากครบกำหนดสัญญาจ้าง
. 2447

ขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์
เพื่อการสอน ซึ่งมีความสามารถในการทอผ้า

. . 2448

2

ใน

ได้จ้างพนักงานญี่ปุ่นมาสอนการสาวไหมหลักสูตร 2

และในที่สุดก็นำไปรวมกับโรงเรียนเกษตรที่ตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งในเวลาต่อมา

ใน

กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม ทรงบริหาร

11

2452

ใน

29

เจ้าอยู่หัว ได้เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 23

. . 2453

งานของกรมช่างไหมจึงเน้นไปในการเพาะปลูกพืชอื่น ๆ

ย

. . 2456

ย

. . 2478

ใน

ใน

โดยตั้งโรงสาวไหมด้วยเครื่องจักร

ขึ้นเป็นเครื่องแรกที่จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นศูนย์

ใน

ย

เนื่องจากราษฎรไม่ชำนาญในการเลี้ยงไหมพันธุ์ต่างประเทศที่เหมาะสมจะใช้สาวด้วยเครื่องจักร และช่างประจำโรงงานก็ไม่มีควมชำนาญพอที่จะ

น

ย

ใน

. 2495

ใน

เลี้ยงไหมที่จังหวัดอุบลราชธานี และบุรีรัมย์

ใน

การคัดเลือกพันธุ์ ฯลฯ ซึ่งปรากฏว่าพันธุ์ไหมที่เลี้ยง

ทางพันธุ์ไหมญี่ปุ่น เนื่องด้วยไทยได้ร่วมมือกับรัฐบาลญี่ปุ่นตามแผนโคลัมโบ

ผ้าไหม ที่จังหวัดนครราชสีมา นอกจาก

ว

ย

อย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมให้เขาชนมีความรู้และเป็นระบบและถูกต้องตามวิ

ย

ใน

. . 2515

ระหว่างการขุดค้นหาหลักฐานทางโบราณคดีครั้งใหญ่ของเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรที่บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี ได้พบหลักฐานที่เป็นผ้าของสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย

ผ้าที่พบนั้นคงมีอายุเท่ากับอายุของกำไล

2,400-2,800 ซึ่ง

นอกจากที่บ้านเชียงแล้ว การขุดค้นยัง พบ

หลักฐานเกี่ยวกับผ้าอื่นๆ จ

รวมทั้งไหมด้วย ที่บ้านนาดี จังหวัดอุดรธานี หลักฐานสำ

ค้าที่ใช้เป็นสายของสร้อย

น

และเส้นไหมซึ่งมีโยขนาด

น

จึงเป็นไปได้ทั้งสองทางว่า เมื่อคนไทยอพยพมาจากตอนใต้ของจีน
วัฒนธรรมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมติดตัวมาด้วย และอาจเรียนรู้จากคนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ก่อนแล้วในดินแดน
แต่การเลี้ยงไหมในสมัยโบราณคงไม่ได้ทำกันเป็นล่ำเป็นสันจนถึงกับเป็นสิน
นอกจากจะเลี้ยงไหมไว้เพื่อทอเป็นเครื่องนุ่งห่มใช้ในครอบครัวเท่านั้น เพราะมีหลักฐานว่าสินค้าที่เรือสำเภา
ไทยเจ้านายทรงพัสดราภรณ์ที่ตัดจากผ้าไหมจีน รวมถึงผ้าไหมญี่ปุ่นและผ้าไหมอินเดียด้วย

ข้อมูลทางสถิติของไหม

1. ปริมาณการผลิต การนำเข้า-การส่งออก ของไหมทั่ว

ปี	2546	2552	ตาราง 2
ผลิตไหมเพิ่มขึ้นเมื่อนับจากปี 2546 การเพิ่มปริมาณการผลิตไหมสูงที่สุดในปี 2549 ที่ 13,942			
นั้นการผลิตไหมดิบได้ลดลงเรื่อยถึงปี 2552 ผลผลิตไหมดิบอยู่ที่ 126,995			
เมื่อพิจารณาประเทศผู้ผลิต ในปี 2552 พบว่าจีนมีส่วนแบ่งการผลิต			104,00
ที่ 81.89 และประเทศอินเดียที่ได้ชื่อว่ามีการผลิต		2	
ที่ 19,690	15.5	ใน (ตารางที่ 2)	
2551 ประเทศจีนมีการผลิตที่ 98,620			ที่สุดในโลกที่
13,431			85,189
ไหมมากเนื่องจากประชากรมีมากและมีศักยภาพทางด้านกา สร้างเครื่องจักรในประเทศ (ตารางที่ 3)			
			ใน
		70	2420 - 2490
ความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องจักรสูงมาก และเครื่องจักรยังคงใช้			ตาราง 3
2551 ที่ 18,370 ดัน มีการนำเข้าที่ 8,392			66
		26,696	
สำหรับประเทศไทย มีการผลิตที่ 1,100		49	ส่งออกที่ 7
เส้นไหมเป็นวัตถุดิบในประเทศไทยที่ 1,142 ดัน ซึ่งเป็นปริมาณการใช้ไหมที่น้อยกว่าประเทศเวียดนาม			
ประเทศเวียดนามมีการใช้ไหมในประเทศที่ 1,342 (ตารางที่ 3)			

ตารางที่ 2

ประเทศ	ปริมาณการผลิตไหมโลก( )							
	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	% ส่วนแบ่ง
	94,600	102,560	105,360	130,000	108,420	98,620	104,000	81.89
	15,742	16,500	17,305	18,475	18,320	18,370	19,690	15.50
ญี่ปุ่น	287	263	150	150	105	95	90	0.07
	1,563	1,512	1,285	1,387	1,220	1,177	811	0.64
	150	150	150	150	150	135	185	0.11
	950	950	950	950	950	865	750	0.59
	1,500	1,420	1,420	1,080	760	1,100	665	0.52
	750	750	750	750	750	680	550	0.43
อื่นๆ	1,500	1,500	1,500	1,000	500	350	904	0.24
รวม	117,042	125,605	128,870	153,942	131,175	121,392	126,995	100

ที่มา : indiansilk.kar.nic.in/rti/CO/WorldRawSilkProduction.pdf (27 2553)

ตารางที่ 3

2551

(:)

ที่	ประเทศ	การผลิต	การนำเข้า	การส่งออก	การใช้ในประเทศ
1		98,620		13,431	85,189
2		18,370	8,392	66	26,696
3	ญี่ปุ่น	95	932	16	1,011
4		1,177	86	13	1,250
5		135	724	137	722
6		865		203	662
7		1,100	49	7	1,142
8		680	678	16	1,342
9			1,040	217	823
10	จีน		191	4	187

(ที่มา <http://faostat.fao.org>. 2551)

2. การผลิตไหมในประเทศไทย

20

10 2530 เป็นปีที่มีการผลิตไหมน้อย และในช่วงปี 2534-2535 เป็นปีที่มีการผลิตไหมสูงสุด
แล้วก็ค่อยๆลดลงเรื่อย
2541-2550 ม

ประเทศไทยมีการผลิตไหมสูงสุดที่ 1,612

2534

2549 เป็นปีที่มีการปรับเป้

2550

(ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2

สถิติพื้นที่ปลูกหม่อนสูง 2533 - 2535 เป็นช่วงที่มีพื้นที่ปลูกหม่อนมากที่สุด คือ 438,000 - 449,000 ไร่ และพื้นที่ที่ลดลงอย่าง

ภาพที่ 3

ประเทศไทยมีแนวโน้มที่ลดลงเรื่อยๆ คือ . 2534 มีผู้ประกอบการอาชีพหม่อนไหมสูง 371,000 . 2551 93,785

ภาพที่ 4 ตารางที่ 4

- 17

- 19

- 11

- 1

- 7

หม่อนไหมมีหน่วยงานต่างๆ ที่จะดูแลเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมตามภาคต่างๆ และได้แบ

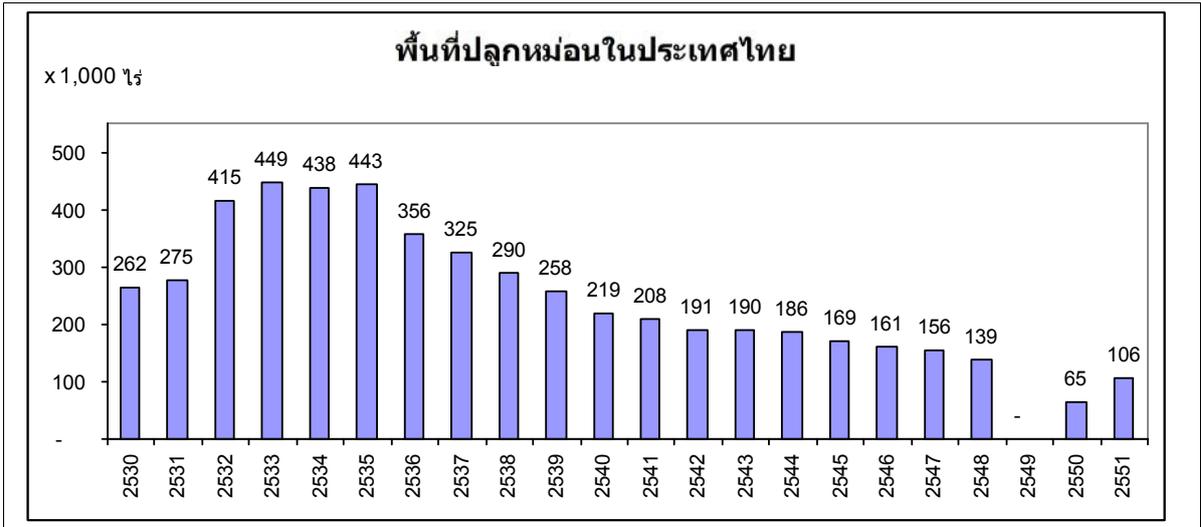
- เขตที่ 1:

- เขตที่ 2:

- เขตที่ 3:
- เขตที่ 4:
- เขตที่ 5:

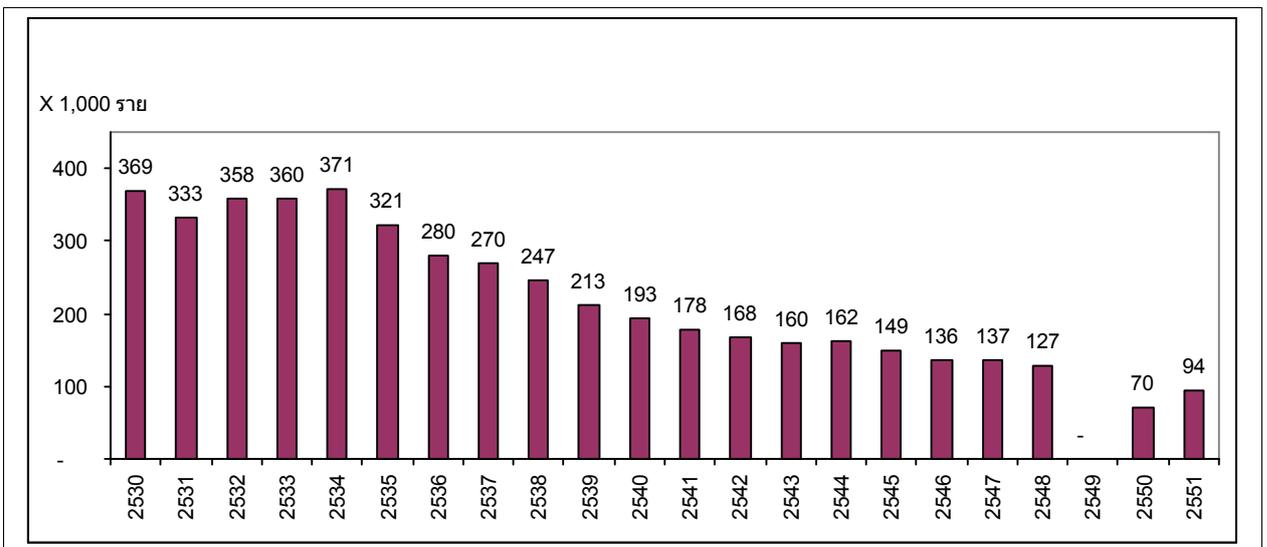
3. จำนวนผู้มีอาชีพด้านหม่อนไหมระดับเกษตรกร

ไหมในประเทศไทย ที่กรมหม่อนไหมสำรวจ ดังแสดงใน ตารางที่ 4

ภาพที่ 3 พื้นที่ปลูกหม่อน ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2530 - 2551

ที่มา: ร (2551) . . 2530-2547 . . 2548
 . . 2549 . . 2550
 . . 2551

ภาพที่ 4

ที่มา: ร (2551)

(ที่มา : <http://www.qthaisilk.com> 24 2553)

ตารางที่ 4

ที่	อาชีพ	รหัส	จำนวนผู้มีอาชีพหม่อนไหมระดับเกษตรกร(ราย, %)						
			ภาคอีสาน*	ภาคเหนือ*	ภาคกลาง*	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*	ภาคใต้*	รวม	%
1		A	3,236	247	1	-	-	3,484	3.71
2	+	B	425	8	2	-	-	435	0.46
3		C	27,391	786	185	-	264	28,626	30.52
4		D	380	158	20	-	15	573	0.61
5	- +	A+B	12,026	1,039	354	60	171	13,650	14.55
6		A+C	2,112	2	-	-	-	2,114	2.25
7		A+D	103	7	3	-	13	126	0.13
8	+ + +	B+C	724	-	-	-	-	724	0.77
9	+ +	B+D	1	-	-	-	-	1	0.00
10	+	C+D	247	-	-	-	-	247	0.26
11	+ + + +	A+B+C	41,432	436	237	-	3	42,108	44.90
12	+ + + +	A+B+D	76	3	4	-	4	87	0.09
13	+ +	A+C+D	21	-	-	-	-	21	0.02
14	+ + + +	B+C+D	6	-	-	-	-	6	0.01
15	+ + + + + +	A+B+C +D	1,099	6	-	-	-	1,105	1.18
16	อื่นๆ		383	94	1	-	-	478	0.51
	( )		89,662	2,786	807	60	470	93,785	
	(%)		95.60	2.97	0.86	0.06	0.50		100

* - 17

- 19

- 11

- 1

- 7

(ที่มา : <http://www.qthaisilk.com> 24

2553)

4. การนำเข้า- การส่งออก สิ่งทอและผ้าไหมของประเทศไทย

การส่งออกเส้นไหมและผ้าไหมที่ 276.4 490.6

767

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าส่ง

สิ่งทอทั้งหมดที่ 235,285.9

ที่ 0.32 % เมื่อเทียบกับมูลค่าส่งออกสิ่ง

อ . . 2551(ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 . . 2551

Value ; Million bath

Product (ton)	Import		Export	
	Quantity	Value	Quantity	Value
Fiber (ton)	522,209.9	30,360.2	315,363.2	16,331.8
Cotton	436,298.2	23,825.1	200.0	6.2
Man-made fiber	72,024.6	5,131.7	268,210.9	16,031.7
Wool & animal hair	5,248.5	1,267.9	450.3	62.0
Vegetable fiber	8,638.6	135.5	46,502.0	231.9
Yarn (tons)	137,509.3	17,621.5	302,821.0	28,592.5
cotton yarn	12,836.3	1,850.0	57,909.5	5,402.6
Man-made yarn	122,007.8	14,863.3	241,459.5	21,389.0
Silk yarn	387.8	360.9	347.6	276.4
Wool yarn & yarn of animal hair	1,669.3	497.4	2,583.3	1,498.1
Vegetable yarn	608.1	49.9	521.1	26.4
Fabric (tons)	136,970.7	24,928.5	152,622.2	34,072.3
cotton fabrics	52,478.1	9,885.2	57,209.2	13,013.0
Man-made fabrics	71,897.5	11,005.7	85,372.4	18,848.6
Knitted fabrics	10,037.3	2,369.2	9,122.9	1,526.1
Silk fabrics	74.3	153.7	188.9	490.6
Wool fabrics & fabrics of animal hair	1,071.9	958.5	502.6	92.9
Vegetable fabrics	1,411.6	556.2	226.2	101.1
Home textile		1,277.9		11,919.8
Clothing (Tons)	22,962.2	8,167.3	125,744.5	112,250.8
Clothing, woven	12,204.7	5,030.3	43,395.8	45,133.7

Clothing, knit	10,757.5	3,137.0	82,348.7	67,117.1
Total textile exports		82,355.4		203,167.2
other textile		29,054.9		32,118.7
Total		111,410.3		235,285.9
Export > Import				123,875.6

(ที่มา : ค. ง. 2551/2552, 2552)

5. ตลาดส่งออกไทย

กรมหม่อนไหมแสดงมูลค่าไหมดิบที่ส่งออกและนำเข้า มูลค่าผ้าไหมที่ส่งออกและนำเข้า ผลิตภัณฑ์ไหมที่ส่งออกและนำเข้า ของประเทศไทยในปี 2551, 2552 2553 ซึ่งมูลค่าส่งออกมากที่สุด

2551

(ภาพที่ 5)

ตลาดเส้นไหมดิบที่ยังไม่ได้ตีเกลียวที่สำคัญคือ อินเดีย และ ญี่ปุ่น ประเทศไทยส่งญี่ปุ่นที่ใกล้เคียงกันที่ 20 19 % ึ่ง (ภาพที่ 6)

ที่สำคัญขอ

สหรัฐอเมริกา ประเทศไทยส่งออกสหรัฐอเมริกาที่ 20%

ที่ตลาดสหราชอาณาจักร

9 % ึ่ง

5%

4%

3 % ึ่ง

(ภาพที่ 7)

ที่สำคัญขอ

สหรัฐอเมริกา ประเทศไทยส่งออกสหรัฐอเมริกาที่

20% ในขณะที่ตลาด แคนาดา 7% เบลเยียม 5% ึ่ง

5% และ ญี่ปุ่น 3 % ึ่ง

(ภาพที่ 8)

ง

90 %

OEM

(Origin Equipment Manufacturer)
name)

เพื่อให้ลูกค้าทำการติดตราสินค้า (Brand name)

แนวโน้มการส่งออกและความต้องการการค้าระหว่างประเทศ (Future trend)

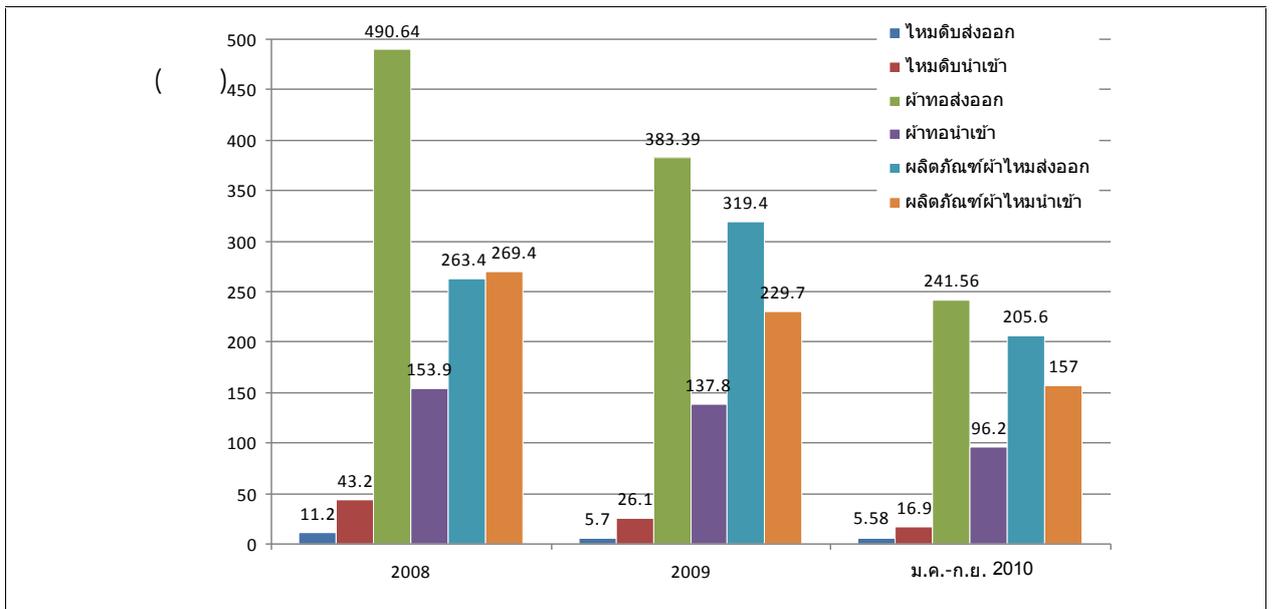
จาก หนังสือเทรนด์ชั้นนำและเป็นที่ยอมรับระดับโลกเช่น Calin Autumn-Winter 2011-12, Calin Spring-Summer 2011-12, Mix Trends Autumn Winter 2011-12 Décor Atmosphere Fall Winter 2011-12

1. ตลาดผ้าพื้นเมืองของไทยได้รับความนิยมจากชาวต่างชาติเป็นอย่างมากทั้งในประเทศญี่ปุ่น และยุโรป จึงถือเป็นแนวโน้มอันดีที่ไทยจะมีการส่งเสริมผ้าพื้นเมืองไปยังต่างประเทศให้มากขึ้น
2. การบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้วัสดุสิ่งทอที่มีสารตกค้างลดลง และมีแนวโน้มการใช้สิ่งทอธรรมชาติ ที่ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น
- 3.

สุดเป็นลำดับที่ 1

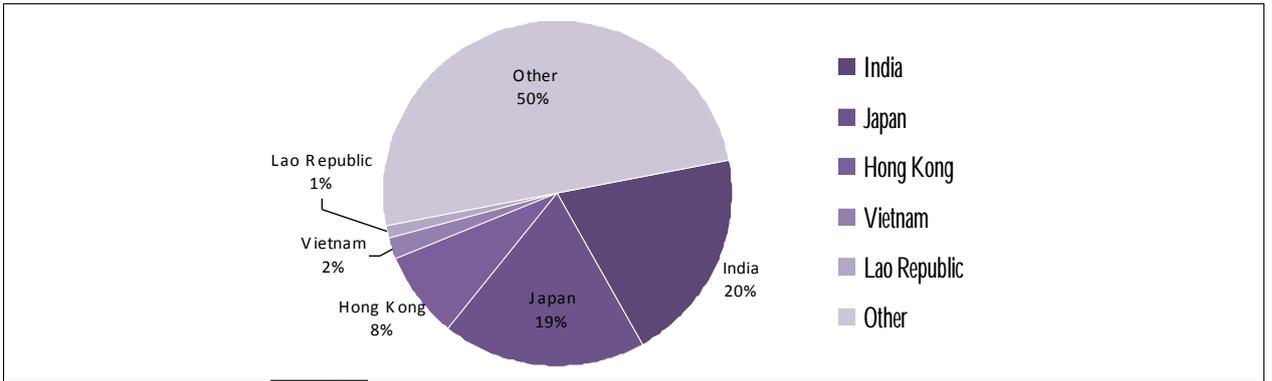
ม ัน

4. สินค้าใหม่ที่ทำให้ความหรูหรา ราคาไม่แพง เช่นผ้าไหมกำลังเป็นที่นิยมของตลาดตะวันออกกลาง
5. ลักษณะสินค้าที่คู่อัตลักษณ์ เช่นความเป็นอัตลักษณ์ของการตกแต่ง เทคนิคการประดิษฐ์ประคอง การ
 6. ผ้าไหมที่ดูแลรักษาง่าย ลักษณะเนื้อผ้าที่บาง และสวมใส่สบายกำลังเป็นที่ต้อง
 7. เสื้อผ้าที่มีความสมาร์ต สวยงาม สวม

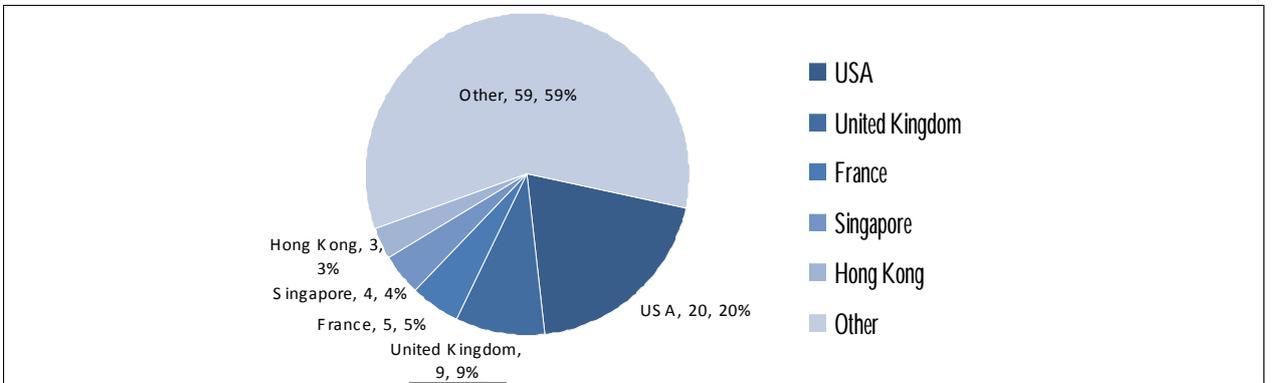

ภาพที่ 5

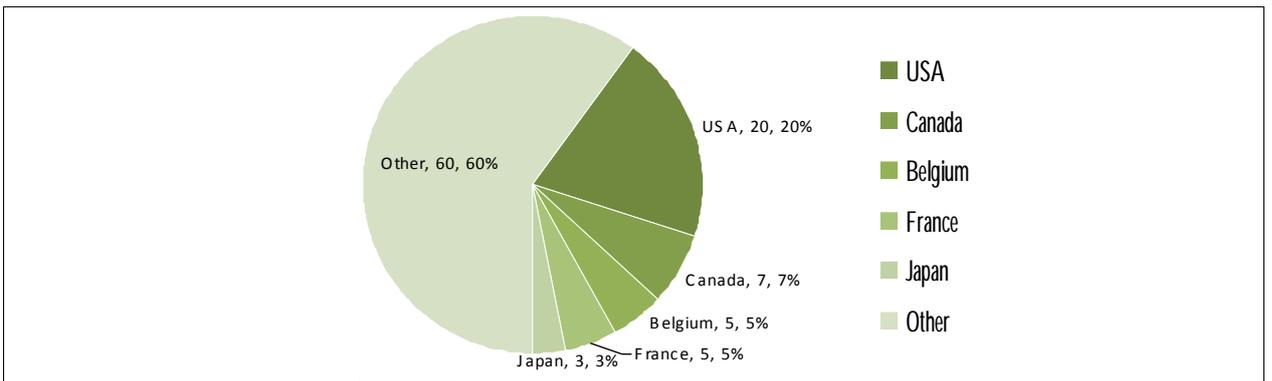
2551 - 2553

ภาพที่ 6 ( ) 2553

ภาพที่ 7 2553

ภาพที่ 8 2553

ที่มา <http://www.qthaisilk.com>

แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันตามแบบจำลองระบบเพชร (Diamond Model)

ความสามารถในการแข่งขันต้องวิเคราะห์จากคุณภาพของปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มผลผลิตได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการวิเคราะห์

(Diamond Model) ที่เสนอโดย Prof. Michael E. Porter

4 ด้านที่มี

(1) (Factor Conditions) (2)
(Demand Conditions) (3) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries)
(4) (Firm Strategy, Structure and Rivalry)

ทั้ง 4 ด้านจะมีผลสนับสนุนซึ่งกันและกัน (ภาพที่ 9)

สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันในแต่ละปัจจัย มีรายละเอียดดังนี้ (, 2536)

1) ปัจจัยการผลิตในประเทศ (Factor Conditions)

นี้

โดยปัจจัยทั่วไป หมายถึง ระบบถนน แหล่งเงินทุนประเภทนี้ บุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาหรือต่ำกว่า ที่ไม่จำกัดว่าต้อง

ได้รับการศึกษาหรือการฝึกอบรมเฉพาะทาง ซึ่งมักเป็นบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญา โครงสร้างพื้นฐานสำหรับจุดมุ่งหมายพิเศษเฉพาะทาง และวิทยาการความรู้ขั้นสูงที่ใช้ได้เฉพาะทาง เป็นต้น

ปัจจัยทั่วไปมักเป็นบ่อเกิดแห่งข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันขั้นต่ำ

นี้

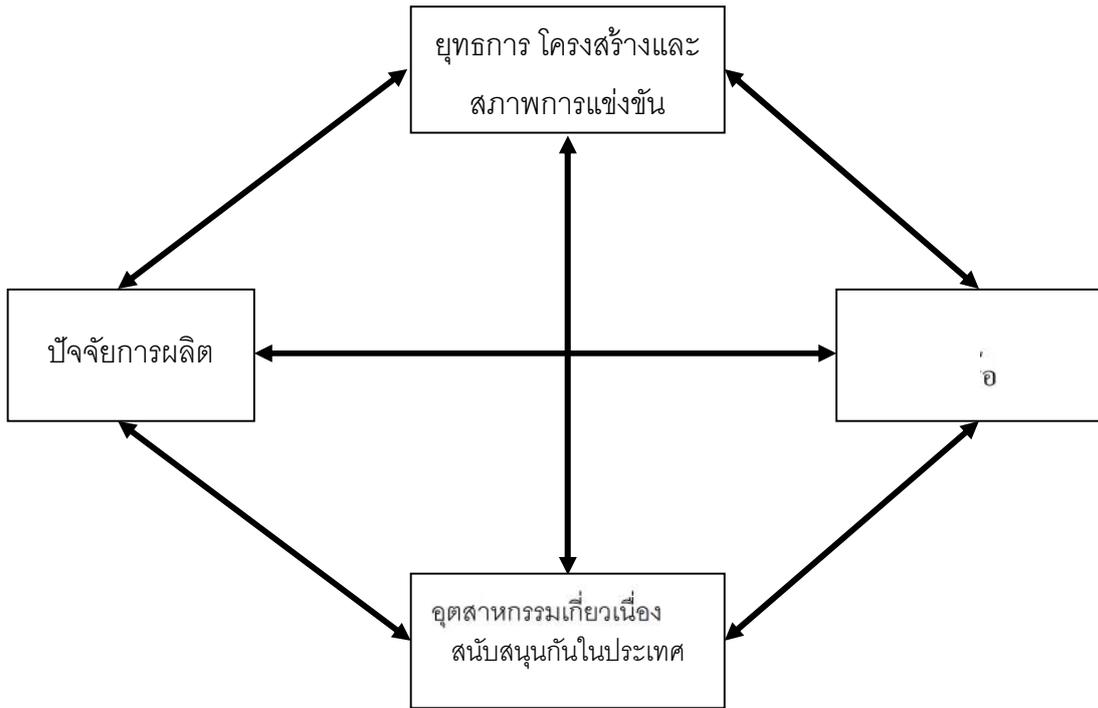
นี้

ม

จึงจา

แบ่งระหว่างปัจจัยทั่วไปกับปัจจัยเฉพาะทางก็ถูกยกสูงเรื่อยๆ ไปพรึ่

ว

ภาพที่ 9 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันตามแนวคิดแบบจ็

ว

คือจะช่วยสร้างแรงกดดันให้เกิดนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งผลให้เทคโนโลยี

ที่เป็นเหตุปัจจัยที่แท้จริงของข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันที่ยั่งยืน อีกทั้งข้อเสีย
เกิดขึ้นในประเทศนั้นก่อนประเทศอื่นๆ สิ่งนี้ ทำให้ประเทศแรกทำ
เพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบด้านปัจจัย

2) อุปสงค์หรือความต้องการ (Demand Conditions)

อุปสงค์ในประเทศมีผลต่อรูปแบบที่บริษัทต่างๆ มองและตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อ
ประเทศจะมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมหรือส่วนของอุตสาหกรรมที่อุปสงค์ในประเทศ
ผู้ซื้อที่ชัดเจนกว่าหรือก่อนประเทศอื่น นอกจากนี้ ประเทศจะมีข้อได้เปรียบ

ผู้ซื้อในประเทศกดดันให้บริษัทต่างๆ ในประเทศนวัตกรรมเร็วกว่า เพื่อให้ได้ข้อได้เปรียบ
ทางด้านการแข่งขันสูงกว่าประเทศอื่น ข้อแตกต่างระหว่างลักษณะของอุปสงค์ในประเทศ

แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการอยู่กับผู้ซื้อรายที่สำคัญต่อการเสริมสร้างรักษาข้อได้เปรียบด้านก

2.1)

ประเทศที่คล้ายคลึงกับตลาดโลก ในขณะที่ตลาดบางส่วนในประ

ประกอบการผลิตจึงมักจะมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศในตลาดส่วนที่คล้ายคลึง
อุปสงค์โลก ถ้าตลาดส่วนนั้นเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากต่อตลาดในประเทศของอุตสาหกรรม
ความสำคัญมากกว่าตลาดส่วนเดียวกันของอุตสาหกรรมนั้นในประเทศอื่น

2.2) ผู้ซื้อที่รู้จัก ผู้ซื้อที่รู้จักในสินค้าหรือบริการใดก็จะตั้งมาตรฐานไว้สูงเวลาเลือก

สินค้าหรือบริการนั้น ซึ่งเท่ากับเป็นแรงกดดันให้บริษัทต้องพัฒนาข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน ดังนั้นประเทศ
จะมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่มีผู้ซื้อในประเทศที่รู้จักกว่าผู้ซื้อใน
ในที่นี้หมายถึงทั้งผู้อุปโภคบริโภค ช่องทางการจัดจำหน่าย หรือผู้ซื้อที่เป็นบริษัท สถาบัน องค์กร และ โรงงาน

2.3) อุปสงค์ในประเทศเกิดขึ้นก่อนประเทศอื่น อุตสาหกรรม

นั้นก่อนประเทศอื่น ในบางกรณีผู้ซื้อในประเทศที่รู้จักกว่าผู้ซื้อ
ประเทศที่ล่วงหน้าและล้ำหน้าอุปสงค์ในต่างประเทศ

ประเทศหรือถ้าอุปสงค์ในประเทศตอบสนองอย่างล่าช้าต่อความต้องการใหม่ที่เป็นสากล ประเทศนั้น

ที่จะลดต้นทุนต่อหน่วยที่เกิด (Economies of Scale) หรือที่จะลดต้นทุนต่อหน่วยที่
เกิดจากการสะสมความชำนาญที่ได้จากการผลิตหลายๆ ครั้ง (Learning Curve)

ประเทศอาจไม่สำคัญในบางกรณี ถ้าประเทศเล็กที่อุปสงค์ในประเทศมีขนาดเล็กเกินไป อาจเพิ่มขนาด

การแข่งขันของประเทศ ถ้าขาดซึ่ง

3) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและ กั้น (Related and Supporting Industries)

การที่ประเทศมีอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ที่มีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน
3

3.1) ช่องทางที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และบางครั้งมีสิทธิพิเศษมากกว่าผู้อื่นในต่างประเทศ

ในการเข้าถึงวัตถุดิบหรือชิ้น

3.2) เครื่องจักร

3.3) และเพิ่มข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันในระบบคุณค่าโลกของทั้งบริษัทและซัพพลายเออร์ การที่ทั้งสองร่วมมือกันแก้ปัญหาหรือแลกเปลี่ยนการวิจัยและพัฒนาจะนำไปสู่

นี่ไม่จำเป็นต้องมีข้อได้เปรียบทางการแข่งขันครบสำหรับ
ของอุตสาหกรรมหนึ่ง เพื่อให้อุตสาหกรรมนั้นมีข้อได้เปรียบ
วัตถุดิบหรือชิ้นส่วนที่สามารถซื้อหามาได้จากต่างประเทศจะไม่สำคัญมากนักต่อข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน
อุตสาหกรรมหนึ่งตั้งอยู่ในประเทศเดียวกัน จะมีโอ
อุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมสา ต่ออุตสาหกรรมนั้นในประเทศอื่นๆ

4) ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน (Firm Strategy, Structure and Rivalry)

ประเทศมักจะประสบความสำเร็จระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมที่มีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันที่สอดคล้องกับระบบจัดการ อันหมายถึงการเลือกใช้ยุทธการและโครงสร้างของบริษัทที่สะ
การผลิตสินค้าที่ต้องใช้เทคโนโลยีมากเป็นพิเศษ หรือสินค้าที่ต้องอาศัยการผลิตที่
ความสำเร็จในอุตสาหกรรมรถยนต์ เคมี เครื่องจักรที่สลับ

ว่างประเทศจะเป็นตัวกำหนดตัวหนึ่งในระบบเพชร โดยก
แข่งขันที่รุนแรงของอุตสาหกรรมในประเทศ จะทำให้อุตสาหกรรมนั้นประสบความสำเร็จระหว่างประเทศใน
ระดับที่สูงมาก เนื่องจากจะเกิดแรงกดดันกันและกันให้มีการพัฒนาแ
เกิดการส่งออก เพื่อแสวงหาตลาดเพิ่มเติม เพื่อก่อให้เกิดความได้เป็
ลดลงเมื่อมีการผลิตครั้งละมากๆ

ประเทศโดยไม่กีดกันการนำเข้าอย่างสมบูรณ์ อาจทดแทนการขาดแคลนสภาพการแข่งขันในประเทศที่เข้มข้น
แข่งขันในประเทศที่เข้มข้นถือได้ว่าเป็น

นอกจากตัวกำหนดทั้งสี่ในระบบเพชรแล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกที่มีบทบาทต่อปัจจัยที่มีผลต่อ

1) เหตุสุดวิสัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่อยู่ในอุตสาหกรรม เช่น สิ่งประดิษฐ์ใหม่ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีครั้งสำคัญ ( ) การเปลี่ยนแปลงทางราคาปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ( ) เปลี่ยนแปลงทางตลาดการเงินโลกหรือ อุปสงค์โลกหรืออุปสงค์ในแถบหนึ่งของโลก การตัดสินใจทางการเมืองใด

สุดวิสัย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างอุตสาหกรรมในระบบเพชรหรือในปัจจัยที่มีผลต่อคว

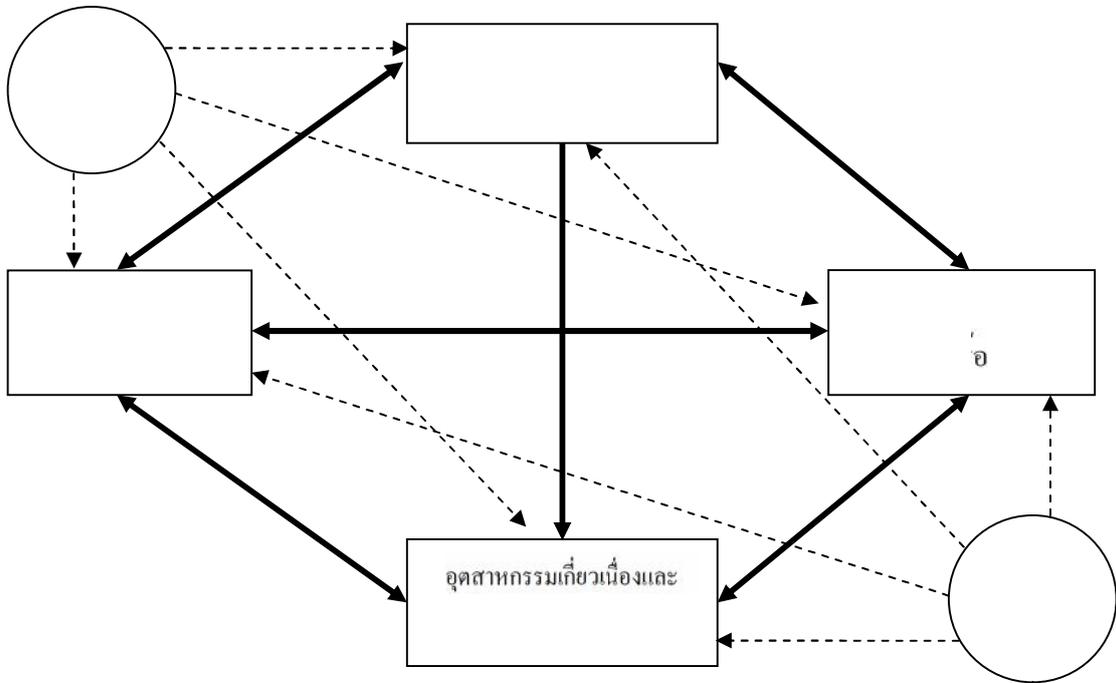
รายเดิม จึงเกิดช่องว่างที่ผู้แข่งขันรายใหม่สามารถเอาชนะผู้แข่งขันรายเดิมได้ ในขณะที่เหตุสุดวิสัยก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างอุตสาหกรรมในระบบเพชรหรือในปัจจัยที่กำหนดความได้เปรียบด้านแข่งขันของอุตสาหกรรมประเทศที่จะประสบความสำเร็จในการใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงนั้น ก็คือประเทศที่มีระบบเพชรที่สอดคล้อง

2) รัฐบาล เป็นสถาบันที่มีผลต่อและ พร้อมๆ กับได้รับผลจากตัวกำหนดทั้งสี่ทั้งที่เป็น

ด้านมาตรฐานสินค้า และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ซื้อ ผู้บริโภค รวมทั้งรัฐบาลยังเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ของสินค้าและบริการหลายๆ ชนิด อุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องและสนับสนุน ผลกระทบจากนโยบายรัฐบาลด้านการโฆษณาและด้านอื่นๆ ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน

ประเทศ แต่รัฐบาลไม่มีความสามารถที่จะสร้างข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศได้เองโดยตรง กา

ภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันตามแนวคิด
ยวซ์

แนวคิดการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดเป็นการวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจแ

SWOT

2

(1)

จุดอ่อน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายในขององค์กรหรือกลุ่มผู้

(2)

การวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัด ซึ่งเป็นการวิเคราะห์

(, 2536)

1) การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน (Strength and Weakness Analysis)

(S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรหรือ
ริ่อุตสาหกรรมที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นที่ควรนำมาใช้
ในการพัฒนาองค์กรหรืออุตสาหกรรมได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

(W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กร
นั้นๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรหรืออุตสาหกรรมที่เป็นจุดด้อยหรือข้อเสียเปรียบที่คว

2) การวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัด (Opportunity and Threat Analysis)

(O-Opportunity)

ที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรหรืออุตสาหกรรม

(T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรหรืออุตสาหกรรมปัจจัยใดที่

สามารถส่งผลกระทบต่อในระดับมหภาค ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กร
หรืออุตสาหกรรมจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพให้มีความแข็งแกร่งพร้อม

SWOT เป็นเพียงพื้นฐานที่จะนำไปสู่กลยุทธ์ที่ถูกต้องเท่านั้น กล่าวคือ

SWOT ได้ถูกต้อง ก็จะสามารถค้นกรองทางเลือกที่มีความเสี่ยงต่ำที่สุด เป็นการพัฒนา
เพื่อหาจุดเด่นและลบข้อด้อยในการที่จะสร้างความแข็งแกร่งภายใต้โอกาสที่เกิดขึ้น รวมทั้งหลีกเลี่ยงหรือ
หาทางป้องกันผลเสียอันตรายอันเกิดจากสิ่งคุกคามต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กรหรืออุตสาหกรรม

3) กรอบการวิเคราะห์ SWOT

SWOT นั้นการกำหนดเรื่อง หัวข้อหรือประเด็น (Area) เป็นสิ่งสำคัญที่ต่อ

(Key Area)

ง (Piercy

and Giles, 1989; Peter, 1993)

SWOT

ขององค์กรนั้นๆ ซึ่งนักวิชาการได้เสนอกรอบในการวิเคราะห์ SWOT

MacMillan (1986)

(Piercy and Giles, 1989; Peter, 1993)

5

SWOT

(1)

(2)

(3)

แนวโน้มสภาพแวดล้อมที่จะเป็น โอกาสและอุปสรรค (4)

(5) รูปแบบการเติบโตที่

Goodstein et al. (1993)

(Piercy and Giles, 1989; Peter, 1993)

5 ประการที่ต้องวิเคราะห์ (1) ความสำเร็จของแต่ละประเภทธุรกิจขององค์กรและทรัพยากรขององค์กรที่

(2) (3) ม

การเผชิญกับความเสี่ยง และการขับเคลื่อน (4) องค์กรที่

อ (5)

Piercy and Giles (1986)

(Piercy and Giles, 1989; Peter, 1993)

4 (1) (2)

(3) นโยบายราคาในตลาดที่เกี่ยวข้อง และ (4) การสื่อสารทางการตลาดสำหรับ

Edwards (1994) 9

น

SWOT ดังที่กล่าวมาข้างต้นได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำ

แผนที่นำทางอุตสาหกรรมใหม่ไทย (Road Map) ึ่ง

ัง ้าร ้า

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการผลิตหมอนไหมของกลุ่มเกษตรกร
1.1 เกษตรกรที่มีศักยภาพเป็นตัวแทน ในเขตพื้นที่ 21
จัดทำเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อใช้ประเมิน (Self assessment) เครื่องมือแบบสอบถาม
- -
1.2 เครื่องมือที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว ไปทดสอบใช้ก่อนท์ (pre-test) 30
1.3
1.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ เพื่อทำการวิเคราะห์
( )
1.5 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ SPSS
2. การศึกษาสภาพการผลิตเส้นไหมของโรงสาวไหมอุตสาหกรรม
2.1 แผนงานเพื่อการสัมภา เพื่อการสำรวจการผลิต การตลาดของโรงสาวไหม
อุตสาหกรรมที่มีศั 3
2.2 จัดทำเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อใช้ประเมินสมรรถนะ และแนว
- -
(Self assessment)
เครื่องมือแบบสอบถามประกอบด้วย
- -
2.3 นำเครื่องมือที่จัดทำเรียบร้อยแล้ว ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธี
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
2.4 ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้ง

3. การศึกษาสภาพการตลาดจากผู้นำเข้า/ส่งออกสินค้าใหม่ 5
- 3.1 กำหนดแผนงานเพื่อการสัมภาษณ์ผู้นำเข้า-ศ
- 3.2 เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อใช้ประเมินสมรรถนะ และแนวทางการของผู้นำเข้า/ส่ง
/ (Self
assessment) เครื่องมือแบบสอบถามประกอบด้วย คื
- วั
-
3.3 บรวบรวบข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มตา
3.4 ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ึ่ง
SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)
4. การศึกษาองค์กรที่เกี่ยวข้อง
สำรวจและศึกษา บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ การดำเนินงานของหน่วยงาน รวมทั้งยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลที่น่าสนใจไปสู่การปรับกระบวนการ ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม และ
ในการศึกษาองค์กรที่เกี่ยวข้องกับใหม่ ได้แบ่งออกเป็น 4
1)
2)
4) ศึกษาบรวบรวบข้อมูลคู่แข่งชั้นทางการค้าที่สำคัญ เช่น เวียดนาม จีน และ อินเดีย เป็นต้น
5)
5. วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออุตสาหกรรมไทย
ทำการศึกษถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออุตสาหกรรมใหม่ไทยทั้งระบบจากภาคเอกชน
2
6. ประเมินศักยภาพเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผน ังอุตสาหกรรมใหม่ไทย (Road map)
2 ัน
1. (Diamond Model)
2. SWOT Analysis

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการผลิตหมอนใหม่ของกลุ่มเกษตรกรปลูกหมอนเลี้ยงไหม

1.1 วิจัย

เกษตรกรประกอบอาชีพการปลูกหมอนเลี้ยงไหมที่เป็นอาชีพเสริม โดยประยุกต์ใช้ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดจากบรรพบุรุษผสมกับวิชาการแผนใหม่

ข้อมูล	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ข้อมูล	จำนวน	ค่าเฉลี่ย
รวม	112	59.89	รวม	187	21
ชาย	64	34.22	ชาย	112	59.89
หญิง	11	5.88	หญิง	75	11.13
ไม่พบแหล่งอ้างอิง	1	1	ไม่พบแหล่งอ้างอิง	1	1
พบแหล่งอ้างอิง	376	62.98	พบแหล่งอ้างอิง	376	62.98
ไม่พบแหล่งอ้างอิง	41	6.87	ไม่พบแหล่งอ้างอิง	41	6.87

1.2

ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร ซึ่งได้แบ่งต้นทุนออกเป็น 2 บด้วยค่าเสื่อมราคาโรงเรือน ค่าเสื่อมราคายานพาหนะ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ ค่าเสื่อมแปลงหมอน และค่าเสียโอกาส ต้นทุนผันแปรแบ่งออกได้ 3

1.2.1

จำนวนการผลิต หมอน ใหม่ที่ต่อพันเครื่องมือ โดยแรงงานคน การผลิตหมอนใหม่เป็นการผลิตที่ต้องใช้แรงงานและพื้นที่จำ 750

ย 300
3 (10:1)

20-30 กิโลกรัมซึ่งใช้สาวเส้น
18 ภาพที่ 11
2

- 1)
- 2)

เกษตรกรกลุ่มใหม่หัตถกรรมมีทรัพย์สินที่เป็นวัสดุ
มอเตอร์ไซค์เพื่อใช้ในการเก็บใบหม่อน
ย
ย : เครื่องซัง 1

~ 750

300

~ 20 - 30

~ 3

~ 18

ภาพที่ 11

ย

			พื้นที่ปลูกหม่อนเฉลี่ยที่ 2 ไร่			
	300		80 %		ที่เลี้ยงได้ส	3
			3.27 % และเมื่อใช้ไหม 3		300	
		2			1 6.81 % และเมื่อใช้ไหม	
1	300			4	ในขณะที่มีการสำรวจ คือ ไร่ . . 2553)	
	120 /		3 550 /		1 1,000 /	
						2
	1)			1		
	2)		(ภาพที่ 11)			

ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน คี

			1) ต้นทุนและผลตอบแทนที่เกิดจากการผ			1
			จากการสำรวจต้นทุนรวมซึ่งประกอบด้วย			
			5,390.31 บาท เมื่อเกษตรกรขายดักแด้ เส้นไหมดิบ และ			1
	120, 550	1,000		4,324.25		
			รายได้น้อยกว่าต้นทุนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเฉพาะต้นทุนทางบัญชีที่จ		1,046.73	
			เกษตรกรได้รับรายได้เหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด คือ 3,277.79		ตารางที่ 6	
			จากการสำรวจต้นทุนรวมซึ่งประกอบด้วย			
			5,490.31 บาท เมื่อเกษตรกรขายดักแด้ เส้นไหมดิบ และเส้นไ			1
	120, 550	1,000		7,308.19		
			รายได้สูงกว่าต้นทุนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเฉพาะต้นทุนทางบัญชีที่จ		1,046.73	
			เกษตรกรได้รับรายได้เหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด คือ 6,261.46		ตารางที่ 6	
			2) ต้นทุนและผลตอบแทนที่เกิดจากการผ			
			จากการสำรวจต้นทุนรวมซึ่งประกอบด้วย			
			7,985.13 บาท เมื่อเกษตรกรขายดักแด้ในราคา 120			
			1 และฟ้ามัดหมีในราคา 250, 250 750			10,733.81
			ส่งผลให้เกษตรกรได้รับรายได้สูงกว่าต้นทุนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเฉพาะต้นทุนท			
	2,307.36		บรายได้เหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด คือ 8,426.46		ตารางที่ 6	
			จากการสำรวจต้นทุนรวมซึ่งประกอบด้วยต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแ			
			9,827.70 บาท เมื่อเกษตรกรขายดักแด้ในร 120			
			1 และฟ้ามัดหมีในราคา 250, 250 750			16,348.13

ส่งผลให้เกษตรกรได้รับรายได้สูงกว่าต้นทุนทั้งหมด เมื่อพิจารณาเฉพาะต้นทุนทาง
 2,350.46 ได้รับรายได้เหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด คือ 13,954.56 ตารางที่
 6

เนื่องจากในฤดูแล้งมีการผลิตคอกแค้และเส้นไหมในปริมาณน้อย ส่ง

3)

รายได้เหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด ที่เกิดจากการผั
 _____ 1 4,769.62 บาท ในขณะที่ รายได้เหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด ที่เกิดจากการผั
 _____ 11,190.51

4)

ตารางที่ 7
 เห็นว่าต้นทุนด้านแรงงานที่ไม่เป็นเงินสดมี 66.16 ในขณะที่ต้นทุนด้านวัตถุดิบ
 ทรัพย์สินและพลังงาน อยู่ที่ร้อยละ 16.65, 15.71 1.48

การเลี้ยงไหมของกลุ่มไหมหัตถกรรมเป็นอาชีพเสริม เกษตรกรจึงไม่คำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการ
 (ตารางที่ 6)
 ปัจจัยที่เป็นผลสำเร็จของเร เนื่องจากมี

ตารางที่ 6

ต้นทุนและผลตอบแทน	คอกแค้และเส้นไหม			คอกแค้และฝืนผ้า		
	ฤดูแล้ง	ฤดูฝน	เฉลี่ย	ฤดูแล้ง	ฤดูฝน	เฉลี่ย
1. ต้นทุนคงที่	1,022.75	1,022.75	1,022.75	1,102.16	1,102.16	1,102.16
	-	-	-	-	-	-
	1,022.75	1,022.75	1,022.75	1,102.16	1,102.16	1,102.16
2.	4,367.57	4,467.56	4,417.56	6,882.98	8,725.54	7,804.26
	1,046.73	1,046.73	1,046.73	2,307.36	2,393.57	2,350.46
	3,320.84	3,420.83	3,370.83	4,575.62	6,331.98	5,453.80
3. รวม (1+2)	5,390.31	5,490.31	5,440.31	7,985.13	9,827.70	8,906.41

4.	/	1	4,324.52	7,308.19	5,816.35	10,733.81	16,348.13	13,540.97
	ผ้าพื้น ผ้ามัดหมี่							
5.	งู /		(1,065.80)	1,817.87	376.04	2,748.68	6,520.43	4,634.55
	( ) (4-3)							
6.	(		(43.05)	2,840.62	1,398.79	3,850.84	7,622.58	5,736.71
	) (4-2)							
7.	ต้นทุนทางบัญชีที่จ่ายเป็นเงินสด		1,046.73	1,046.73	1,046.73	2,307.36	2,393.57	2,350.46
8.	รายได้เหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด (4-7)		3,277.79	6,261.46	4,769.62	8,426.46	13,954.56	11,190.51

ตารางที่ 7

ชนิดของต้นทุน	เปอร์เซ็นต์ (%)
	16.65
	66.16
	1.48
	-
ย ( )	15.71
รวม	100

1.2.2

หมายถึง กระบวนการผลิต หม่อน ไหมที่
เครื่องจักรที่มีการใช้ไฟฟ้ากำลังการผลิตต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5
2553 กรมหม่อนไหมได้สนับสนุน ไซไหมพันธุ์ เหลืองสุรินทร์ แก่ผู้ที่เคยเลี้ยงไหมจำนวน 10

ตารางที่ 8 เป็นการเริ่มโครงการในฤดูฝน ซึ่งเป็นช่วงที่ไหมให้ผลผลิตไร่ ไหมสดต่ำ เมื่อนำเข้าสู่

สุรินทร์โดยเฉลี่ยที่ 12.83 ไร่ 1

ตารางที่ 8 ไร่ 2553

ที่	จำนวนที่เลี้ยง (แผ่น)	นน. ไร่ไหมสด (กก.)	ราคาขาย (บาท/กก)	รายได้เกษตรกร (บาทต่อไร่)
1	1	7.40	125.00	925.00
2	2	20.00	125.00	2,500.00
3	1	3.50	125.00	437.50
4	1	15.00	125.00	1,875.00
5	1	4.00	125.00	500.00
6	1	18.50	130.00	2,405.00
7	3	47.00	130.00	6,110.00
8	2	23.50	130.00	3,055.00
9	2	27.50	130.00	3,575.00
10	2	26.00	130.00	3,380.00
	15	192.40		24,762.50
เฉลี่ย	1	12.83	128.70	

12 โรงสาวไหมชุมชนมีโรงเรือน เครื่องจักรสาวไหม ที่มีกำลังต่ำกว่า 5
สำหรับเก็บรังไหมสด ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและมอบให้ชุมชนเป็นผู้บริ
ไหมที่นี้ ไร่

บุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2553 ซึ่งมี
ไหมอีกครั้งหนึ่งหลังจากหยุดเดินเครื่อง ด้วยเครื่องล
พบว่า ได้ผลผลิตที่เป็นดักแด้ร้อยละ 34.82 3 ( ) 1.14 1
6.96 % 3 ( ) 3.07 เมื่อเทียบกับน้ำ (ตารางที่ 9)

วิเคราะห์รายได้และผลตอบแทนที่เกิดจากการสาวไหมในการทดลองครั้ง
พบว่า มีสถานะขาดทุนที่ 3,890.00 / (ตารางที่ 10)
ย

192.4

เกษตรกร และในการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผลตอบแทนมีน้อยกว่าต้นทุน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของเกษตรกรไหมหัตถอุตสาหกรรม คือ พันธุ์ไหม เครื่องสาวไหม และ การบริหารจัดการกระบวนการ

ตารางที่ 9 ผลผลิตการสาวไหมของเครื่องสาวไหมโ

ที่			(%)	(%)
1			34.82	34.82
2			1.14	
3		1	6.96	
4			3.07	11.17

1

ตารางที่ 10

2553

ที่	รายการ ของไหมพันธุ์เหลืองสุรินทร์	(บาท)
ต้นทุนผันแปร		
1	192.4 . 127.50 (125-130)	24,531.00
2	1 192.4 35	6,734.00
3		200.00
4		50.00
5		1,895.00

	รวมต้นทุน	33,410.00
ผลตอบแทน		
1	67 . 80	5,360.00
2	2.2 . 650	1,430.00
3	113.4 . 1,300	17,420.00
4	5.9 . 900	5,310.00
	รวมรายได้ / ผลตอบแทน	29,520.00
รายได้เหนือต้นทุน		
1	-	(3,890.00)

1.3

ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกบริษัทที่มี
 5
 โรงสาวไหมซึ่งมีเครื่องสาวไหม ที่ใจ
 ย
 ที่เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมประกอบเป็น
 /
 (contract farming)
 ง
 ง
 ที่เป็นสมาชิก (Contract farming)

ของโรงสาวไหมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ 3
 ( )
 22 1600, 400 230

ตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จังหวัดที่มีสมาชิกของโรงสาวไหมอุตสาหกรรม

ที่	ภาค	จังหวัด	บ. จุลไหมไทย จก. (16)	บ.อุตสาหกรรม ไหมไทย จก. (7)	บ. ไหมไทย น่าน จก. (1)
1			✓		
2			✓		
3			✓	✓	
4			✓		
5			✓		✓
6			✓		

7				✓	
8				✓	
9			✓		
10				✓	
11			✓		
12			✓		
13			✓		
14			✓	✓	
15			✓		
16			✓		
17			✓	✓	
18			✓	✓	
19				✓	
20				✓	
21			✓	✓	
22				✓	

เรื่องการลงทุน

ย

/

และเมื่อส่งขายผลผลิตครั้งแรก จะทำการหักเงินค่าปัจจัยการผลิตเหล่านั้น

ครั้งที่ที่เป็นทรัพย์สิน

ที่เป็นอุปกรณ์ที่

ย

/

ย

า

น

/

ร

/

ม / ปีงบประมาณ ทรัพย์สินอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงไหม เครื่องพ่นยา /

ง

(หรือเครื่องหันใบหม่อน) เครื่องฉีดพอร์มาลิน เครื่องลอกปุ๋ยไหม เครื่องซัง โต๊ะไม้ขนาด เลี้ยง

ย

(ชนิดตาลี)

อ

/

( )

/ขนนก ตะเกียบไม้ไผ่ เครื่องตัดหญ้า ฝ่าใบคลุม

ย

เรื่องพันธุ์หม่อน

สกนกร หรือ พันธุ์ประชาชาติ ในกรณีที่ไม่มีโรครากเน่าระบาด หากพื้นที่ไ้

เรื่องพื้นที่ปลูกหม่อน

พื้นที่ปลูกหม่อนที่ค่อนข้างแน่นอนเพื่อป้องกันหม่อนไหมขาดอาหาร โดยกำหนด พื้นที่ปลูก 4

- 1 / ไร่ และให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 นอกจากนี้ยังเพื่อรักษาอายุของต้นหม่อนด้วย เช่น
พื้นที่ 1 ไร่ ปลูกหม่อนจากแปลงที่ 1	พื้นที่ 2 ไร่ ปลูกหม่อนจากแปลงที่ 2
พื้นที่ 3 ไร่ ปลูกหม่อนจากแปลงที่ 3	พื้นที่ 4 ไร่ ปลูกหม่อนจากแปลงที่ 4
พื้นที่ 5 ไร่ ปลูกหม่อนจากแปลงที่ 1	พื้นที่ 6 ไร่ ปลูกหม่อนจากแปลงที่ 2

เรื่องไหม เกษตรกรไหมอุตสาหกรรมซื้อไหมจากบริษัทที่เป็นสมาชิก โดยมีการทำสัญญา contract farming ที่มาของไหมของบริษัทมี 2 นำเข้าจากต่างประเทศแล้วนำมาทอไหมเพื่อกำหนดเวลาฟักไหมที่แน่นอนก่อนการจำหน่ายแก่สมาชิก

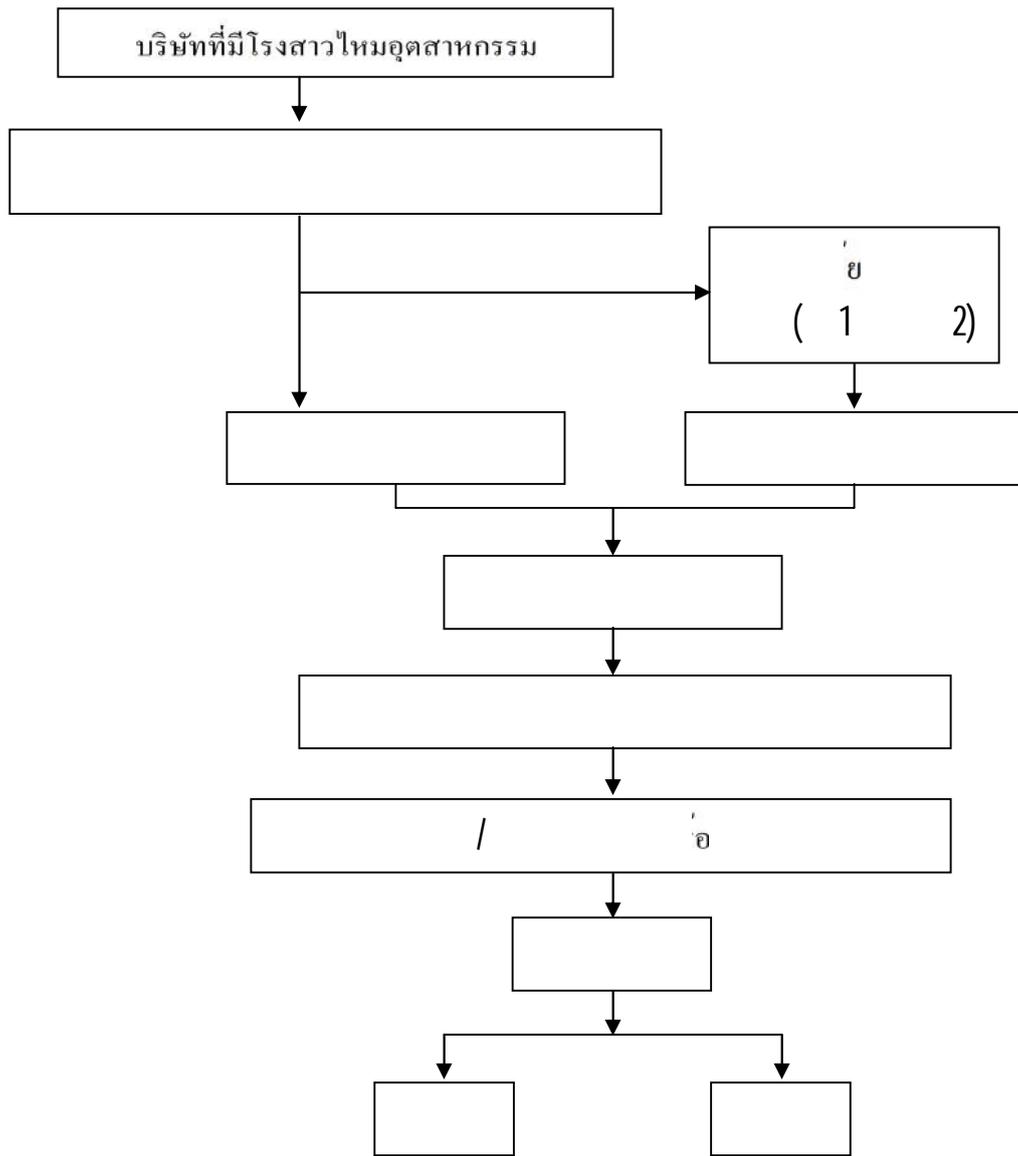
เรื่องสีของรังไหมสด 2

3

เมื่อเกษตรกรเลี้ยงจนได้รังไหมสด / 2 ภาพที่ 12

ย

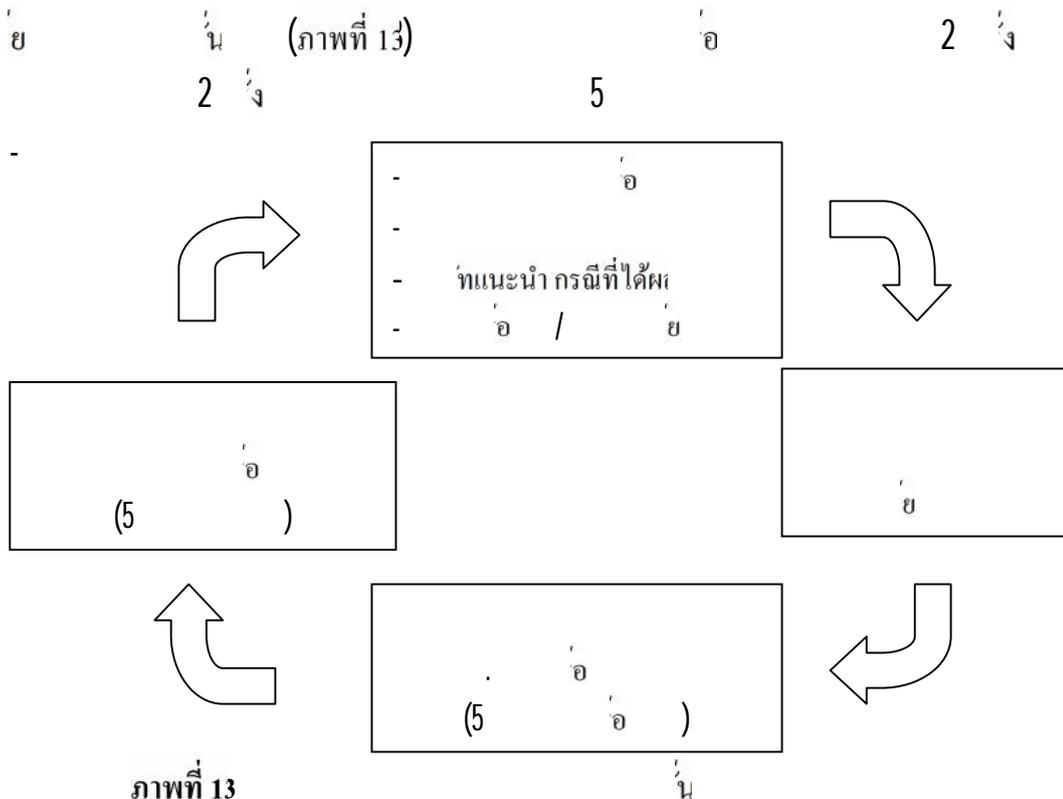

ภาพที่ 12

ย 66 กล่องต่อรายต่อปี น้อยที่สุดคือ 0.5 กล่องต่อรายต่อปี เฉลี่ย 13
 บริษัทได้กำหนดให้สมาชิกต้องมีพื้นที่ปลูกที่ 4 ย 1 พื้นที่ปลูก
 มีสูงสุดที่ 20 ไร่ต่อรายต่อปี ต่ำสุดที่ 3 ไร่ต่อรายต่อปี เฉลี่ย 9
 ใหมสดที่ส ย 57 กิโลกรัมต่อกล่อง ต่ำสุด 10 กิโลกรัมต่อกล่อง และค่าเฉลี่ยที่ 40

			ต่ำสุด	เฉลี่ย	
1	จำนวนไร่ใหม่ที่สมาชิกเลี้ยง	/ /	66	0.5	13
2	พื้นที่ปลูกหม่อนของล	/ /	20	3	9
3	ผลผลิตรังไหมที่สมาชิกเลี้ยงไหมได้	/	57	10	40

เรื่อง กำหนดเวลาเริ่มต้นการเลี้ยงไหม และสถานที่ซื้อไหมและขายรังไหมสด และ
 มีแผนงานที่แน่นอน

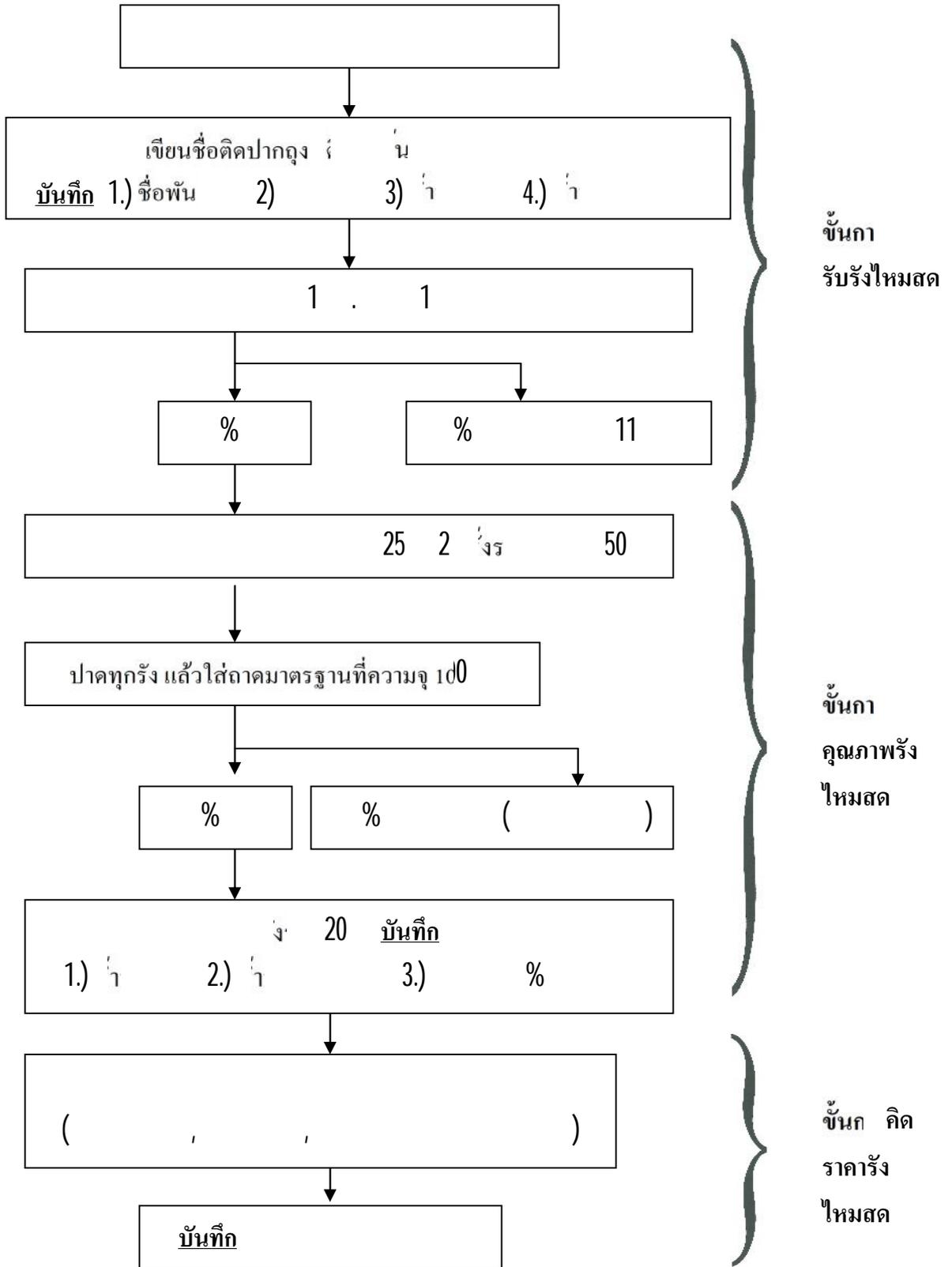
เรื่อง การตีราคาโรงโหลด เกษตรกรโหลดอุตสาหกรรมมีความรู้เรื่องการตีราคาโรงโหลดเป็น
ได้ใช้ระบบที่มีการตีราคาโรงโหลดด้วยความยุติธรรม โดยทั้งผู้ซื้อและผู้ขายมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

ภาพที่ 14 หากสมาชิกผลผลิตต่ำเจ้าหน้าที่ส่งเสริมจะให้คำแนะนำ
ซื้อวัสดุ และสารเคมี เลี้ยงโหลด เช่นยามาซื้อ เพื่อทำความสะอาดโรงเรือนก่อนการรับโหลดมาเลี้ยง

$$\begin{aligned} \% &= \left(\frac{7.6}{37.50} \times 100 \right) \\ &= \frac{(7.6 \times 100)}{37.50} = 20.27 \% \end{aligned}$$

เรื่อง การได้แรงจูงใจจากบริษัท
38 . 1 50 / . ซึ่งส

กรณีพิพ
ที่ยันเลี้ยงโหลด

ภาพที่ 14 ระบบรับซื้อรังใหม่ตามมาตรฐานที่กำหนด หรือ ก

ตามมาตรฐานที่กำหนดข

เครื่องซั่งตัวเลข

ถาดมาตรฐานที่ความจุ 100

25

โน

ภาพที่ 15

(2553)

2. ผลการศึกษาสภาพการผลิตเส้นไหมของโรงสาวไหมอุตสาหกรรม

โดยโรงสาวไหมจะร่วมกันกับเกษตรกรเพื่อ

โรงสาวไหมที่เป็ / (contract farming) เกษตรกรจะมีพื้นที่ปลูก 3.0

ง เก /
อุปกรณ์การเลี้ยงไหมที่จำเป็น /
และเมื่อส่งขายผลผลิตรังไหม จึงจะทำการหักเงินค่าปัจจัยการ
ใน มี 3,000

รูปแบบของไหมอุตสาหกรรมจะเริ่มจากไขไหมจากโรงงานอุตสาหกรรมถูกกระจายให้กับเกษตรกรที่เลี้ยงไหมวัยอ่อน และกลุ่มเกษตรกรทั่วไปที่เลี้ยงไหมวัยแก่ โดยรังไหมที่ได้จะเข้าสู่คุณภาพ รังไหมที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจะนำมาสาวเส้นไหมที่

จากการสำรวจข้อมูลสภาพการผลิตเส้นไหมอุตสาหกรรมจากโรงสาวไหมที่มีการผลิตและขึ้นทะเบียน

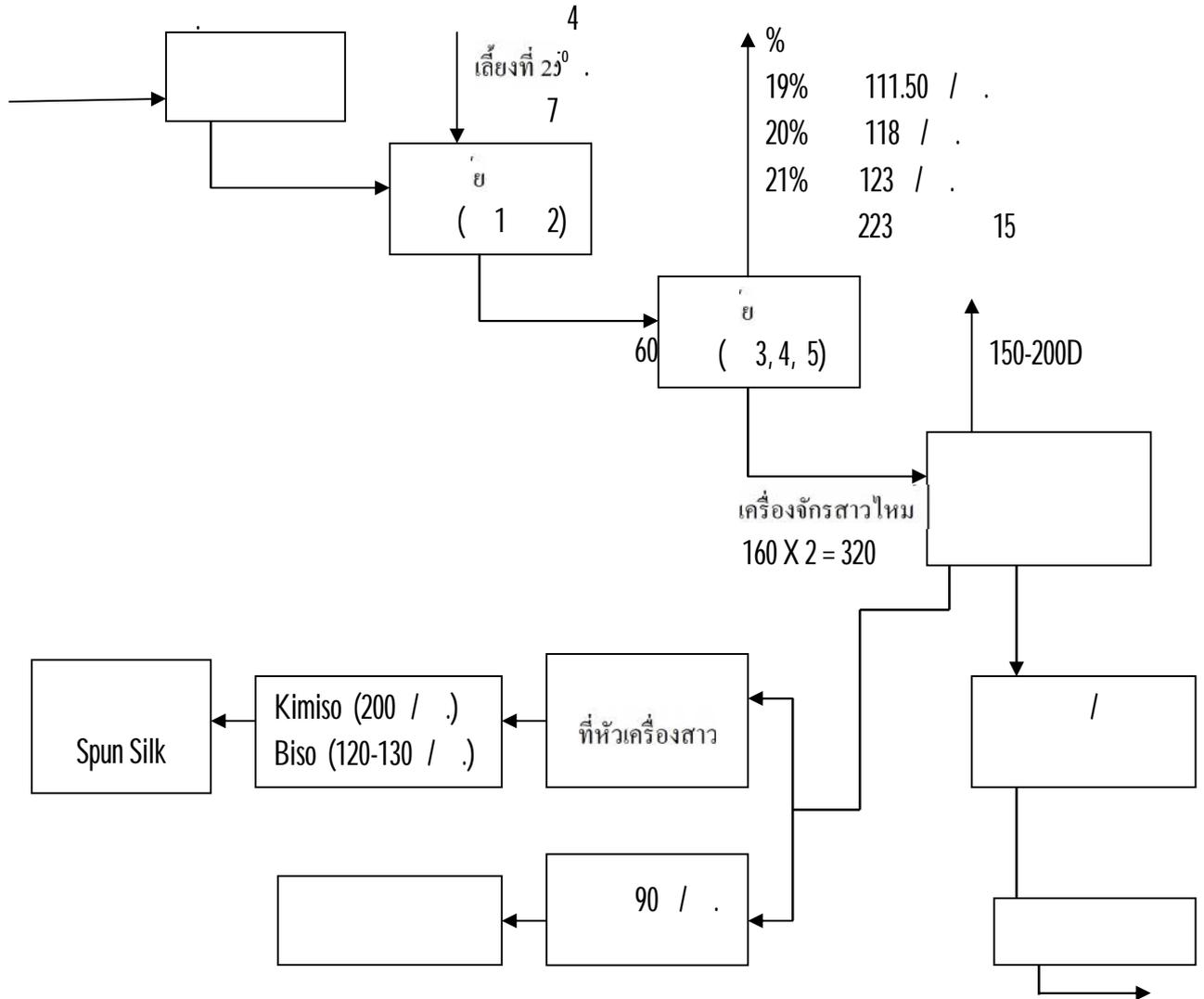
บริษัทจุลไหมไทย จำกัด เป็นภาคเอกชนที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับหม่อนไหมมาตั้งแต่ปี . . 2511 มีที่ทำการเลขที่ 443 3 67210 ซึ่งการดำเนินงานของ

14 18/20 20/22 150 25/27 27/29 30/32 150/200
ชนิดของเส้นไหมที่ทำการผลิต คือ เส้นไหม

บริษัทอุตสาหกรรมไหมไทยจำกัด (จิมทอมป์สัน) เป็นบริษัทที่เริ่ม
ยวกับกิจ ัง . . 1948 (. . 2491)

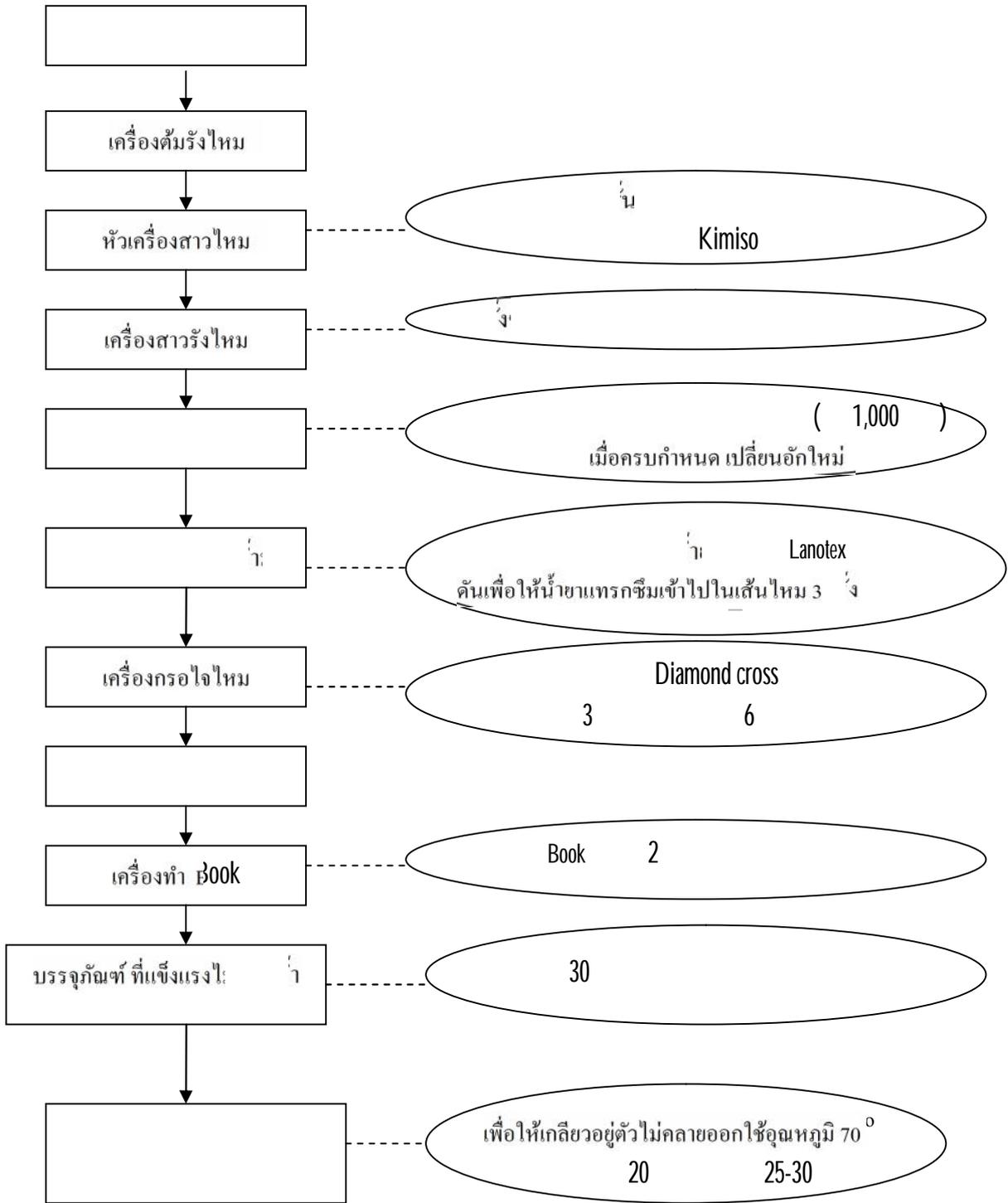
ง ำ ำ ำ โดยเริ่มที่ปล
น้ำก่อน ต่อจึงมีการขยายกิจการของกลางน้ำและต้นน้ำ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างเสถียรภาพให้แก่ บริษัท โดยเฉ
วัตถุคิบ คือเส้นไหมที่มีราคายุติธรรม และมีคุณภาพที่สามารถใช้ได้ชนิดของเส้นไหมที่ทำการผลิต คือ เส้น
150/200

บริษัทไหมไทย-น่าน จำกัด ตั้งที่อยู่ 186 . 7 . 55000 : 054 -
785 325 02 - 275 1175 054 - 785 324, 02 - 6918512 02 - 275 1175 วันที่จด
: 19 2541 เป็นกลุ่มไหมอุตสาหกรรมที่มีกา
ยง

ภาพที่ 16

เทคโนโลยีการสาวไหม ของ โรงสาว บริษัท ไหมไทยนาน จำกัด

ภาพที่ 17

3. ผลการศึกษาสภาพการตลาดจากผู้นำเข้า/ส่งออกเส้นไหม

การนำเข้าเส้นไหมดิบในประเทศไทย

เส้นไหมดิบ นับเป็นสินค้าเกษตรชนิดหนึ่งที่จะต้องขออนุญาตการนำเข้า และยังเป็นสินค้าเกษตรที่อยู่ในเงื่อนไขความตกลงภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งในแต่ละปีกระทรวงพาณิชย์ได้แจ้งว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใน

5 ปีที่ผ่านมา คือตั้งแต่ปี 2549 - 2553 จะมีผู้ประกอบการที่ยังคงธุรกิจการนำเข้า

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

การนำเข้าเส้นไหม เมื่อเทียบกับโควตาที่ได้รับการจัดสรร ตาม ตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การนำเข้าเส้นไหมของผู้ประกอบการตามโควตาที่ได้รับการจัดสรร

	( )	ปริมาณโควตาที่ ( )	ปริมาณที่นำเข้า ( )	
2549	7	430.2	43.15	10.03
2550	6	271.4	31.35	11.55
2551	6	295.8	31.87	10.77
2552	5	218.0	25.71	11.82
2553 (.- .)	5	249.0	12.72	5.095

5 ึ่งที่แสดงใน ตารางที่ 12

ว่าในภาพรวมของการนำเข้าเส้นไหมเข้ามาในประเทศไทยในอัตราที่ลดลง คือ

อนุญาตนำเข้า ปริมาณจำนวน โควตาที่ได้ขอและได้รับจัดสรร รวมทั้ง

2552 2553 ซึ่งเป็นข้อมูลรวม 9 12.72

โควตาที่ได้รับจัดสรรแล้วมีการนำเข้าจริงเพียงร้อยละ 5.095 ึ่ง 7

2549 เมื่อมาปี 2550 2553 การยื่นขอรับสิทธิชำระภาษีในโควตา
ส่วนห่างหุ้นส่วนจำกัด ไหมกิจชัย ไม่มีการยื่นขอ 2552-2553 ( )
วิ ;)

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสอบถามผู้ป 3 ราย ที่ยังคงมีการนำเข้าเส้นไหม พบว่าจะ
ง กอบการที่มีการนำเข้ามาเพื่อการจำหน่ายและผู้ประกอบการที่นำเข้ามาเพื่อการใช้เอง ประ
ที่มีการนำเข้าจะมีทั้งส่วน

3, 4, 6 3A ขึ้นไป และอีกประเภทหนึ่ง ึ่ง native
ดูเป็ยน ด้านคุณภาพของเส้นไหมที่นำเข้าจะไม่มีปัญหากับผู้ใ้ ึ่ง /
สามารถเลือกได้ สามารถทำผ้าไหมได้หลายประเภท ปัจจุบันแหล่งที่ไทยนำเข้าเส้นไหมก็ยังคงเป็นประเทศ

กลางที่รัฐบาลลงนามร่วมกับประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็
WTO FTA AFTA ก็ตามได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมหม่อนไหมทั้งสิ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการบรรเทาความ
บผู้เกี่ยวข้อง ึ่ง

1 : 2 (ื่อ
หนึ่งส่วน และนำเข้าจากต่างประเทศได้สองส่วน) เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโต เนื่องจากประเทศผลิต
ซึ่งต่อไปใน
และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อ

(<http://www.ttistextiledigest.com/Magazine/142/thaisilkroadth.htm>)

ามจำเป็นที่จะต้องมีการใช้สัดส่วนก็ควรปรับสัดส่วนจาก 1 : 2 1 : 5 ( )
1 ื่อ 5)
20 เพราะเป็นอัตราภาษีที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยัง

ใน ในเบื้องต้นที่จะเป็นศูนย์ด้วย จากข้อมูลและสถิติในตัวเลขดังที่ปรากฏ
ในเบื้องต้นดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ทีมคณะผู้วิ ึ่ง
ระบบภายในประเทศ เพื่อที่จะได้ปรับกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

4. ผลการศึกษาองค์กรที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานและสถาบันของภาคเอกชน ที่มีบทบาทพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ใด

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

( )

---

1. กรมหม่อนไหม

ภาพที่ 19

1) วิสัยทัศน์

2) พันธกิจ 2.1)

2.2)

2.3)

2.4)

2.5)

3) ภารกิจตามบทบาทหน้า

3.1)

ง

ยวกับความรู้

3.2)

ยวกับ

บเกี่ยว

3.3)

ยวกับก

3.4) ยวกับการ

3.5) ยวกับการ

3.6) ม

3.7)

3.8)

3.9) งเสริมเอกลักษณ์

4) การพัฒนาพันธุ์หม่อน

พันธุ์หม่อนที่มีการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ ครอบครองพันธุ์ และ		
ปลูกเพื่อการเลี้ยงไหม ประกอบด้วย	60	60
33		

นอกจากนี้ยังมีพันธุ์หม่อนที่มีการใช้ในเชิงการค้าเพื่อการผลิตผ้า 60 ริมให้ปลูกเพื่อการใช้ประโยชน์จากผลหม่อนไปแปรรูปในการทำผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่ม ซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากผู้บริโภค

5) พัฒนาพันธุ์ใหม่

พันธุ์ใหม่เป็นปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมของเกษตรกร ประเภทของพันธุ์ใหม่ที่เกิด

5.1) น ง

-1

5.2) ไหมพันธุ์ไทยปรับปรุง เป็นพันธุ์ใหม่ที่ปรับปรุงในประเทศ เช่น

. 4	4	1
-----	---	---

6) การรับรองมาตรฐานเส้นไหมและผลิตภัณฑ์ไหม

6.1 มาตรฐาน “ตรานกยูงพระราชทาน”

ให้เป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย 4

(Royal Thai Silk)

(Classic Thai Silk)

า

(Thai Silk)

(Thai Silk Blend)

1) นกยูงสีทอง (Royal Thai Silk)

เป็นผ้าไหมที่ผลิตโดยใช้เส้นไหมและวัตถุดิบตลอดจนกระบวนการ

ผลิตที่เป็นก

น ง

- น ง

- ทอมือ น

- หรือสีเคมีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- น

2) นกยูงสีเงิน (Classic Thai Silk)

เป็นผ้าไหมที่ผลิตขึ้นโดยยังคงอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

ผสมผสานกับการประยุกต์ใช้เครื่องมือและกระบวนการ

น

น

- น

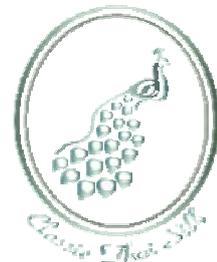
/

- หรือสาวด้วยอุปกรณ์ที่ใช้มอเตอร์

ขับเคลื่อนไม่เกิน 5

- ทอมือชนิดพุ่ง

- น

3) นกยูงสีน้ำเงิน (Thai Silk)

เป็นผ้าไหมชนิดที่ผลิตด้วยภูมิป

หรือสีเคมีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- น

- หรือสีเคมีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- แบบใด

- ใน

4) นกยูงสีเขียว (Thai Silk Blend)

เป็นผ้าไหมที่ผลิตด้วยกระบวนการผลิตและเทคโนโลยีสมัยใหม่
ที่ผสมผสานกับภูมิปัญญาไทยในด้านทอและสีสันทันระหว่าง
เส้นไหมใหม่เข้ากับเส้นไหมอื่นที่มาจากธรรมชาติ หรือ

- มีเส้นไหมอื่นเป็นส่วนประกอบรอง

- ต้องระบุส่วนประกอบของเส้นไหมอื่นให้ชัดเจน

- แบบใด

- หรือสีเคมีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

- ใน

6.2 มาตรฐานเส้นไหมไทย

( )
8000-2548 (ภาพที่ 18) คี

• (Diamond cross)

• 135-155 .

• 80-100 /

• 1 4

• เจียนต้นเจ็ดและปลายเจ็ดให้เห็นชัดเจน

• ปลายที่ผูกมัดต้องยาวเกินกว่า ความกว้างของเจ็ด และเหลือเส้นด้ายยาวไม่น้อยกว่า 8 ๑ .

 <p>(Diamond cross)</p>	 <p>135-155 .</p>
 <p>80-100</p>	 <p>1 4 เส้นต้นเจ็ดและ ปลายที่ผูกมัดต้องยาวเกินกว่า ความกว้างของ 8 .</p>

ภาพที่ 18

( )

. 8000-2548

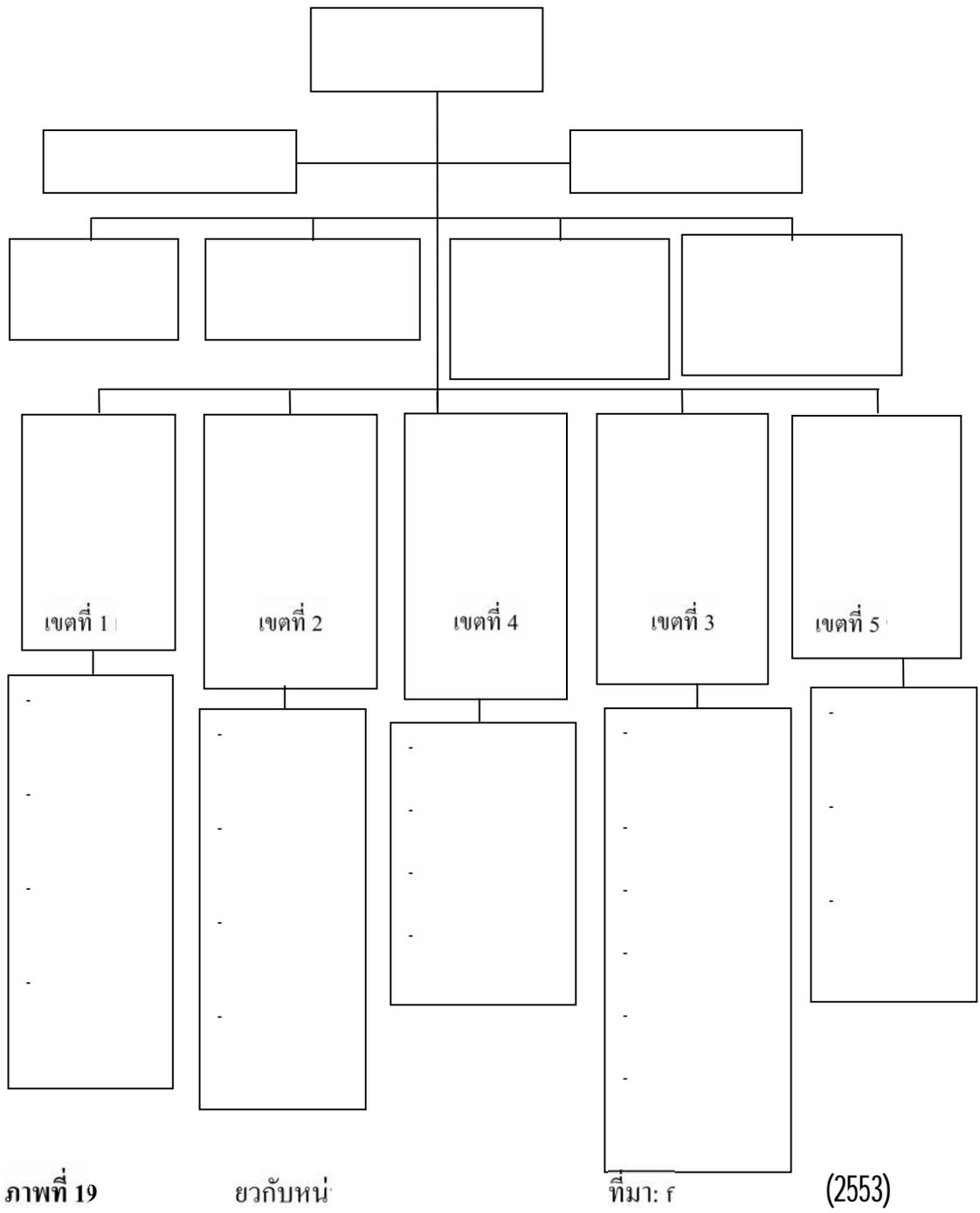
6.3 สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications หรือ GI)

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งมีความเชื่อมโยง (Links)

คือ ธรรมชาติและมนุษย์ กล่าวคือชุมชนได้อาศัยลักษณะเฉพาะที่มีอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์
ในพื้นที่

นั้น ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มาจาก นั้น
ชื่อเสียงหรือคุณลักษณะเฉพาะอื่นๆที่มาจากแหล่งภู

1. เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง
2. มีความเชื่อมโยงระหว่างธรรมชาติและมนุษย์
3. เน้นผลิตกับพื้นที่ผลิต/ทรัพยากรในพื้นที่
- 4.
5. นั้น และ ฟังพอใจที่จะซื้อสินค้าในราคา ค่าชนิดเดียวกัน
อื่น

การผลิตไข่ใหม่เพื่อการสนับสนุนการเลี้ยงไหมไทย

วางแผนผลิตไข่ใหม่ภายใต้ข้อจำกัดด้านโรงเรือน พื้นที่ปลูกหม่อน และงบประมาณ:

22,000 /แผ่นให้แก่เกษตรกรตามวันและเวลาที่ 30

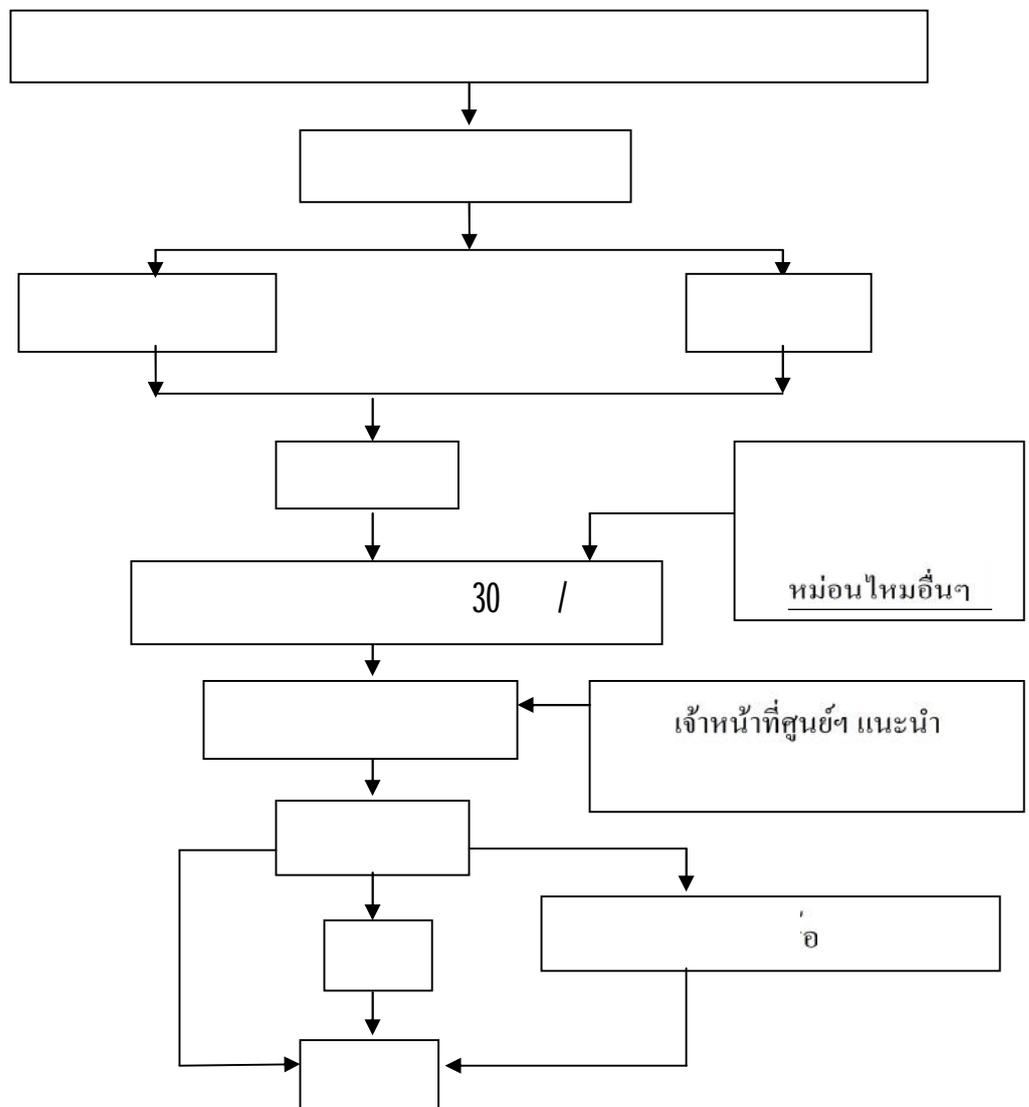
/

กรณีที่ไข่ใหม่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ศูนย์ได้ประสานงานกับศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ในจังหวัดอื่นๆ

เมื่อเกษตรกรได้รับไข่ใหม่ ศูนย์ได้จัดเจ้าหน้าที่ส่งเสริมไปแนะนำเทคโนโลยีการเลี้ยงไหม

ผู้ประกอบการท้องถิ่นในการรับซื้อเส้นไหมที่ผลิตได้ และมีเกษตรกรบาง

ภาพที่ 20

ภาพที่ 20

2. กระทรวงอุตสาหกรรม

" . . 2501

3,033

25,930

ครอบครัว เฉพาะท้องที่

อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ตามการอำนวยความสะดวกของผู้เชี่ยวชาญทางทอผ้า

ช่วยงานกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปรากฏว่ามีครอบครัวที่เคยทำการเลี้ยงไหมและยังคงทำการเลี้ยงอยู่ 35%

เป็นครอบครัวที่เคยเลี้ยงไหมและเลิกได้

32.5% เป็นครอบครัวที่ไม่เคยเลี้ยงไหมเลย 32.5 %."

(ผู้เขียน นายสอาด หงษ์ยันต์ ฯลฯ พบว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ไม่ได้ระบุปีที่พิมพ์)

. . 2505

โกญจนาง เป็นหัวหน้าหน่วย ฯ ในขณะนั้น ทำหน้าที่ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และเผยแพร่/

1. (ด้วยมือและเครื่องจักร ต่)

2. น

3.

4.

5.

. . 2515

. . 2539

งทอ

ปัจจุบัน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาค เพื่อดำเนินงานด้านสิ่งทอ เ
อื่นๆ ซึ่งครอบคลุมไหมด้วย : 11 ัว

3. สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

เป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
เครื่องนุ่งห่ม

ง

จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี

15

2539

ม

สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอทุกสาขา โดยความเห็นชอบของกระทรวงอุ

น

การให้บริการของสถาบันพัฒนา

1.
2. คการองค์กร การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาการเชื่อมโยงและ
3.
4. บริการงานวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพและมูลค่าสิน
5. บริการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
6. และตามมาตรฐานผู้ซื้อผู้ขาย ทั้งที่จำหน่ายในประเทศและเพื่อการส่งออกด้วยเครี และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ( )
7. ( )
  1. (Colour Fastness Tests)
  2. (Fiber Composition and Other Analytical Tests)
  3. Yarn Tests ( )
  4. Fabric Construction ( )
  5. Fiber Tests ( )
  6. Dimensional Stability Tests (การทดสอบการเปลี่ยนแปลงขนาด)
  7. Performance Tests ( )
  8. Flammability Tests ( )
  9. Strength Tests ( )
  10. Eco-Textile Tests
  11. Measurement
  12. Microbiology Tests ( )
  13. Functional Textile Tests ( )
  14. Toy Tests ( )

4. ศูนย์ศิลปอาชีพ

กการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลัก

ดี พระบรมราชินีนาถ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อ

21

.. 2519

ยังช่วยอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย
ยิ่งขึ้น จนสามารถผลิตสินค้าให้เป็นที่ต้องการของ รวมทั้งสร้างสรรคงานฝีมือขึ้นเยี่ยมไว้เป็นสมบัติทาง

- 1)
- 2) อยู่ที่บ้านฝ่งตะวัน ออกของแม่น้ำเจ้าพระย
- 3) อยู่ที่บ้านกุคณาขาม ตำบลเจริญศิลป์ ิ่ง
- 4) อยู่ที่บ้านจาร ตำบลม่วง อำเภอบ้านม่วง ัจ
- 5) บ้านแม่ตำ อยู่ที่บ้านแม่ตำ ตำบลเสริมซ้าย
- 6) อยู่ที่อำเภอเมืองฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 7) ศูนย์ศิลปาชีพเครื่องปั้นดินเผา ึ่ง
- 8) อยู่ที่บ้านเนินชมมัง หมู่ที่ 5 ึ่ง

200

หมู่บ้านต่างๆ ทั่วประเทศ เนื่องจากเมื่อสมเด็จพระ
เยี่ยมราษฎรที่ใด หากทรงพบว่ามีราษฎรยากจน ึ่ง
โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ น
ึ่ง

5. ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)
(http://www.elibrary.sacict.net/th/about_arts_and_crafts/)

ภาพที่ 21

( )

(ภาพที่ 21) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระ

ตีพิมพ์

พระบรมราชินีนาถเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริม

ศิลปาชีพระหว่างประเทศขึ้นเมื่อปี 2538

โดยเป็นโครงการที่จะช่วยให้ชาวไร่ชาวนาที่ว่างงานจากกรมโรงงานศิลปาชีพทำ และสามารถจำหน่ายผลงานของตนได้และนำมาซึ่งรายได้เสริมเป็นอย่างดี เป็นโครงการที่จะเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยทั้ง

( ) . 2546 เมื่อวันที่ 31 2546

เมื่อวันที่ 1 พ

2546

ซึ่งเป็นนิติบุคคลรูปแบบใหม่

องค์การมหาชนภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพาณิชย์ มีชื่อย่อ . . . และชื่อภาษาอังกฤษว่า the SUPPORT Arts and Crafts International Centre of Thailand (Public Organization) SACICT (

" ไล ")

หาชนที่

3

-

-

-

(

)

ตีพิมพ์

6. สถาบันการศึกษา

6.1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1) คณะอุตสาหกรรม ภาควิชาเทคโนโลยี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเปิดหลักสูตรใหม่ที่มีความ

ง และผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่นำรายได้จำนวนมหาศาลเข้าสู่ประเทศ โดยมีการทำ

Functional Textile

2) คณะเกษตร ภาควิชากีฏวิทยา และภาควิชาคหกรรม

ภาควิชากีฏวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นสถาบันแห่งแรกในประเทศไทยที่เปิดทำการ
ย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ก่อตั้งภาควิชาคหกรรมศาสตร์ ในชื่อแผนกเคหเศรษฐศาสตร์ ึ่ง
. . 2498 เพื่อเปิดสอนระดับปริญญาตรีสาขา คหกรรมศา . . 2523
. . 2538

ยวกับ

ง

ง

3) คณะวิทยาศาสตร์

ยวกับ

ม

4) สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตผลทางการเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร

ง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ทำหน้าที่วิจัยและพัฒนา ึ่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับใหม่ คือ งานวิจัยการลอกกว การย้อมสีธรรมชาติ และสีเคมี การตกแต่งผ้า การผลิตสี
แจ็ก

2554

ง

6

นครราชสีมา ทำกิจกรรม ศึกษา วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การย้อมสีธรรมชาติและสีที่ไม่เป็น
ง ในชื่อโครงการ การ เพื่อ

1 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์

2555

2553

๖

40

12

ง ้น 480

(55)

1,000

4 เรื่อง คือ วิธีการส

ธรรมชาติ เทคนิคการย้อมสีครั้งน้ำ เทคนิคการย้อมสีครั้งผง เทคนิคการย้อมสีมะพูด จำนวน เรื่องละ 40
160 แผ่นเพื่อติดตามกลุ่มแม่บ้าน 40

5) ศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการด้านใหม่

ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมนักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถทางวิชากา

39

3

6.2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1) ภาควิชาภูมิวิทยา คณะเกษตรศาสตร์

ชวกับ

อ

เครื่องมือผลิตเส้นไหม

2) สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ง

เมื่อวันที่ 21 ก 2530 มีหน้าที่บริหารจัดการวิจัย ดำเนินการวิจัย แ

5

งานวิจัยที่

ชวช้ การทดสอบและพัฒนาเครื่องมือในการผลิตสิ่งทอและผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอ

3) ภาควิชาเคมีอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเกษตร และคณะศิลปศาสตร์

ง

6.3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1) ภาควิชาพืชศาสตร์และทรัพยากรการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์

ชวกับ

อ

ย

ย

พันธุ์เชื้อ การรวบรวม และจำแนกชนิดของเชื้อสาเหตุทางชีวเคมีและชีวโมเลกุล การพัฒนาเครื่องมือผลิตเส้น

2) ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์

3) คณะวิศวกรรมศาสตร์

การพัฒนาและออกแบบเครื่องมือผลิตเส้นไหม

ง

ง

6.4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปลี่ยนแปลงทางชีววิทยาของไหม

6.5 มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

เครื่องมือผลิตสิ่งทอ การซ่อมสิ่งทอ

6.6 มหาวิทยาลัยแม่โจ้

7. ไหมประเทศจีนและอินเดีย

7.1 ประเทศจีน

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศจีน :

ทางรัฐบาลจีนจึงมีนโยบายปรับปรุงอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของจีนในปี 2552-2554 โดยนำการวิจัยและพัฒนาเป็นเครื่องมือหลักในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มค่า

นอกจากนี้จีนยังต้องการพัฒนาตลาดในประเทศและพัฒนาตราสินค้าเครื่องนุ่งห่มของตนให้ก้าวเข้าสู่ตลาดโลกได้มากยิ่งขึ้น นโยบายครั้งนี้ประเทศจีนมุ่งเน้นที่

(www.thaitextile.org/.../ %20 %203%20 .pdf)

2.1 (Guangxi Academy of Sericulture Science) 2553 เขตฯ กว่างซีจ้วงมีพื้นที่ปลูกหม่อน 1 3

	2548	2553		2558
	(5	(5	(	5
	ฉบับที่ 10)	ฉบับที่ 11)	(%)	ฉบับที่ 12)
พื้นที่ปลูกหม่อน	1.41	2.1	48.94	2.8
	(~ 5.87)	(~ 8.75)		(~ 1.16)
	1.48	2.14	44.15	3

ตามที่ได้รับรายงาน อุตสาหกรรมหม่อนไหมของเขตฯ กว่างซีจ้วงมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว 5 ปี ฉบับที่ 11 (. 2549 - 2553) จากข้อมูลพบว่า เมื่อ 2548 (5 ปี ฉบับที่ 10) เขตฯ มีพื้นที่ปลูกหม่อน 1.41 (5.87) 1.484 1 24.82 2553 เขตฯ มีพื้นที่ปลูกหม่อน 2.1 (8.75) ม ไร่ 48.94 2.14 ม ไร่ 44.15 1 3 5 (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเขตฯ กว่างซีจ้วง ฉบับที่ 12 . 2558) เขตฯ ได้ตั้งเป้าหมายว่าจะมีพื้นที่ 2.8 (1.16) 3 25,000 22,000 นอกจากนี้ เขตฯ กว่างซีจ้วงยังได้พัฒนางานทดลองและงานศึกษา และเพาะพันธุ์หม่อนและหนอนไหมที่มีความต้านทานโรคสูง ให้ผลผลิตรังไหมสูง และมีคุณภาพ (GMO) (Hybridization) ซึ่งคาดว่าในระยะเวลา 2-3 1-2 (: www.gx.xinhuanet.com (28 2553) 2541 เมื่อ รัฐบาลเริ่มปฏิรูปเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลได้สั่งปิดโรงงานที่ขาดทุนและควบกิจการที่ประสบความสำเร็จของ State Textile Bureau 2.4 ไร่ 200 1.7 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อใช้ในการยกระดับเทคโนโลยี ร่วมกับการ 1.8 1.2 เครื่องนุ่งห่มทั้งระบบ นอกจากนี้ CNTIC (China National Textile Industry Council) "Fabrics China" เพื่อปรับปรุงอุตสาหกรรมสิ่งทอจีนให้มีความทันสมัย มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล และเพื่อยกระดับมูลค่าของอุตสาหกรรมผ้าผืนให้เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้ง CNTIC ยังทำหน้าที่เป็นตัวกลางเจรจา

7.2 ประเทศอินเดีย

(anti dumping)

ป้องกันการนำเข้าไหมจากประเทศจีน ด้วยเหตุผลว่า ไหมในประเทศจีนมีราคาถูก เมื่ออินเดียนำเข้าแล้วจะทำ

(anti dumping) ที่เมืองบัง

จ เนื่องจาก ปริมาณการใช้ใหม่มากกว่าที่ผลิตได้เองถึง 8-9,000

ประเทศจีนเท่านั้นที่สามารถผลิตและส่งขายในประเทศอินเดียได้

(<http://www.infodriveindia.com/Export-Import-News/Anti-dumping-duty-fails-to-curb-2666.aspx>)

รต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลืออุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากลทั้งในด้านราคาและคุณภาพสินค้า ดังนี้

2.1)

2.2)

(Foreign Direct Investment FDI)

การสร้างอุทยานเครื่องนุ่งห่มในเมือง Varanasi Uttar Pradesh Ghaziabad Surat Gujarat และอีกหลายรัฐได้ยื่นข้อเสนอขอสร้างอุทยานด้วยเช่นกัน

2.3) จัดทำแผนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงผลผลิตและคุณภาพของการปลูกฝ้าย การลดภาษีศุลกากร สำหรับเครื่องจักรสิ่งทอนำเข้า การอนุญาตนำเข้าเครื่องจักรใช้แล้ว การเร่งกำหนดค่าเสื่อมของเครื่องจักรใหม่

2.4)

(QRs) ในสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 342

ง

อ

16

12

2.5)

ง (TCIDS) เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกสำหรับศูนย์สิ่งทอที่สำคัญๆ

2.6) ใช้ประโยชน์จากสถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติ เพื่อฝึกนักออกแบบแฟชั่นในท้องถิ่น

2.7) กำหนดโควตา และข้อจำกัดอื่นๆ ต่อการนำเข้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม จากประเทศสมาชิกสมาคม

(SAARC) อื่นๆ

2.8)

กร บัลแกเรีย บราซิล เพื่อเพิ่มส่วน

แบ่งในตลาดโลกและลดอุปสรรคจากการที่อินเดียไม่ได้เป็นสมาชิกของข้อตกลงการค้าเสรีหลายๆ ในภูมิภาค

2.9)

2544

2.10)

(QR)

นำเข้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 342

5. ผลการศึกษาสภาพการผลิตเส้นไหมและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ
ไหมไทย

สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออู่
มูลจากผู้ที่มิอำนาจในการให้ข้อมูลของบริษัท สามารถสรุปประเด็นปัจจัยสำคัญที่

2

1.

2.

ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. บริษัท จุลไหมไทย จำกัด

เป็นภาคเอกชนที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับหม่อนไหมมาตั้งแต่ . . 2511 มีที่ทำ
ที่ 443 3 67210 ซึ่งการดำเนินงานของ

by product

ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์ไหมสำเร็จรูปจากบริษัทคู่ค้า ดังที่กล่าวมาจะเห็นได้บริษัท จุลไหมไทย จำกัด เป็นบริ

(1) อุตสาหกรรมต้นน้ำ คือ การผลิตไข่ไหม ส่งเสริมการผลิตรังไหมให้แก่เกษตรกรเพื่อการจำหน่าย

(2)

(3) อุตสาหกรรมปลายน้ำ คือ การผลิตเชริซินไหมชนิดผง เครื่องสำอางเชริซินไหม

ด้วยการซื้อรังไหมจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิก จนปัจจุบันได้มีการผลิตผลิตภัณฑ์ไหมรวมทั้งการผลิตที่มีการ
ม
ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความ บริษัท จุลไหมไทย
จำกัด

1.1 งานวิจัยและพัฒนา มีงานวิจัยพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตทั้งในส่วนของ
บริษัทและส่วนของเกษตรกร เพื่อการเกี่ยวหนุนซึ่งกันและกัน งานที่ได้ดำเนินการแล้ว คือ

กำหนด พื้นที่ 4

ย 1

ย

พื้นที่

วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการสาวเส้นไหมเพื่อ

วิจัยและพัฒนา ลดการสูญเสียไหมขณะสาวไหมด้วยเครื่อง

วิจัยและพัฒนาชุดเทคโนโลยีในการเลี้ยงไหมเพื่อการผลิตรังไหมคุณภาพและถ้ำ

1.2 การสร้างระบบการส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม contract farming
แก่สมาชิก

- 1) ย
- 2) บริษัทมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในการติดตาม และให้คำแนะนำ พร้อมแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งกรรมที่เกษตรกรร้องขอ
- 3) มีระบบการตลาดที่แน่นอน รับซื้อรังไหมตามมาตรฐานที่กำหนด เกษ
- 4) มีการให้ผลตอบแทนสำหรับเกษตรกรสมาชิกที่มีการพัฒนาและปฏิบัติตามคำแนะนำ
- 5) ย

เป็นผู้รับผิดชอบในการปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ เช่น ไข่ไหม ปุ๋ยบำรุงหม่อน

ย ปรกรตามแผนที่กำหนด ทั้งนี้เกษตรกรก็ต้องทำ หน้าที่เป็นผู้เลี้ยงไหมที่ดี

1.3 การสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตภัณฑ์

บริษัทได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ และนำสิ่งที่เหลือใช้มาสู่การผลิต ที่สามารถนำมาใช้ ไม่มีส่วนที่เหลือทิ้ง หรือมีน้อยมาก เช่น แ ่า ัง
มูลไหมที่เหลือจากการกินของหนอนไหมไปเลี้ยงปลา เป็นต้น

1.4 การสร้างระบบตลาด

บริษัทมีการวางระบบการตลาดร่วมกับเกษตรกรที่เป็นลูกค้าอย่างชัดเจน โดยการนำระบบการซื้อขาย (contract farming) มาใช้ เพื่อ เกษ น ัง
พัฒนาผลผลิตอย่างต่อเนื่อง มีทีมผู้เชี่ยวชาญช่วยการพัฒนากระบวนการ ะบวนการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพให้ เป็นไปตามความต้องการของตลาด

4 ประเด็นที่เป็นห่วงโซ่อุตสาหกรรมใหม่ไทยเพื่อนำไปสู่คุณภาพเส้นไหมที่ดี และมีคุณภาพของบริษัทजूดใหม่ไทย จำกัด ตลอดจนการเสริมสร้างระบบที่เป็นเครือข่ายอย่างชัดเจนระหว่าง
 องค์กร
 อบอุ่นที่ดีก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาใหม่ไทยในองค์กรร่วมได้ด้วย

2. บริษัทอุตสาหกรรมใหม่ไทยจำกัด (จิมทอมป์สัน)

เป็นบริษัทที่เริ่มดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมใหม่ไทยมาตั้งแต่ . . .
 1948 (. . 2491)

ซึ่ง . . . โดยเริ่มที่ปลายน้ำก่อน ต่อจึงมีการขยายกิจการของกลางน้ำและต้น
 ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างเสถียรภาพให้แก่ บริษัท โดยเฉพาะวัตถุดิบ คือเส้นไหมที่มีราคายุติธรรม และมีคุณภาพ
 ที่สามารถใช้ได้

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจการของบริษัท อุตสาหกรรมใหม่ไทย จำกัด คือ

2.1 งานวิจัยและพัฒนา

- 1) . . . ซึ่งเป็นส่วนต้นน้ำเพื่อกา
 นำบริษัทที่มีการวิจัยพัฒนาในการออกแบบผลิตภัณฑ์มาอย่างต่อเนื่อง brand
 Jim Thomson ยังคงเป็นหนึ่งในโลกของใหม่ไทย
- 2) วิจัยพัฒนาในด้านเทคโนโลยีหม่อนไหม เพื่อการส่งเสริมสู่เกษตรกร เช่น การใช้ระบบน้ำหยด
 ย
- 3) วิจัยและพัฒนาการตลาด ได้มีแผนงานในการวิจัยด้านการตลาดอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะรักษา
 ฐานตลาดเดิม และขยายตลาดใหม่ พร้อมทั้งมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับสภ
 การผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ซึ่งจะเห็นว่าบริษัทได้มีการปรับการผลิต ม . . .

2.2 การสร้างระบบการส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม contract farming แก่ สมาชิก ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับการบริหารงานของ

- 1) . . . ย
- 2) . . . ที่มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในการติดตาม และให้คำแนะนำ พร้อมแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่
 กรณีที่เกษตรกรร้องขอ
- 3) มีระบบการตลาดที่แน่นอน รับซื้อรังไหมตามมาตรฐานที่กำหนด เกษตรกรมีความมั่นใจในอาชีพ
- 4) มีการให้ผลตอบแทนสำหรับเกษตรกรสมาชิกที่มีการพัฒนาและปฏิบัติตามคำแนะนำ

5)

ย

เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ เช่น ไข่ไหม ปุ๋ยบำรุงหม่อน การเลี้ยงไหมให้แก่เกษตรกรตามแผนที่กำหนด ทั้งนี้เกษตรกรต้องฯ หน้าที่เป็นผู้เลี้ยงไหมที่ดี

2.3 การสร้างความโดดเด่นจุดขายของบริษัทและตำนานในการสร้าง brand ใหม่จิมทอมป์สัน จากอดีตสู่ปัจจุบันผ้าไหมจิมทอมป์สัน ได้มีจุดเด่นในความเป็นผู้นำของไ

ง

ไหมไทยเป็นขึ้นชอบของคนทั้งโลกมาเป็นเวลาอันยาวนาน

ดีพระ

ดี พระบรมราชินีนาถทรงสร้างความตื่นตาตื่นใจ
ไหมไทยอันงามตระการตาที่ ปี

ดีพระ

จิม ทอมป์สันที่ร้าน ผั

(http://www.at-bangkok.com/places_jim_thomson.php)

2.4 การส่งเสริมการตลาดผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมภายในประเทศและต่างประเทศ

สร้างกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อการตลาด

ทั้งในและต่างประเทศที่

จึง มี มาซึ่ง

สร้างความเชื่อถือไว้วางใจ

เป็นกระบอกเสียงที่

น

Jim Thompson Sale ที่ไบเทค บางนา

เป็นการจัดต่อเนื่องปีละ 2 ึ่ง

น

3. ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ , กรรมใหม่ไทย

จากการวิเคราะห์ผลความสำเร็จในอุตสาหกรรมใหม่ไทยดังที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าปัจจัยสำคัญที่มี

1.) งานวิจัยและพัฒนาแบบครบวงจร

เพื่อนำไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งระบบ คือต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เช่น การวิจัยพัฒนาที่

/โครงการที่สามารถนำไปสู่ภาคปฏิบัติในภาคสนามได้ เช่น โครงการส่งเสริมการผลิตหม่อนไหม มพันธุ์ดีที่ปลอดโรค รวมถึงการใช้เทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปที่ดีและเหมาะสมในการผลิตของกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้ผลผลิตใหม่ได้มาตรฐานคุณภาพ

2.) การสร้างระบบการผลิตผลิตภัณฑ์หม่อนไหมแบบครบวงจร

ผลิตหม่อนไหมแบบครบวงจร มีการวางแผนการผลิตร่วมกันระหว่างภาครัฐ เกษตรกร และเอกชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่มีคุณภาพ มีการวางระบบการผลิตให้แก่กลุ่มเกษตรกรในรูปแบบของกลุ่มเครือข่ายสิ่ง

สนับสนุนปัจจัยการผลิตคุณภาพทั้งจากภาครัฐและเอกชนอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างเป็ กระบวนการผลิตเส้นไหม รังไหม ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์และสิ่งเหลือใช้ เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตอื่นๆ ได้เรียนรู้ด้ ตนเอง ทั้งนี้จะมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการผลิตหม่อนไหมจากภาครัฐและเอกชนออกติดตาม ให้คำแนะนำ เพื่ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเ แก่ไขปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ยังมีการจัดระบบก ตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบให้แก่กลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี เช่น กลุ่ม

.8000-2548

ความน่าเชื่อถือให้กับอุตสาหกรรมใหม่ไทยได้เป็นอย่างดี

3.) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์

การสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นปัจจัยหนึ่งที่มี

ย จากสภาพการแข่งขันที่ค่อนข้างรุนแรงของ

ตลาดโลก ทำให้นานาประเทศที่มีการผลิตไหมหันมา

เพื่อห

ที่มีความหลากหลาย ผสมผสานกับการออกแบบลวดลายที่
ที่มีความกลมกลืน นุ่มนวล เป็
ให้ได้คุณภาพเพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์

ม
หนึ่งเดียว ร
ม
เครื่องสำอางมากมาย
แผล ผ่าปิดแผล เบี่ยง สบู่ เป็นต้น ซึ่งสามารถเกิดผลลัพธ์ที่ให้อะไร

4.) การส่งเสริมด้านการตลาดทั้งในและ
สืบเนื่องจากที่ไหมไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่มี
ชื่อเสียงมาตั้งแต่ปีพ.ศ .2491 โดยมีสเตอร์จิม ทอมป์สัน ซึ่งเป็นชาวอเมริกันที่หลงใหลในลวด
ได้เป็นคนนำผ้าไหมไทยไปเผยแพร่ในแถบอเมริกา จนทำให้ทุกคนชื่นชอบผ้า
ไหมไทย ดังนั้นจากชื่อเสียงของผ้าไหมไทยซึ่งเป็นที่ยอมรับในด้านการ

จากปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จอุตสาหกรรมไหมไทยดังที่ได้กล่าวมาแล้วทั้ง 4
ข้างต้น ทำให้กล่าวได้ว่าความสำเร็จของอุตสาหกรรมไหมไทยที่เกิดขึ้นจะต้องมีการบริหารจัดการการผลิตทั้ง
ระบบแบบครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ อาจจะเป็นในลักษณะที่ดำเนินการทำเองทั้งหมดในบริ /
กลุ่มเครือข่ายเดียวเพียงลำพัง หรือการสร้างระบบเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตเพื่อเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการหรือ

คุณภาพผลิตภัณฑ์ พร้อมงานวิจัยเพื่อนำไปประยุกต์ถ่ายทอดสู่เกษตรกรและสา

6. ผลการประเมินศักยภาพเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนที่นำทางอุตสาหกรรม (Road map)

แผนงานวิจัย เรื่องการศึกษาศาสนภาพอุตสาหกรรมใหม่ไทย โฟ เพื่อศึกษาศักยภาพการวิเคราะห์ปัจจัยและปัญหาต่างๆ ที่มีผลกระทบ แล้วนำไปประยุกต์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตาม (Diamond Model)

Analysis) งค (SWOT TOWS Matrix 2554-2558 เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการของแผนที่นำทางอุตสาหกรรมใหม่ไทย 1

การประเมินศักยภาพ เพื่อการจัดทำแผนที่นำทางอุตสาหกรรม: (Road map)
2
1. (Diamond Model)
2. SWOT Analysis

1. การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชร (Diamond Model)

พัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทยเพื่อแข่งขันทั้งตลาดในและต่างประเทศ โดยการประเมินของอุตสาหกรรม

4

เกี่ยวเนื่องและสนับสนุนกัน

ทั้งนี้ คณะแผนที่ได้จากการประเมินตามที่ระบุไว้ได้มีการกำหนด

ภาคผนวก

ตารางที่ 13

:

สถานะปัจจัยการผลิตในประเทศ		คะแนน
1		32.6
2		19.0
3		50.0
4		23.8
5		0.2
เฉลี่ย		25.1

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-79.99
 คะแนนเฉลี่ย 40.00-59.99
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-39.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ
 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-19.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ

2) สถานะอุปสงค์หรือความต้องการ

เพิ่มขึ้นเนื่องจากลูกค้า
 1 3
 เนื่องจากจำนวนลูกค้าลดลง และ
 ยอดขายเพิ่มขึ้นเนื่องจาก
 ที่

รายเดี่ยวนี้นับมากที่สุด

ที่สุด

4

ลักษณะ คือ การรับจ้างผลิต ผลิตเพื่อตราสินค้าตนเอง จำหน่ายให้ลูกค้ากลุ่ม

/นักท่องเที่ยว พบว่า ส

เกือบทั้งหมด ขณะที่จ

5

รับจ้างผลิตมากที่สุด รองลงมา

สินค้าเพื่อตราสินค้าตัวเอง ส

มากกว่าลักษณะอื่นๆ

ธุรกิจที่พบน้อยที่สุด

ว่างต่ำ โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 20.2 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14

สถานะอุปสงค์หรือความต้องการซื้อ	คะแนน
1	23.3
2	14.4
3	24.9
4	18.3
เฉลี่ย	20.2

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00
คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-79.99
คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-59.99
คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-39.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-19.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ

3) อุตสาหกรรม: ยวเนียงและส , ก้น

อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง

ประเภทธุรกิจของอุตสาหกรรมต้นน้ำ ประกอบด้วย การผลิตไหมเพื่อจำหน่ายและใช้เอง การผลิตไหมอ่อนเพื่อจำหน่ายและใช้เอง ผลิตรังไหมสด ผลิตรังไหมแห้งโดยการนึ่งแล้วตากแดดให้ผลิตเส้นไหมดิบหัตถกรรมโดยการสาวมือ และ โรงสาวไหมชุมชนโดยการสาวด้วยเครื่องจักรที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า 5

สาวไหมด้วยเครื่องจักรอู

/ /

จำหน่าย โรงงานเคหะสิ่งทอ ผลิตภัณฑ์นาโนของไหม ผลิตภัณฑ์หม่อน เช่น เค้ก แยม เครื่องสำอาง เซริซิน

ทอ ซึ่งรวมทั้งผลิตภัณฑ์ผ้าไหม

ว่าในประเด็นของอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องมีศักยภาพในระดับต่ำ
17.1 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านสถานะของอุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง

	สถานการณ์ชี้	คะแนน
1		28.6
2		16.6
3		6.0
	เฉลี่ย	17.1

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-79.99
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-59.99
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-39.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ
 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-19.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ

4) ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน

รูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ คุณสมบัติเด่นในสายตาต่างชาติ คุณสมบัติเด่นเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง

ส่วนใหญ่ไม่มีการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์มากที่สุด ในกรณีที่มีก

ม 2551 20 และจำนวนผลิตภัณฑ์ที่

1-35

เป็นแหล่งผลิตสินค้าที่มีความประณีต รองลงมา คือ เป็นแหล่งที่สามารถผลิตสินค้า

หมในประเทศไทยที่ดีกว่าคู่แข่ง คือ

Trend

มาตรฐานของบริษัทใหม่ในประเทศไทยที่มากที่สุด คือ มาตรฐานอื่นๆ
ISO 14001 ISO 9001 ECOTEX
ในขณะที่ไม่มีบริษัทใดได้รับมาตรฐาน SA 8000, BOI
สรุปได้ว่าในประเด็นของยุทธการ โครงสร้าง และการแข่งขันมีศักยภาพในระดับ
17.5 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16

สถานะยุทธการ โครงสร้าง การแข่งขัน		คะแนน
1		17.6
2		25.4
3	คุณสมบัติเด่นเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	26.8
4		14.2
5		3.7
เฉลี่ย		17.5

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00

คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-79.99

คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-59.99

คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-39.99

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-19.99

หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ

หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ

2554

(Diamond Model) ซึ่งเป็นตัวสะท้อนศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทยเพื่อแข่งขันทั้งตลาดในและ

4 1) 2) 3)

อุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องและสนับสนุนกัน และ 4)

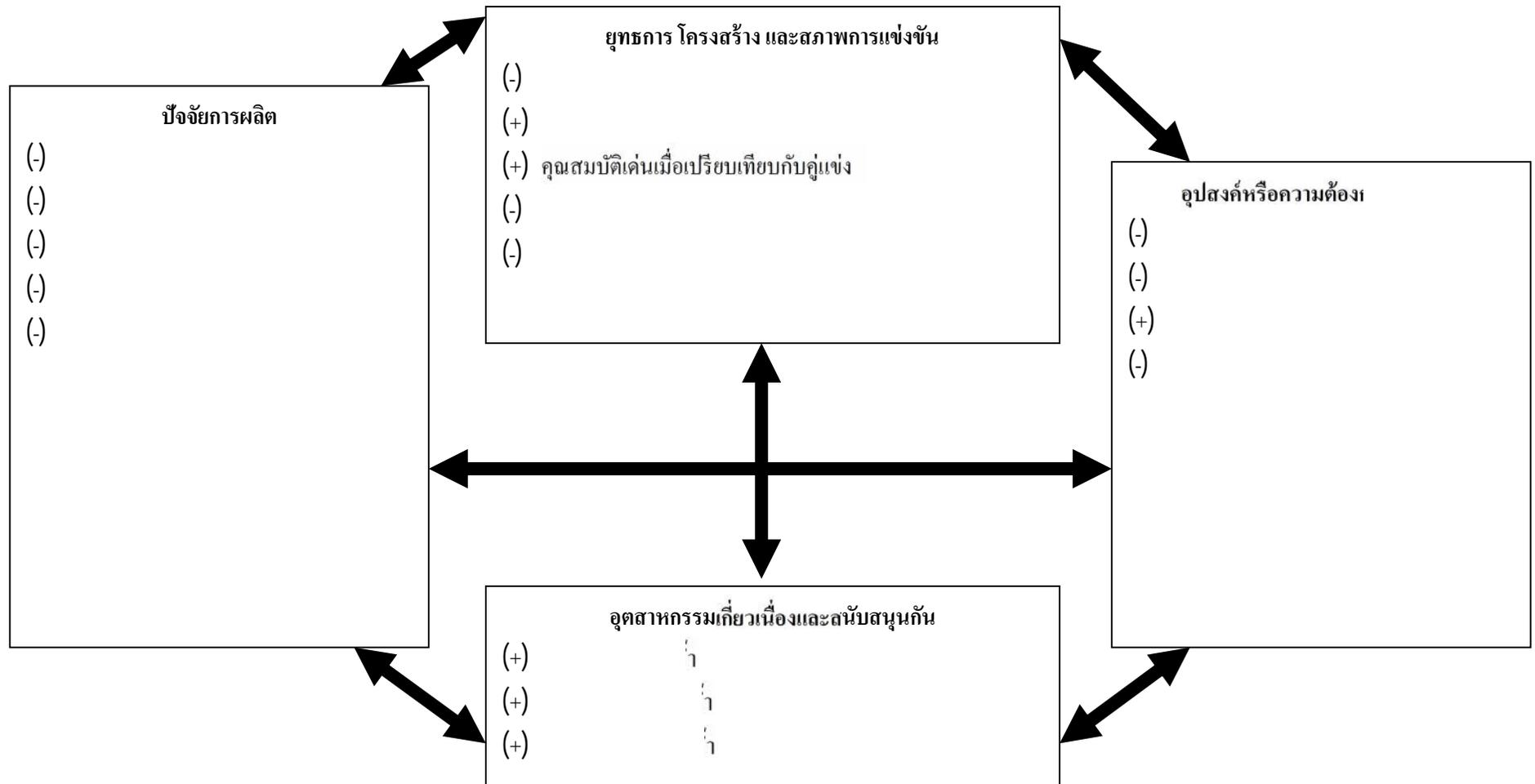
เป็นด้านที่มีศักยภาพมากที่สุดโดย

ระดับค่อนข้างต่ำ	25.1	อ
ได้คะแนนระดับค่อนข้าง	20.2	
คะแนนระดับต่ำที่ 17.5	อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกัน ได้คะแนนระดับ	
17.1 (ตารางที่ 17)		
		2554
	ศักยภาพในการพัฒนาเพื่อแข่งขันทั้งตลาดในและต่างประเทศที่ระ	ต่ำ แ
ที่ร้อยละ 20.0	ตารางที่ 17	ภาพที่ 22

ตารางที่ 17 สรุปคะแนนการวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชรเพื่อสะท้อนศักยภาพใน

	รายการ	คะแนน
1		25.1
2	อ	20.2
3		17.5
4	อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	17.1
	เฉลี่ย	20.0

หมายเหตุ: คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-79.99
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-59.99
 คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-39.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ
 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-19.99 หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ

ภาพที่ 22

2. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ข้อจำกัด ตามวิธี SWOT Analysis

จากการวิเคราะห์ระบบเพชรตามทีกล่าวมา
สภาพแวดล้อมภายนอก โดยสภาพแวดล้อมภายในเป็นการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนภายในกลุ่ม ซึ่งผลการ
ตารางที่ 18

ตารางที่ 18

จุดแข็ง	สภาพที่เป็น
(1) ประเทศไทยเป็นแหล่งผ้าไหมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมาเป็นเวลานาน ผลิตภัณฑ์มี	(1) (1) ผ้าไหมไทยมีสีสวยงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผ้าสีพื้น ที่มีความมันเงา ทำให้เป็นที่นิยม นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศ
(2) (Handmade)	(2) การทอมือที่ละเอียดประณีต ย้อมสีธรรมชาติ เป็นเสน่ห์
(3)	(3)
น	
(4) เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเป็นภูมิปัญญา	(4) ด้วยเครื่องมือที่ไม่ซับซ้อน
(5)	(5) านไม่สูงมากเมื่อเทียบกับทักษะฝีมือ
(6) หนาแน่นในพื้นที่	(6) การแลกเปลี่ยนทรัพยากรและความรู้ระหว่างกันทำได้ง่าย ซึ่งผู้ประกอบการก็มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พอสมควรในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยี

ตารางที่ 18 ( )

จุดอ่อน	สภาพที่เป็น
(1)	<p>ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปลูกหม่อนในประเทศไทย ได้แก่</p> <p>1.1) / 'ย / 'ย / / / 'า)</p> <p>1.2) พื้นที่ปลูกหม่อนมีน้อยและจำกัดในบางพื้นที่</p> <p>1.3) /ดินเสื่อม/ดิ</p> <p>1.4) (ง/ /)</p> <p>1.5) น / ข้อจำกัดในบางพื้นที่</p> <p>1.6) การส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ไม่ต่อเนื่อง</p>
(2) ย	<p>ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงไหมในประเทศไทย ได้แก่</p> <p>2.1)</p> <p>2.2) 'ย</p> <p>2.3)</p> <p>2.4) ( )</p> <p>2.5)</p> <p>2.6) / /</p>
(3) /	<p>ยวกับ</p> <p>3.1) /</p> <p>3.2) สาวเส้นไหมสม่ำเสมอ</p> <p>3.3) เส้นไหมราคาต่ำ</p> <p>3.4)</p> <p>3.5) เครื่องสาวไหมไม่ได้มาตรฐาน</p> <p>3.6) 'อ</p>

ตารางที่ 19 ( )

อุปสรรค	สภาพที่เป็น
(1) ปริมาณเส้นไหมที่มีอยู่ในประเทศไม่เพียงพอ	(1)
(2) เส้นไหมของประเทศเพื่อนบ้านมีราคาถูก	(2) ผลกระทบต่อราคาไหมที่ผลิตได้ในประเทศ อุตสาหกรรมด้ายในต่างประเทศเนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า และผ้าไหมไทยอาจมีเสียบเปรียบด้านราคาเมื่อเทียบกับคู่แข่งประเทศอื่น
(3) มีการแข่งขันระหว่างผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุ/วัตถุดิบธรรมชาติประเภทอื่น	(3) มีการแข่งขันจากผ้าทอพื้นเมืองที่มีราคาถูกกว่า และดูแลรักษาง่ายกว่า เช่น ผ้าไหม
(4) หยุดทำงานเมื่อถึงฤดู	(4) ต่อเนื่อง 1 ึ่ง
(5) ยวกับ ึ่ง	(5) ึ่ง

ใน SWOT Analysis TOWS Matrix เพื่อกำหนด
 แผนที่น่าสนใจ
 ตาราง 20
 แผนที่น่าสนใจ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมไหมไทยสู่การค้าเชิงพาณิชย์

ตารางที่ 20 TOWS Matrix

		ปัจจัยภายใน (IFAS)	
		จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
S1	ประเทศไทยเป็นแหล่งผ้าไหมที่มีชื่อเสียงที่รู้จักมาเป็นเวลานาน	W1	ย
		W2	
S2		W3	/
S3		W4	เส้นไหมที่มีอยู่ในพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการใส่
S4	เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเป็นภูมิปัญญา	W5	
S5		W6	ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องจักร
S6	หนาแน่นในพื้นที่	W7	
		W8	ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดความ
		W9	การตลาดที่มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 20 ( )

ปัจจัยภายนอก (EFAS)		กลยุทธ์	
โอกาส (Opportunities)		กลยุทธ์ SO	กลยุทธ์ WO
O1	การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ	กลยุทธ์พัฒนาตลาดเชิงรุก (S1, S2 + O1, O3)	กลยุทธ์พัฒนากลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตใหม่ไทย (คลังสเตอร์) (W4, W5, W9 + O1, O2)
O2			
O3	ความต้องการผ้าไหมยังเป็นที่ต้องการของตลาด แต่ยังไม่ทันตามความต้องการ เนื่องจากเป็นงานฝีมือ อาศัยความประณีต		
อุปสรรค (Threats)		กลยุทธ์ ST	กลยุทธ์ WT
T1	ปริมาณเส้นไหมที่มีอยู่ในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ	กลยุทธ์พัฒนาบุคลากรและมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ (S3, S4, S5 + T2, T3)	กลยุทธ์วิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้องค์ ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม (W1, W2, W3, W6, W7, W8 + T1, T5)
T2	ประเทศเพื่อนบ้านมีราคาถูกกว่า		
T3	มีการแข่งขันกันเองระหว่างผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก / ธรรมชาติประเภทอื่น		
T4			
T5	ยวกับ		

- 15.
- 16. Huntsman (Thailand) Limited
- 17.   ๓
- 18.   /
- 19.
- 20.

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผล
แผนที่นำทาง(Road map)

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค ของไหมไทยทั้งระบบ

พบว่าไหมไทยมีชื่อเสียงในตลาดโลก มีผู้

92,785

0.32 %

ของสินค้าสิ่งทอไทย ตลาดที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา สหภาพยุโรป และ ปัญหาที่พบคือ ก

อ

ในเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนไหมหัตถกรรม ของเกษตรกรที่ผลิตไหมเอง พบว่ารายได้ในฤดูฝนสูง
กว่าในฤดูแล้ง และเมื่อเปรียบเทียบผลตอบแทน พบว่า เกษตรกรผลิตดักแด้และฝ้ายมีผลตอบแทนต่อรุ่นสูง

และต้นทุนด้านแรงงานที่ไม่เป็นเงินสดมีสัดส่วนสูงสุดคือ ร้อยละ 66.16

มีรายได้ต่ำกว่าต้นทุน( ) ที่เหมาะต่อการสาวด้วย
เครื่องจักร และ เครื่องจักรที่เหมาะสม

10.03 - 11.82% ปริมาณโคกตาที่ได้รับ

20% 0 %

"

"

60

ง

ม ย ोनเพื่อเพิ่มรุ่นการเลี้ยงต่อปี และมี

"

"

เพื่อ ก อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านซึ่งเป็นภูมิปัญญา
ผลิตสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาด มทั้งสร้างสรรคงานฝีมือขึ้นเยี่ยมไว้เป็น
( ) เป็นหน่วยงานที่

ส่วนไหมหัตถอุตสาหกรรม พบว่า ผลตอบแทนต่ำกว่า
ที่เหมาะสมต่อการสาวด้วยเครื่องจักร และเครื่องจักรส ที่เหมาะสม

สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จต่ออ

ง

2

สำคัญที่มีผลต่อ

4

1)

2)

3)

ม

4)

ง

อ

ปัจจัยด้านอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องและ

SWOT Analysis ปัจจัยสำคัญที่มี

ง

4

อ

1)

การใช้องค์ความรู้เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ไทย 2)

3)

( ) 4)

บรรณานุกรม

- .2534. การวางแผน. : .
.2536. ยุทธการธุรกิจระหว่างประเทศ. :
ง . 2553. ง 2551/2552.
.105 .

Piercy and Giles. Making SWOT Analysis Work *Journal of Marketing Intelligence & Planning*,
Vol 7, Issue 5/6, P 5-7.

แบบสอบถามข้อมูลเฉพาะเชิงลึก

“...โครงการศึกษภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ไทยในเชิงการค้า...”

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อคน		ชื่อกลุ่ม	
ที่อยู่			

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓

 ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

Q1. โปรดระบุประเภทของอุตสาหกรรมและธุรกิจ

☐ อุตสาหกรรมสิ่งทอ			
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	☐

☐ อุตสาหกรรม		
☐	☐	☐
☐	☐ /	☐ / /
☐	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	☐

☐ อุตสาหกรรมปลายน้ำ		
☐	☐	☐
☐	☐	☐ เซมิคอนดักเตอร์
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	☐	☐

Q2. บริษัทของท่านมีตลาดห (1)

☐ อื่นๆ (โ)				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------------------

Q3. บริษัทของท่านมีพนักงานทั้ง

☐ 50 (.....)	☐ 50 - 200 (.....)	☐ 200 (.....)
---------------------------------------	---	--

ส่วนที่ 2 คือส่วนที่ต้องไปสัมภาษณ์

A. ด้านการขายและการตลาด

1. เงินทุน

1.1 / / / .....

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

.....
.....
.....

2. จากข้อมูลข้อ 1

- ย้ายยอดขายเพิ่มขึ้น ( ) ม
( ) ม
( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....
- กรณียอดขายลดลง ( ) เนื่องจากจำนวนลูกค้าลดลง
( ) ง ้อ
( ) อื่นๆ โปรดระบุ .....

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

.....
.....

3. เมื่อต้องการซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตใหม่ ท่านพิจารณาสินค้าที่ซื้อมา (1

1 5 1 สำหรับหัวข้อที่สำคัญที่สุด)

( )

( )

( )

(เมื่อต้องการซื้อของขาย, ต่)

( )

(เช่นเมื่อซื้อแล้ว ของไม่ดี ไขไม่พอก็มีการทดแทน เปลี่ยนสินค้าได้)

( )

( )

( ) อื่นๆ ระบุ .....

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

4. การขายผลิตภัณฑ์ของท่าน ท่านขายให้ใคร 1

( ) ขายในประเทศในลักษณะ ( )

( ) ผลิตสินค้าเพื่อตราสินค้าตัวเอง

( )

( ) / นักท่องเที่ยว

( ) อื่นๆ ระบุ เช่น ภาครัฐจัดงานที่เมืองทอง / ส /

/ .....

( ) ขายต่างประเทศในลักษณะ ( )

( ) ผลิตสินค้าเพื่อตราสินค้าตัวเอง

( )

( )

( ) อื่นๆ ระบุ .....

เพื่อกรอกข้ ม

5. ท่านขายให้ คน / กลุ่ม ที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันกับท่าน มีจำนวนเท่าใด ต่อเดือน / ปี

( ) ..... ( )

( ) ลูกค้าที่มีอยู่เป็น.....% ของปริมาณกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่มีอยู่ในพื้นที่

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

.....

6. ปัจจุบันท่านซื้อ วัตถุดิบ เพื่อใช้ในการผลิตใหม่ จากผู้ขาย จำนวน..... ราย

เมื่อเทียบกับปี 2551

(...) มี ..... (...) (...) .....

เนื่องจาก

.....

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

.....

.....

7. ร้านที่ขายวัตถุดิบในการผลิตของท่าน ตั้งอยู่ที่

( ) ต่างประเทศรวมทั้งที่ซื้อจากผู้นำเข้า.....%

( ) ..... % โดยแยกเป็นพื้นที่ได้แก่

.....

.....

ห้องที่ผู้ตอบแบบสอบถาม .....
.....

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

.....

8. ท่าน / กลุ่ม ของท่านดำเนินธุรกิจใดในลักษณะใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) ึ่ง อ

( ) ึ่ง อ

( )

( )

( )

( )

( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

.....

B. ด้านการพัฒนาเชิงคุณภาพสู่การสร้างการเชื่อ

9. ในความคิดเห็นของท่าน **ใหม่ประเทศไทย** มีคุณสมบัติเด่นด้านใดในสายตาของชาวต่างชาติ

- ( ) งาม
- ( ) แหล่งผลิตสินค้าที่มีความประณีต
- ( ) น
- ( ) อ น
- ( ) อ น
- ( ) อ น
- ( ) อื่นๆ ระบุ... .. ง ...ของที่ระลึก .....

เพื่อกระ ม

10. ท่านคิดว่า สินค้าของท่าน ดีกว่า คู่แข่งของท่าน ด้านไหน

- ( )
- ( )
- ( )
- ( )
- ( ) Trend น
- ( ) อื่นๆ ระบุ.....

เพื่อกรอกข้อมูลเพิ่มเติม

11. ท่าน / กลุ่มของท่านต้องการการสนับสนุน

1,2 3 หน้าข้อที่คิดว่า สำคัญสูงสุด 3 ข้อ

1 สำคัญที่สุด 2

3

ที่	ปัญหา ธุรกิจของท่าน	สิ่งที่ท่านต้องการให้ส	เมื่อได้รับการสนั แล้วจะดำเนินการอย่างไร
1.	( )	( )	
2.	( )	( )	
3.	( )	( )	
4.	( )	( )	
5.	( )	( )	
6.	( ) /	( ) /	
7.	( )	( )	
8.	( )	( )	
9.	( ) อื่นๆ ระบุ.....	( ) อื่นๆ ระบุ.....	

C. ด้านการผลิต

13. ชนิดของผลิตภัณฑ์หลัก และปริมาณการผลิต (หน่วยต่อปี)

1. ....
2. ....
3. ....

14. เครื่องมือจักรที่ใช้ในการผลิต

14.1 ผลิตภัณฑ์ : .....

เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต

1. เครื่องสาวไหม ..... หัวสาว
2. ....
3. ....

14.2 ผลิตภัณฑ์กึ่งกลาง : .....

เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต

1. .... เครื่อง.....
2. เครื่องข้อมสี ..... เครื่อง.
3. มือ .....
4. เครื่องทอผ้า .....
5. เครื่องตกแต่งผ้าผืน เครื่อง
6. ....

14.3 ผลิตภัณฑ์ปลายนี้ : .....

เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต

1. ....
2. ....
3. ....

14.4	อายุของเครื่องจักรการผลิตของท่าน	< 5	.....	เครื่อง
		5-10	.....	เครื่อง
		> 10	.....	เครื่อง

15. ปัจจุบัน ท่าน ได้รับ มาตรฐานเหล่านี้ อยู่หรือไม่

- ( ) ISO 9001
- ( ) ISO 14001
- ( ) SA8000
- ( ) ECOTEX
- ( ) BOI
- ( ) อื่นๆ ทรานกยุง มพช โททอป .....

16. กำลังการผลิตสูงสุด (Capacity)

2552 ..... (/)

(Capacity) 2553 ..... (/)

17. ปริมาณของเสีย (สินค้าที่ผลิตไม่ได้ตามมาตรฐาน) เกี ..... ของสินค้าที่ผลิต

2.4.1 .....

2.4.2 2.4.1 .....

18. มีโครงการขยายการผลิตใน 3 ปีข้างหน้า ( ) ( ) ม น .....

19. ปัจจัยที่ท่านเลือกอันดับแรกใน (

1 สำหรับหัวข้อที่สำคัญที่สุด)

( ) (/ มีคนมาซื้อถึงที่ / ไร่)

( ) (ม)

( ) (ใน)

( ) ( )

( ) น ( )

( ) อื่นๆ (โ) .....

D. ด้านต้นทุนการผลิต

20. สัดส่วนต้นทุนการผลิตสินค้าของท่านสามารถแจกแจงเป็นสัดส่วน

- 19.1 .....
- 19.2 .....
- 19.3 .....
- 19.4 .....
- 19.5 .....
- 19.6 อื่นๆ โปรดระบุ .....

E. ด้านการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์และการพัฒนา

21. เทคโนโลยีสารสนเทศได้ดำเนินการใช้ในบริษัทของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) MRP Material Requirement Planning
- ( ) ERP Enterprise Resource Planning Software ที่ใช้สำหรับการจัดการและสร้างระบบการเชื่อมโยง อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย
- ( ) CRM Customer Relation Management
- ( ) EDI Electronic Data Interchange software เชื่อมโยงระบบภายในระหว่างบริษัทกับกรมศุลกากร
- ( ) CAD & CAM Computer
- ( ) Inventory Management ( ) Barcode
- ( ) Internet
- ( ) Web Application
- ( ) Color Communication Spectro ยี่ห้อ.....
- ( ) อื่นๆ .. นี อ กีบเพื่อใช้ตลอดปี./ .ทำที่ซื้อที่

22. บริษัทของท่านมีการใช้ Computer ^{ใช้} ..... เครื่อง
 Computer ..... เครื่อง

23. ท่านมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ 2551
 ( ) ( ) มีจำนวนผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น.....

24. ท่านสามารถนำเทคโนโลยีมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างไร ( )
 .....
 .....
 ( ) .

25. ผู้สืบทอดกิจการ ธุรกิจ
 24.1 ชื่อ .....
 24.2 ชื่อ .....

26. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

26.1 ท่าน / กลุ่มของท่าน

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

26.2 ท่าน / กลุ่มของท่าน ร่วมกับภาครัฐ

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

26.2 ที่บริษัท ต้องการให้ภาครัฐดำเนินการ

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ขอบพระคุณที่ ,

ตารางผนวก 1- 1

ที่ให้ข้อมูลรายภาคและจังหวัด

ภาค	จังหวัด	จำนวนค	รวมจำนวนค	ร้อยละ
		2		
		6		
		2		
		1		
			11	5.88
		1		
		5		
		21		
		37		
			64	34.22
		30		
		2		
		15		
		8		
		2		
		2		
		3		
		12		
		7		
		4		
		5		
		3		
		19		
				112
		187	187	100

ตารางผนวก 1-2

หม่อนไหมที่ให้ข้อมูล

อุตสาหกรรม :	ความถี่*	
้า	376	62.98
้า	180	30.15

้า	41	6.87
	597	100

* 1

ตารางผนวก 1-3 อุตสาหกรรมหม่อนไหมต้นน้ำที่ให้ข้อมูล

อุตสาหกรรมสิ่ง :	ความถี่*	
	49	13.03
	127	33.78
	150	39.89
	11	2.93
	39	10.37
รวม	376	100

ตารางผนวก 1-4 อุตสาหกรรมหม่อนไหมกลางน้ำที่ให้ข้อมูล

้า:	ความถี่*	
	3	1.67
	59	32.78
	72	40.00
/	44	24.44
	2	1.11
รวม	180	100

* 1

ตารางผนวก 1-5 อุตสาหกรรมหม่อนไหมปลายน้ำที่ให้ข้อมูล

้า:	ความถี่*	
ื่อ	7	17.07
	26	63.41
ง	2	4.88
	5	12.20
เซริชินผง เครื่องสำอาง	1	2.44
รวม	41	100

* 1

ตารางผนวก 1- 6

สถานะปัจจัยการผลิต	เกณฑ์การให้คะแนน
1) สัดส่วนของแรงงานในการผลิต	3
50	1
50 - 200	2
200	3
2) แหล่งเงินทุน	5
	1
	1
	1
	1
อื่นๆ	1
3) แหล่งลูกค้าทางวัตถุดิบ	2
3.1) ต่างประเทศ	1
	1
	0
3.2) ในประเทศ	1
4) การปรับปรุงกระบวนการผลิต	6
4.1) การมีโครงการขยายการผลิตใน 3 ปีข้างหน้า	1
	1
	0
สถานะปัจจัยการผลิต	เกณฑ์การให้คะแนน
4.2) การเพิ่มการผลิตใน 3 ปีข้างหน้าของบริษัท	5
ม. น. 0 - 20	1
ม. น. 21 - 40	2
ม. น. 41 - 60	3
ม. น. 61 - 80	4
ม. น. 81 - 100	5
5) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ในการ	13

บริหารงาน	
5.1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	11
	0
	11
MRP	1
ERP	1
CRM	1
EDI	1
CAD&CAM	1
Inventory Management	1
Internet	1
Web Application	1
Color Communication	1
Barcode	1
อื่นๆ	1
5.2) การใช้คอมพิวเตอร์	2
	0
	2
1-10 เครื่อง	1
10 เครื่อง	2
รวมคะแนนสูงสุดของสถานะปัจจัยการผลิต	29

ที่มา:จากการกำหนดของคณะที่ปรึกษา

ตารางผนวก 1- 7

วิ

สถานะอุปสงค์	เกณฑ์การให้คะแนน
1) แนวโน้มยอดขาย	3
มี	0
มี	1
มี	1
อื่นๆ	1
2)	2
มี	2
	1
	0
3) ตลาดจำหน่ายสินค้า	4
	1
	1
	1
	1
4) การดำเนินธุรกิจ	7
มี	1
มี	1
	1
	1
	1
	1
อื่นๆ	1
รวมคะแนนสูงสุดของสถานะอุปสงค์	16

ที่มา:จากการกำหนดของคณะที่ปรึกษา

ตารางผนวก 1-8 เกณฑ์การให้คะแนนตัวชี้วัดด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและ	เกณฑ์การให้คะแนน
1) อุตสาหกรรม	7
	1
	1
	1
	1
	1
	1
อื่นๆ	1
2) อุตสาหกรรมกลางน้ำ	8
	1
	1
	1
	1
/	1
/ /	1
	1
อื่นๆ	1
3) อุตสาหกรรมป	7
อ	1
	1
ง	1
	1
	1
เซรินผง เครื่องสำอาง	1
อื่นๆ	1
รวมคะแนนสูงสุดของอุตสาหกรรม	22

ที่มา:จากการกำหนดของคณะที่ปรึกษา

4.2) จำหน่ายต่างประเทศ	5
	1
ผลิตสินค้าเพื่อตราสินค้าตัวเอง	1
	1
	1
อื่นๆ	1
ยุทธการ โครงสร้างและสภาพการแข่งขัน	เกณฑ์การให้คะแนน
5) การรับรองมาตรฐานสินค้า	6
ISO 9001	1
ISO 14001	1
SA 8000	1
ECOTEX	1
BOI	1
อื่นๆ	1
	0
รวมคะแนนสูงสุดของยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน	29

ที่มา: องค์กรที่ปรึกษา

ตารางผนวก 1- 10

ปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในก ุ SMEs	คะแนน
	29
	16
สถานะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง	22
	29
รวมคะแนน	96

ที่มา:จากการกำหนดขององค์กรที่ปรึกษา

โครงการวิจัยย่อย 2

ประสิทธิภาพการเลี้ยงไหม

โครงการวิจัยย่อยที่ 2

ย

(Efficiency of Silkworm rearing at Farm Level)

2553

500,000

1

ง

2553

2554

คณะผู้วิจัย

1.

50

10900

/

02 - 579 3118 13

2.

50

10900

/

02 - 579 3118 11

3.

50

10900

. 02 - 942 8600 - 3

02 - 562 0338

4.

. 081-9384284

: 044 - 811599

5.

50

. 10900

. 087 - 6731392

: 02 - 9406564

หน่วยงานหลัก

กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 50

10900

/

02 - 558-7924-6

หน่วยงานสนับสนุน

สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตผลทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

50

10900

02 - 9428600 - 3

02-5620338

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ

ย

Efficiency of Silkworm rearing at Farm Level

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2553 จำนวน 500,000

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ตั้งแต่ 2553 2554

หน่วยงานและผู้ดำเนินการวิจัยพร้อมหน่วยงานที่สังกัด รศัพท

1 1 2

1 1

ย

เพื่อทำการสำรวจเทคโนโลยีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่เกษตรกรใช้
ปฏิบัติเพื่อการเลี้ยงไหม ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ร่วมกำหนดการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมใน
เกษตรกรเพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้การผลิตไหมไทยคุณภาพและถ่ายทอดสู่เกษตรกร

มผู้แทนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ

ให้บริการในเรื่องพันธุ์ไหมพันธุ์หม่อนอยู่ในระดับที่พอใจ (เฉลี่ย 3.6)

5

เลี้ยงไหมที่เกษตรกรได้ใช้ปฏิบัติ การปลูกหม่อนอยู่ในสภาพอาศัยน้ำฝน พันธุ์หม่อน

60 73.7 26.83 พันธุ์ไหมที่เลี้ยง

81.3 ยง 12.3 ที่เลี้ยงไหมพันธุ์

52 ส่วนที่เหลือทำการต่อพันธุ์ผลิตไข่

องเลี้ยงไหมทั้งที่เป็นเอกเทศและแบบได้ถุ่นบ้านร้อย

74 อโร 34.9

ย 42.5 มีการใช้ปูนขาวปรับสภาพความชื้นและพาราฟอร์มมาลดีไฮด์ที่ความเข้มข้น

3 เพื่อการป้องกัน ย 78.6 98.5

หนอนไหมที่เป็นโรคร้อยละ 51.5 5 ง 98.2

79.1 เกษตรกรผลิตเส้นไหม คือ เส้นไหมหนึ่ง/ /ไหมเส้นใหญ่ เมื่อ

วิเคราะห์ สังเคราะห์ร่วมระหว่างเทคโนโลยีที่เกษตรกรปฏิบัติจริงกับเทคโนโลยีตามหลักวิชาการสาม

3 ย

เมื่อมีการถ่ายทอดสู่เกษตรกร ให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีของก ึ่ง

.8000-2548 ม น 30

คำสำคัญ :

Abstract

Efficiency of Silkworm Rearing at Farm Level under the Project "Study on Thai Silk Industry Situation" was carried out. The objective of this study is to survey and analyzed conventional farmers mulberry cultivation and silkworm rearing. Then issued knowledge and set up appropriate technology to transfer to farmers so that high quality Thai silk could be produced. An implementation started from the study of secondary data by revision of literatures, survey by using questionnaires and brainstorming of representatives from government and private sectors and farmers involved in silk business. It is found that farmers' satisfy government service in providing silkworm variety with an average satisfaction of 3.6. The level of satisfaction in this study consists of 5 levels from very much dissatisfy, dissatisfy, less satisfy, satisfy and very much satisfy. Mulberry cultivation of farmers is based on rainfed. The most common mulberry variety planted is Burerum 60. About 73.7% of farmers control mulberry diseases and 26.83 of farmers control the diseases by mechanical mean. Thai native silkworm variety and developing Thai silkworm varieties are used in silk culture by 81.3% of farmers. Only 12.3% of farmers used hybrid variety. Farmers of 52% get silkworm egg from The Queen Sirikit Sericulture Center while the rest of other farmers inbred and produce silk eggs from their silkworm. Technology in silkworm rearing of farmers is surveyed and it is found that their technology is varying. Some farmers have separate silkworm rearing houses while 74 % of farmers use their basement or space under their houses for mosquito-net silkworm rearing.room. Only 34.9% of farmers clean and disinfected silkworm rearing house/rooms before and after rearing every times. 42.5% of farmers clean their silkworm rearing tools before and after use. Lime is used to prevent moisture and formaldehyde (3%) is used to prevent diseases of silkworm during rearing by 78.6 and 98.5 of farmers, respectively. 51.5% of farmers separate and discard diseased silkworm by hand-picking. During rearing 98.2% of farmers'bed cleaning at least 5 times per one time/crop and 79.1% during 2-3 days of cocooning in mountage. The silk yarn production is silk1 silk2 and silk3. The knowledge to produce standard quality Thai silk is issued after an analyzing of conventional farmers' technology and academic technology. There are 3 main parts of the knowledge body namely mulberry cultivation, silkworm rearing and silk reeling. Efficiency in overall system of silk production is found to be achieved after the technology is transferred to farmers. Farmer groups could produce high quality silk yarn that meeting the Thai Agricultural Standard TAS 8000-2548 and they could gain about 30% more income.

Key words : silk, technology

.....

1

50

. . 10900

. 02 – 558-7924-6

2

50

. . 10900

. 02 – 942 8600

บทนำ

2550 ย 80,000 ( ) และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2548/2549 ซึ่งมีจำ
 127,017 47,017 37
 2
 1. ย contract farming
 2,500
 2. ย
 มีบางส่วนที่มีการเลี้ยงไหมส่งรังไหมจำหน่ายแก่โรงสาวไหมชุมชน มี 55,000
 จากสถิติของประชากรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมดังกล่าว เมื่อประมาณ
 800 (ประเมินจากตัวเลขของผลผลิตปีที่ผ่านมา) ซึ่งปริมาณการผลิตเส้นไหม
 128 ( )
 จากข้อมูลตัวเลขของการผลิตทั้งจำนวนครัวเรือนผู้เลี้ยงไหม จำนวนพื้นที่หม่อน และผลผลิตที่ผลิตได้ใน

เนื่องจากเกษตรกรไม่ยอมรับไข่

ไหมที่ผลิตโดยส่วนราชการเพราะนำไปเลี้ยงแล้วหนอนไหมตาย (ส. , 2551)
 ของเกษตรกรโดยไม่มีการใช้หลักวิชาการเพื่อการรักษาความเป็นคุณลักษณะที่สม่ำเสมอของสาย
 (uniformity) ทำให้พันธุ์ไหมไทยพื้นบ้านที่ ย ี
 ึ่ง พันธุ์เนื่องจาก (Inbreeding) โดยไม่มีขบวนการคัดพันธุ์ที่
 ึ่ง ให้เกิดโรคเพบรินที่เกิดเชื้อโปรโตซัวและเี
 เพราะขาดโดยทางไข่ไหมได้ และเป็นโรคไหมชนิดหนึ่งที่สามารถก่อความเสียหายได้
 ไหมได้ อีกทั้งยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรมีอัตราเลี้ยงต่อการเลี้ยงตายค่อนข้างสูง จึงอาจจะเป็นปัจจัย
 หนึ่งที่ทำให้เกษตรกรเกิดการท้อแท้ต่ออาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม แ
 ประกอบอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเนื่องจากทำแล้วไม่มีรายได้เพื่อการครองชีพไ
 แคลนไข่ไหมพันธุ์ดีที่จะสนับสนุนให้แก่เกษตรกร และภาคเอกชนยังต้องพึ่งพ
 ไหมเข้ามาจากประเทศจีนจำนวนหนึ่ง ึ่งที่จะต้องมีการแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยการ
 เพื่อให้ได้ไหมพันธุ์ไทยที่เกษตรกรยอมรับและสามารถเลี้ยง
 คุณภาพเพื่อ ึ่ง เกษตรกรสามารถที่จะอยู่ในอาชีพหม่อนไหมได้
 ย ึ่ง

ฟาร์มของเกษตรกร เพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ร่วมกับวิชาการพื้นฐานขอ
 เหมาะสมแล้วจัดทำเป็นองค์ความรู้ในการผลิตไหมที่ดีและเหมาะสมขั้นพื้นฐาน แล้วนำไปสู่การถ่ายทอด
 เกษตรกร เพื่อการเพิ่มผลผลิตและรายได้ (Road Map) และกลยุทธ์ที่เป็นเชิงรุก พร้อมทั้ง

นำเข้าได้ระดับหนึ่ง

เพื่อทดแทนการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อทำการศึกษาและสำรวจเทคโนโลยีที่เกษตรกรใช้ปฏิบัติเพื่อ
- (2) ทำการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อการกำหนดการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
- (3) เพื่อจัดทำองค์ความรู้การผลิตไหมคุณภาพเพื่อถ่ายทอดสู่เกษตรกรอย่างเป็นระบบ

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นงานวิจัยประยุกต์ที่จำกัดอยู่กับกิจกรรมการสำรวจข้อมูลเทคโนโลยีการเลี้ยงไหมที่ใช้กันในระดับ
กร เพื่อเป็นแนวทางในการ
ความรู้ในเรื่องการผลิตไหมอย่างถูกต้องตามมาตรฐานสากล

การทบทวนวรรณกรรม

ที่เลี้ยงในประเทศไทยซึ่ง จะมีทั้งพันธุ์ที่ส
(polyvoltine) (non-hibernating eggs)
ย (floss)
ดำ เบลอร์เซ็นต์เปลือกรังดำ และพันธุ์ไหมที่มีการพักตัว(bivoltine) ซึ่งเป็นพันธุ์ลูกผสมที่มี
ด้วย เนื่องจากเลี้ยงได้ดีกว่าที่รับจาก
ว่าการเลี้ยงไหมของเกษตรกรไทยจะมีการใช้พันธุ์ไหมที่หลากหลายทั้งที่มีคุณภาพและไม่มีคุณภาพ
เนื่องจากการผสมในแม่พันธุ์เดียวกัน
(inbreeding) ไหมอ่อนแอ ประกอบกับการใช้เทคนิคการเลี้ยงที่ยังไม่ได้พัฒนามากนัก ทำให้ได้ผล
ผลิตไหมที่ค่อนข้างต่ำ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้จำนวนผู้เลี้ยงไหมลดลง การใช้
ความรู้ เพื่อเพื่อประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมให้แก่เกษตรกรเพื่อให้

การปรับปรุงพันธุ์ไหมเพื่อใช้ในอุตสาหกรรม (, 2538) มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเพิ่มผลผลิตทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไป โดยเริ่ม
ไหมไปจนกระทั่งเป็นเส้นไหม โดยใช้ไหมพันธุ์ลูกผสมมาเลี้ยง ซึ่งเกิดจากการนำพันธุ์แท้ตั้งแต่ 2-4

S. Chuprayoon (1990, 1991) ใน (polyvoltine) T - n เพื่อ
ศึกษาวิจัยในเรื่อง Genetical and Physiological study on oviposition ability in tropical race, *Bombyx mori* ที่
ได้จากการผสมและถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมจากไหมพันธุ์ญี่ปุ่น (bivoltine) Kc 14

(bivoltine) Kc 15 Biochemical analysis of haemolymph and egg protein
ช่วยในการศึกษาและวิเคราะห์ ซึ่งพบว่า ไหมพันธุ์ญี่ปุ่น (bivoltine) Kc 14

ส่วนของไข่ไหมได้ดี ขณะที่ไหมพันธุ์จีน (bivoltine) Kc 15

อีกทั้งยังเป็นแหล่งพันธุกรรมที่ดีซึ่งสามารถใช้เป็นทั้ง donor recurrent parent

พันธุ์ไหมไทยที่ผ่านการรับรองพันธุ์โดยกรมวิชาการเกษตรที่ผลิตไข่ไหมให้เกษตรกร ย

- _____-1 (_____ , 2531) เป็นพันธุ์ที่ได้ทำการคัดเลือกพันธุ์ไหม
พื้นบ้าน ชื่อพันธุ์นางน้อย ที่เลี้ยงในหมู่บ้านน้อย ตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะเด่น

(1) _____ ย

(2) จำนวนไข่ไหมต่อแม่มากกว่าพันธุ์พื้นบ้านอื่น ๆ

(3) _____ ย ได้ในสภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิสูง

- _____ (_____ , 2547) ได้ปรับปรุงพันธุ์ไหมไทยที่สามารถ
(sex-limited in larval stage) ึ่ง

_____ น _____ มพันธุ์แนะนำ ชื่อ " _____ "

(1) _____ (15-20 _____)

(2) เป็นพันธุ์ไหมไทยที่มีจำนวนไข่ไหมต่อแม่สูง มีน้ำหนักรังและน้ำหนักเปลือกรังมากมีความยาวเส

(3) _____
_____ ก็ มีพันธุ์ไทยลูกผสมที่มีชื่อว่า พันธุ์ดอกบัว เป็นต้น

, 2548

- _____ สืบเนื่องจากไบหม่อนเป็นอา _____ (*Bombyx mori*) _____

การที่จะผลิตไหมได้ดี อาหารจะต้องมีการพัฒนาการผลิตอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้หนอนไหมเมื่อกินเข้าไป
_____ ิว

จะขาดการดูแลรักษาที่ดีและเหมาะสม การบำรุงใส่ _____ ค่อนข้างน้อย และมักจะปลูกในพื้นที่นอกแ

_____ ำ ให้หม่อนที่เกษตรกรปลูกอยู่ในปัจจุบันไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

ก่อให้เกิดโรคหม่อน ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ไบหม่อนที่เก็บไปเลี้ยงก็มีคุณภาพต่ำ ผลผลิต

เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ทำให้ต้นทุนสูงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

วิ
50
ย
น
ใหม่ที่เลี้ยงมี
ต่ำ
ค
ย
ยง

ซึ่งเป็นแหล่ง

หนึ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการสำรวจข้อมูลด้านพันธุ์ใหม่:

การเลี้ยงใหม่เพื่อทำการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อจะได้กำหนดเป็นรูปแบบขององค์ความรู้ที่ผสมผสานกันระหว่าง

เทคนิคที่เกษตรกรปฏิบัติกับเทคโนโลยีที่มีการพัฒนามาอย่างเป็นระ

เหมาะสมขั้นพื้นฐาน ถ่ายทอดสู่เกษตรกร เพื่อนำไปสู่

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอน 1

(1) กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ
ในเขตพื้นที่จังหวัดฯ

11 30 330 เพื่อทำความ

วัตถุประสงค์ของโครงการ พร้อมทั้งการชี้แจงแบบสอบถามเพื่อให้ได้คำตอบ

ตามแบบสอบถามที่กำหนด

(2) ทำการสัมภาษณ์เกษตรกร โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามที่กำหนด ซึ่งเกษตรกร
ที่เข้าร่วมโครงการได้จากการสุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการ

ขั้นตอน 2

(1) ที่เกษตรกรเลี้ยงในเขตพื้นที่จังหวัด

30 330

(2) เน้นการจำแนกข้อมูลเทคโนโลยีการผลิตใหม่ของเกษตรกร
วิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน เพื่อการจัดทำเป็นหมวดหมู่ขององค์ความรู้การผลิต
ใหม่ในแต่ละกลุ่มเกษตรกรถือปฏิบัติ

ขั้นตอน 3 รวบรวมแหล่งที่มาของเทคโนโลยีและปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน

(1) เก็บข้อมูลคุณภาพไข่ใหม่สายพันธุ์ต่างๆที่มีการนำมาเลี้ยงในระดับเกษตรกร

(2) สสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการได้รับบริการจาก

ขั้นตอน 4 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของส่วนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3

- (1) วิเคราะห์ข้อมูลของกรรมวิธีที่ใช้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อจำแนกกลุ่มเทคโนโลยีเกษตรกรแต่ละพื้นที่ที่ใช้
- (2) วิเคราะห์การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงไหมในแต่ละพื้นที่
- (3) วิเคราะห์และสรุปการนำองค์ความรู้การผลิตไหมกับพันธุ์ไหมที่เทคโนโลยีที่เป็นต้นแบบขั้นพื้นฐานที่ใช้ส่งเสริมหรือถ่ายทอดให้เกษตรกร

เพื่อเป็นชุด

ม ย

จากข้อมูลดังที่ได้กล่าวจะเห็นได้ว่า อาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมยังคงเป็นงานของแม่บ้าน โดยส่วนใหญ่ และอยู่ในวัยที่มีอายุ

เกษตรกรในลักษณะของไร่นาวนผสมผสาน เพื่อลดอัตราเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ผลผลิตและความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติรวมทั้งการทำลายของโรคและแมลงด้วย มีแบ่งใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากจำนวนพื้นที่

15

2. ข้อมูลเฉพาะด้านหม่อนไหม

ข้อมูลเฉพาะเกี่ยว ด้านหม่อน

(1) ปลูกหม่อนมากที่สุด คือ พันธุ์บุรีรัมย์ 60 63.22 ที่เหลือคือ 60, 20.92, 7.93 7.43 (2-6) 60 ยวกับสภาพแ ซึ่งเป็นหม่อนพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง คือ ก 4,000 ไร่ที่ไ

หม่อนของเกษตรกรต่ำกว่า 4,000

(2)

2.1

71.6

28.4 ที่ยังใช้วิธีการปลูกหม่อนโดยการขุดหลุมปลูกโดยตรง (

2-7)

2.2

(2-8) 3

1) ท่อนพันธุ์หม่อน เป็นวิธีการขยายพันธุ์ที่เกษตรกรยังคงมีการใช้กันมาก 77

2) วิธีการขยายพันธุ์ ที่แ

13.6

3) ต้นกล้าหม่อนกิ่งชำ เป็นวิธีการขยายพันธุ์ที่เกษตรกรมีการใช้ค่อนข้างน้อย คือ ร้อยละ

9.4

2.3

3

(ตารางผนวก 2-9)

1) x = 0.5 x 1.0 เมตรมากที่สุด ร้อยละ 46.4

2) x = 0.5 x 1.5 19.3

3) x = 0.75 x 1.5 เมตรน้อยที่สุด ร้อย 16.6 ส่วนที่เหลือ

17.7

2.4 การใช้เครื่องทุ่นแรงในการจัดการดูแลแปลงหม่อน

ในสภาพการผลิตหม่อนของเกษตรกร มีการใช้เครื่องทุ่นแรงเพียงร้อยละ 6.3 และเครื่องทุ่นแรงที่ใช้กันมากที่สุดคือ ร

2.5	ง	86.2	13.8
(2-10)	ง	ง	ง
1)	ง	โดยวิธีการตัดต่ำ คิดเป็นร้อยละ 60.6	
2)	ง	การตัดแต่งกิ่งหม่อน โดยวิธีการตัดต่ำพร้อมด้วยตัดกลาง ร้อยละ 19.6	
ง	ที่ป;		

2.6 86.5 (ตารางผนวก 2- 11)

1)	25.3	50
2)	23.2	
3)	38	50
1-2	ง	1-2
ส่วนที่เหลือร้อยละ	13.5	

2.7 23.5 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการให้น้ำโดยระบบน้ำพ่นฝอย และการให้น้ำ 12.77 10.9 0.31 (2-

12)

2.8

โรคของหม่อนที่ยังคงเป็นปัญหาและทำความเสียหายให้กับผลผลิตหม่อนค่อนข้างมากและ

ง	4	(2-13)
1)	25.6	
2)	+	19.3
3)	+	โรคใบไหม้ที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย+
4)	20.8	18.3

นอกจากนี้ก็ยังมีการพบโรคอื่นๆอีกร้อยละ 16

จากการที่มีปัญหาของโรคที่เกิดกับต้นหม่อน ส่วนใหญ่เกษตรกรจะไม่ดำเนินการใดๆทั้ง

ง	57.83	36.14
คต้นที่เรี	ง(2-14)	ที่มีการกำจัดโรคโดยการใช้วิธีกล คือ
		ในการพ่นเพื่อป้องกันกำจัดโรคและ

น้อยมาก เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของใบหม่อนที่อาจจะเกิดการปนเปื้อนสารเคมี และทำให้หนอนไหมตายได้เมื่อไรก็ตามธรรมชาติ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการแพร่กระจายโรคได้รวดเร็วสามารถทำได้ตามเป้าหมายที่กำหนด หรือทำให้เกษตรกรไม่มีผลผลิตและไม่ก่อให้เกิดรายได้

ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับด้านใหม่

3

- 1) ...
- 2) ...
  - ... (พันธุ์ไหมที่เกิดจากการผสมระหว่างไหม ...)
  - ... (พันธุ์ไหมที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ไหมสายพันธุ์ ...)
- 3) ...

จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ...

(1) ... 81.3 ... 12.31 ส่วนที่เหลือ

6.40 จะมีการเลี้ยงไหมที่ละกันระหว่างพันธุ์ไทยปรับปรุง พันธุ์ลูกผสม และพันธุ์ต่างประเทศ (2- 15) ... พันธุ์ไทยปรับปรุง หมายถึง พันธุ์ไหมที่มีการพัฒนา/ ...

กลุ่มพันธุ์ไหมที่เกษตรกรเลี้ยงมากที่สุดนั้นมาจาก ... ซึ่งเป็นส่วนราชการ คือ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม ... 36.49

34.81 ส่วนที่เหลือใช้ไข่ไหมที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ บริษัทเอกชน คิดเป็น ... 3.82, 1.61 ... (2- 16)

พันธุ์ไหมที่เกษตรกรเลี้ยงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีดังนี้

- 1)
- 2)
- 3)

4) ว่าง

5)

ใช้ไหมพันธุ์ลูกผสม พันธุ์ไหมที่เก

ง 2

1) พันธุ์ไหมที่ผลิตโดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ

2) พันธุ์ไหมที่ผลิตโดยบริษัทเอกชนภายในประเทศ

(2)

2

1)

89.45

2)

บางพื้นที่ที่มีการ

3 มื้อแรกหรือต้นขึ้นวัย 2

ให้ใบหม่อนเมื่อที่ 3

ย เพื่อผลิตเส้นไหม ี

10.55 (

2-16)

(3)

ย

71.4 ที่มีการจัด

ดำเนินการเลี้ยงไหมตามศักยภาพของแรงงานและแปลงหม่อนที่มีอยู่

57.7

ย 4-6

20.1

ย

6

ที่เหลืออีกร้อยละ 23.2

ย 4

(

2-17)

(4)

ย

(

2-18)

4.1

ยง

2

1) ห้องเลี้ยงไหมแบบเอกเทศ เป็นห้องเลี้ยงไหมที่แยกออกจากบ้านที่อยู่

ย 4.0x6.0

6.0x8.0

เป็นห้องเลี้ยงไหมที่ถูกต้องลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 30.6

แบ่งเป็นการเลี้ยงไหมที่ยังคงใช้ฟ้คลุมกระดั่งร้อยละ 5.77

24.32

2) ห้องเลี้ยงไหมแบบประหยัดใต้ถุนบ้าน เป็นห้องเลี้ยงไหมที่อยู่ใต้ถุน

เกษตรกร จะมีโครงเหล็กเพื่อสวมมุ้งเขียวให้เป็นห้องเลี้ยงไหม คิดเป็นร้อยละ 51.91

การเลี้ยงไหมที่ยังคงใช้ฟ้คลุมกระดั่ง 44.53

7.38

4.2

ยง

ในสภาพที่เกษตรกรไม่มีห้องเลี้ยงไหม ี

14.48

3.55

ย

ย

100

ต่ำ เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายในกระดั่งเลี้ยงไหมไม่เหมาะสม

(5) เทคโนโลยีที่ใช้ในแต่ละชั้นต				
5.1				
1) การพ่นสารเคมีเพื่อฆ่าเชื้อโรคภายในห้องเลี้ยงไหม เกษตรกรมีการป	35.37	16.77	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 47.86
ไม่มีการปฏิบัติในการพ่นสารเคมีเพื่อทำลายเชื้อโรคที่อาศัยอยู่ในห้องเลี้ยง				
2) การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อโรคของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเ	45.19	16.35		
38.46				
พบว่าในเรื่องของการป้องกัน				
เกษตรกรยังมีการปฏิบัติที่				
	(2-19)			35-45 ทั้งที่เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อ
5.2				
1)		79.9		12.3
		7.8		
	(2-20)			
2)		89.2		3
10.8		4	(2-21)	
3)				
78.6	(2-22)			เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมให้ความชื้นในกระดัง
หรือชั้นเลี้ยงไหมมีความเหมาะสม สารดูดความชื้นส่วนใหญ่ที่ใช้ คือปูนขาว				
	12.17 ส่วนที่ใช้เป็ง ก			84.03
	(2-23)			1.52 2.28
4)				
	1- 5	86.4	สารเคมีที่ใช้คือ	3%
		95.57, 2.38, 1.7	0.34	(2-24)
5) การถ่ายมูลไหม เพื่อเป็นการรักษาความสะอาดและลดความ				เนื่องจาก
ที่เศษซากไหมหม่อนที่เ				98.2
				5
70.89				ส่วนที่เหลือจะมีการถ่ายมูลในการเลี้ยงไหมแต่ละรุ่นคือ 6
	13.61, 9.18, 4.75, 1.58		(2-25)	4 3

6) 99.1
 ปฏิบัติคัดตัวหนอนไหมที่แสดงอาการผิดปกติออกจากกลุ่มตัวหนอนไหมในกระชั และชั้นเลี้ยงไหม ซึ่งใน
 51.5 31.6
 16.9 (2-26)
 7) การขยายพื้นที่เลี้ยงไหมในกระชั 87.3
 ไม่มีการขยายพื้นที่ในระหว่
 ของตัวหนอนไหม ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด เนื่องจากการที่หนอนไหมอยู่กันหนาแน่นจนเกินไปจะทำ

5.3

ของไหมพันธุ์ไทย เพราะเมื่อไหมสุกแล้วตัวจะโปร่งใส และมีสีเหลือง การเก็บไหมสุกจะใช้มือในการเก็บร้อย

95.7 ปัญหาที่เกษตรกรยังประสบอยู่

ไปบางส่วน ทำให้ผลผลิตรังไหมไม่ดีเท่าที่ควร

5.4

2-3 75.45 ส่วนที่เหลือทำรังใ้ 4 , 4 20.61 3.94
 (2-27)

5.5

67.8

ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับ ด้านการสาวไหม

การแปรรูปในส่วนของงานวิจัยในเรื่อง ประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมของเกษตรกร จะกล่าวถึงกา
สาวเส้นไหมแบบหัตถกรรม คือ เป็นการสาวเส้นไหมด้วยมือ ซึ่งในสภาพโดยทั่วไปของกลุ่มเกษตรกร
ยังไ

ถูกผสม เป็นส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ผลิตเส้นไหมด้วย เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า ซึ่งจากการที่ได้สำรวจเก็บข้อมูล

2

1) เทคนิคการสาวไหม เป็นกระบวนการเพื่อการดึงเส้นไหมออกจากเปลือกครั้งไหม ซึ่งมีการสั 2

(1) ึ่งไ

1 ขนาดเส้นไหมที่ผลิตได้มีขนาดใหญ่กว่าเส้นไ 1

(2) การสาวไหมน้อย หรือการสาวไหมหนึ่ง หมายถึง การสาวแยกระหว่

ไ 2

- ไหมเปลือก หรือไหมหีบ หรือไหมสาม เป็นเส้นไหมที่ได้จากเปลือกชั้นนอกของรังไหม

15

- น้อย หรือไหมหนึ่ง เป็นเส้นไหมที่ได้จากส่วนของเปลือกชั้น

เปลือกนอกแล้ว เส้นไหมที่ได้จะมีขนาดเล็ก และเรียบ

32.4

67.6 ไหมน้อยหรือไหมหนึ่ง(2-28) ไ

63.5 ยังใช้วิธีการสาวแบบดั้งเดิมที่มีการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และร้อยละ36.5

ได้เริ่มมีการปรับวิธีการสาวไหมเพื่อการพัฒนาการผลิตเส้นไหมให้เป็นไปตามมาตรฐาน มร .8000-2548

ไ 80-100

4-6 ไพ และใจไหมมีลักษณะที่สานกันเป็นตาข่าย หรือที่เรียกว่าโดมอนด์ครอส (ต 2-29)

3. ข้อมูลด้านความพึงพอใจ (2-30)

เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการให้บริการในเรื่องพันธุ์ไหมพันธุ์หม่อนอยู่ในระดับพอใจ (เฉลี่ย 3.6)

5

หรับความพึงพอใจต่อการบริการในด้านของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับพอใจ (เฉลี่ย 4.5)

(เฉลี่ย 4.3, 4.2)

(เฉลี่ย 4.6)

4. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากโครงการ

4.1 การศึกษาวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของกรรมวิธีที่เกษตรกรใช้ในการปลูกหม่อน การเลี้ยงไหม และการสาวไหม ทำให้สามารถจำแนกกลุ่มเทคโนโลยีที่เกษตรกรใช้ปฏิบัติได้ 3

- 1)
- 2) ย
- 3)

1) กลุ่มเทคโนโลยีการปลูกหม่อน

	กรรมวิธีที่เกษตรกรใช้	ยี่ห้อและเหมาะสมต่อการปฏิบัติ
1. พันธุ์ที่ปลูก	ใช้ปลูกพันธุ์เดียวที่ให้ผลผลิตสูงสุดตาม	ควรเลือกพันธุ์แนะนำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และหากทำได้ควรปลูกมากกว่า 1 พันธุ์ 72 ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากทนแล้ง 60 (, 2548)
2. การเตรียมพื้นที่	เตรียมพื้นที่และใส่ปุ๋ยรองพื้นในลักษณะตามความเคยชินที่ถือปฏิบัติต่อกัน บางส่วนขาด	องคินในพื้นที่ปลูกก่อน เพื่อให้มีการปรับสภาพดินให้เหมาะสม ใส่ (, 2552)

	กรรมวิธีที่เกษตรกรใช้	เทคโนโลยีที่ดีและเหมาะสมต่อการปฏิบัติ
3. _____	3.1 _____	3.1 _____ เพื่อให้มีแร่ธาตุในดินที่เพียงพอและเหมาะสม 100 _____ 2,000 _____ ลกรัมต่อไร่ต่อปี ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ (_____ , 2550)
4. _____	4.1 ตัดต่าทุกปี มีการตัดกลางค่อนข้างน้อย 4.2 อุปกรณ์ที่ใช้ มักใช้มีดในการฟันกิ่งหงวน 4.3 _____	4.1 _____ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดแต่งเป็นหลัก (_____ , 2548) 4.2 อุปกรณ์ที่ใช้กรรไกร หรือเลื่อย _____ ดันไม้ เพื่อให้ไม้ให้ต้นห 4.3 _____
5. _____	_____	1. _____ การใช้ฟางข้าวคลุมที่บริเวณโคนต้นหม่อน 2. _____ ในบางพื้นที่ที่ มีศักยภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหม _____ (_____ , 2547)

6.	<p>ยังให้ความเอาใจใส่ไม่น้อยกว่าส่วนใหญ่มื่อต้น</p> <p>ซึ่งมีอัตราการตายสูงถึงร้อยละ 47</p>	<p>กำจัดโดยตัดส่วนที่เป็นโรคมาทิ้งทำลาย เพื่อ</p> <p>ที่เหลือให้สมบูรณ์สู่สภาพเดิมเพื่อให้ความ</p> <p>(2538)</p>
----	---	---

2.) กลุ่มเทคโนโลยีการเลี้ยงไหม

ย	กรรมวิธีที่เกษตรกรใช้จากการสำรวจ	เทคโนโลยีที่ดีและเหมาะสมต่อการปฏิบัติ
1.	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>ไหมเพื่อฆ่าเชื้อโรค เช่น ฟอรัมาดีไฮด์ 3%</p> <p>1.3 การกำจัดตัวหนอนไหมที่เป็นโรคออกจาก</p>	<p>1.1</p> <p>ไหมเป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อเป็น</p> <p>ป้องกันการเกิดที่ปล</p> <p>1.2</p> <p>ไหมเพื่อฆ่าเชื้อโรค โดยเฉพาะช่วงไหมตื่น</p> <p>นอน เนื่องจากหนอนไหมลอกคราบจึงเป็น</p> <p>ช่วงที่ค่อนข้างเสี่ยงต่อการเข้าทำลาย</p> <p>1.3 การกำจัดหนอนที่เป็นโรค ให้ใช้ตะเกียบ</p> <p>คีบทิ้งลงในภาชนะที่มีสารเคมีฆ่าเชื้อเพื่อ</p> <p>(, 2550)</p>

<p>2. วัสดุ</p>	<p>21 วัสดุใหม่ทั้งที่เป็นเอกสารและแบบประหยัดได้</p> <p>22 วัสดุ</p> <p>23 วัสดุ 5 ชิ้น บางส่วนที่มีการถ่ายมูลใหม่ตั้งแต่ 5 ครั้ง</p>	<p>21 ห้องเลี้ยงใหม่ ควรที่จะมีการระบายอากาศได้ดี มีความร่วมมือกันแมลงวันลายได้</p> <p>22 วัสดุ</p> <p>23 การถ่ายมูลใหม่ นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยลดการหลีกเลี่ยงของการเกิดโรค วัสดุ 4 5 ชิ้น 4 5 23, 3-4 ครั้งตามลำดับ เพื่อให้สภาพกระดังเลี้ยง</p>
<p>วัสดุ</p>	<p>กรรมวิธีที่เกษตรกรใช้จากการสำรวจ</p>	<p>เทคโนโลยีที่ดีและเหมาะสมต่อการปฏิบัติ</p>
	<p>24 วัสดุ กระดังเลี้ยงใหม่ทั้งวัสดุใหม่และไม่มี</p>	<p>24 วัสดุ เกษตรกรที่ไม่มีห้องเลี้ยงใหม่ เนื่องจากไม่ให้ใบหม่อนที่ขวงง่ายแต่ผ้าคลุมจะต้องมี</p>
<p>3. วัสดุ</p>	<p>3.1 วัสดุ</p> <p>หนึ่ง มีปริมาณใกล้เคียงกัน โดยมีการวาง</p>	<p>3.1 วัสดุใหม่ที่เกษตรกรใช้จะต้องเป็นไข่ปลอดโรค ดังนั้นไข่ใหม่ก็นำมาใช้เลี้ยงยวมาจากแหล่งผลิตที่มีระบบการคัดหม่อนใหม่จะมีโรคสำคัญที่สามารถติดมากับ</p> <p>(, 2548)</p>

	<p>32 ส่วนใหญ่เกษตรกรก็ยังคงรับแผ่นไขใหม่ หลังที่ผลิตไปทำการเปิดเลี้ยง มีเพียงบางส่วนที่ได้มีการรับไขอ่อนไป / น</p> <p>33 ง ย 3 มีมือมีเล็กน้อยที่ให้ไว้ 4 อ</p>	<p>32 ง 2 ง 2 (, 2526) 33 ง ย ง ย อ ต ย 3 มีมือยกเว้นในบางกรณีที่ต้องการเร่ง ม 4 อ ม มีค่าประมาณ 19.00-20.00 . (, 2554 ; , 2552 ; , 2551)</p>
<p>ย</p>	<p>กรรมวิธีที่เกษตรกรใช้จากการสำรวจ</p>	<p>เทคโนโลยีที่ดีและเห</p>
<p>4.</p>	<p>4.1 2-3 ง 4 น</p>	<p>4.1 บถัวยรัง 4-5 วันเพื่อให้ (, 2550 ; , 2550)</p>

3) กลุ่มเทคโนโลยีการสาวไหม

	กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องที่ใช้จากการสำรวจ	เทคโนโลยีที่ดีและเหมาะสมต่อการปฏิบัติ
1.	<p>1.1</p> <p>1.2 1</p> <p>1.3 1</p> <p>1.4 (, 2547)</p>	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3 1 10-15</p> <p>1.4 (, 2547)</p>
2.	<p>2.1 ทำการดัดน้ำที่จะสาวไหม ให้อุณหภูมิเกือบ 2.1 ไม่เกิน 84 องศาเซลเซียส</p> <p>ไหมเพื่อหาเงื่อนไข ทำการสาวลงกระบุง สาวเข้า 2.2 เริ่มสาว</p> <p>อีก หรือสาวเข้าแหล่ง ไม่มีการวัดอุณหภูมิที่ 2.2</p> <p>ถูกต้อง และไม่มีการตรวจสอบสภาพน้ำที่สาวให้ 2.3</p> <p>2.2 ในการควบคุมขนาดเส้นไหมที่สาวจะใช้ 2.3</p>	<p>2.1 6.8-8.4</p> <p>2.2 ม</p> <p>เพื่อเป็นการควบคุมขนาดเส้นไหม</p> <p>2.3 ดัดน้ำสาวไหมให้ได้อุณหภูมิที่ 90 องศาเซลเซียส ( )</p> <p>40-50</p> <p>พร้อมทั้งมีการเติมรังอย่างสม่ำเสมอเมื่อมีรัง</p> <p>เปลือกหรือถูกสาวหมดไปเพื่อเป็นการควบคุม</p> <p>ขนาดเส้นไหมได้อย่างสม่ำเสมอเช่นกัน</p> <p>(, 2550)</p>

3.	<p>3.1 นหนึ่ง ที่ยังคงมีการหลงแบบดั้งเดิมคือ เส้นไหมไม่ ไห ใน ใน หลากหลายของเส้นไหมอยู่ในระดับหนึ่ง</p>	<p>3.1 .8000-2548 ซึ่ง (, 2548)</p>
----	---	--

4.2 องค์ความรู้

ทำการวิเคราะห์การประยุกต์โดยนำเอาเทคโนโลยีการเลี้ยงไหมที่เกษตรกรปฏิบัติจากการสำรวจในแต่ละพื้นที่ ผสมผสานกับเทคโนโลยีวิชาการที่เหมาะสม เพื่อสรุปจัดทำองค์ความรู้การผลิตหม่อนไหม การใช้พันธุ์หม่อนพันธุ์ไหมที่ดีและเหมาะสม เพื่อเป็นชุดองค์ความรู้ต้นแบบขั้นพื้นฐาน เพื่อการถ่ายทอดนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมให้แก่เกษตรกรได้ทั้งระบบ ซึ่งประกอบด้วย 3

1. องค์ความรู้เรื่องหม่อน

เนื่องจากหม่อนเป็นอาหารที่สำคัญมากที่สุดของหนอนไหม (mulberry silkworm) ใน

	<p>ใน</p>
1.	<p>1.1 การไถพรวนดิน เพื่อให้ดินร่วนซุย รากหม่อนสามารถเติบโตได้ดี มีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์วัตถุรองพื้น มีการวัดระดับความเป็นกรดเป็นด่างของดินเพื่อที่จะได้ปรับให้ได้ที่ระดับ pH ที่ 6.5-7.5 (, 2551)</p>
2.	<p>2.1 ง เพื่อให้ได้ผลผลิตใบหม่อนต่อไร่ใกล้เคียงกับเอกสารวิชาการ 60</p> <p>2.2 ควรศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของพันธุ์หม่อนแต่ละพันธุ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกปลูกที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่เหมาะสม ค เพื่อให้ประสิทธิภาพของการเลี้ยงที่ดีด้วย (, 2548; , 2550)</p>
3	<p>2.1 พื้นที่ และเครื่องมือที่ใช้ในการดูแลรักษา เช่น</p> <p>1) X แฉกที่เหมาะสมคือ 0.75x1.50</p> <p>2) ใช้เครื่องท่อนแรงรถไถเดินตามระยะระหว่างต้นxแฉกที่เหมาะสมคือ</p>

	<p>0.75x2.0-2.50</p> <p>3) ใช้เครื่องทุ่นแรง</p> <p>X</p> <p>ที่เหมาะสมคือ 0.75x3.0</p>
	<p>น</p>
<p>3.</p>	<p>3.1</p> <p>ปลูกขยายพันธุ์ ข้อดีคือ เมื่อนำไปปลูก</p> <p>ใหม่ได้เร็ว ดินหม่อนที่มีความสมบูรณ์</p> <p>(, 2507)</p> <p>3.2</p> <p>สามารถทำได้ แต่เปอร์เซ็นต์การรอดต่ำกว่า</p> <p>6-7</p> <p>เดือน เกษตรกรต้องมีการเตรียมการที่ดีด้วย</p>
<p>4. บเกี่ยวกับหม่อนที่</p>	<p>4.1 สำหรับสวนหม่อนที่ปลูกใหม่ ปลูกด้วยต้นกล้าหม่อนชำถุงควรเก็บเมื่อ 4-5 เดือน สำหรับปลูกด้วยท่อนพันธุ์ควรเก็บเมื่อปลูกไปแล้ว 6-7 เดือน ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของต้นหม่อน ส่งผลต่ออายุการใช้ประโยชน์ของ</p> <p>4.2 สำหรับสวนหม่อนเก่า เมื่อทำการตัดแต่งแล้ว</p> <p>45</p>
<p>5.</p>	<p>5.1</p> <p>ดูแลต้นหม่อนวิธีหนึ่งเพื่อให้หม่อนสมบูรณ์มีทรงพุ่มที่ดี</p> <p>ง</p>

	<p>5.2 หม่อนด้วยการเอาฟางข้าวคลุมที่โคน</p> <p>5.3 องคินในพื้นที่ที่ปลูกหม่อนเพื่อลดอัตรา</p> <p>ธาตุอาหารที่เกินความต้องการ (ยงยุทธ , 2521)</p>	
6.	<p>6.1 ตัดส่วนที่มีอาการ แล้วนำไปเผาทิ้ง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของ น้ำ</p> <p>ที่ดีที่สุด โดยทั่วไปจะหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีเพราะเป็นอัน</p>	

องค์ความรู้การผลิตหม่อนที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ซึ่งได้จากเทคโนโลยีการเลี้ยงไหมที่ดีและเหมาะสม นำมาสังเคราะห์เข้าด้วยกันกับวิธีการที่เกษตรกรปฏิบัติจากการสำรวจ นำมาสู่การจัดทำองค์ความรู้ขึ้นพื้นฐานเกี่ยวกับการผลิตหม่อนที่ดีและเหมาะสม ซึ่งเกษตรกรสามารถนำเอ

สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ดีที่สุด

2. องค์ความรู้เรื่องการเลี้ยงไหม

1. พันธุ์ไหมที่	<p>1.1 ไข่ไหมควรใช้ไข่ไหมพันธุ์ดีที่ปลูก</p> <p>โดยแหล่งผลิตที่ได้รั</p> <p>1.2 หลีกเลี่ยงการใช้ไข่ไหมที่เกษตรกรผลิต</p> <p>ระบาดโรคเพปรีนและมีผลผลิตต่ำ (, 2553)</p>	

<p>2. ย</p>	<p>2.1</p> <p>3%</p> <p>(, 2548)</p> <p>เพื่อเป็นการป้องกัน</p> <p>น</p> <p>น</p> <p>ว</p> <p>2.2</p> <p>มาล้อมรอบไหมวัยอ่อนเพื่อช่วยรักษา</p> <p>น</p> <p>ย 1- 3</p>	
	<p>มีอุณหภูมิที่ระดับ 20-28 องศาเซลเซียส และความชื้นที่ 80-90%</p> <p>2.3</p> <p>1-3 ซึ่งนับเป็นไหมวัยอ่อน การให้ใบ</p> <p>น เพื่อให้หนอนไหมสามารถ</p> <p>2.4 การถ่ายมูลไหม เพื่อการรักษาความสะอาด และ</p> <p>ป้องกันโรค ช่วงเวลาที่ปฏิบัติ คือ หลังจากไหมตื่น แะ</p> <p>2 ่อ ัน</p> <p>(, 2547 ;</p> <p>; , 2550)</p>	

<p>3 ย</p>	<p>3.1 3% ลงบนตัวหนอนไหมที่ดักขึ้นนอนจากวัย 3 ชั่วโมง 4 เพื่อเป็นการป้องกัน 4 ให้เป็นจิ้งจอกไหมให้หนอนไหมกินในมือแรกที่ดัก 4</p> <p>3.2 4 อุณหภูมิที่ระดับ 29 องศาเซลเซียส ความชื้นที่ 70%- 5 อุณหภูมิที่ระดับ 24 เซลเซียส ความชื้นที่ 65%</p> <p>3.3 การให้ใบหม่อนไหมวัยแก่ ในช่วงที่ไหม เท่านั้นที่ต้องหั่นใบให้ในมือแรก สำหรับในมืออื่นๆ 4 5 4</p> <p>3.4 การถ่ายมูลไหม เพื่อการรักษาความสะอาด และป้องกัน โรค ช่วงเวลาที่ปฏิบัติ คือ หลังจากไหมดัก และให้ใบ 1 มื้อ เนื่องจากไหมวัยแก่กินใบหม่อนค่อนข้างมาก 2 4 3 5 4 ในช่วงไหมวัยแก่ จะทำการถ่ายมูลไม่ควรต่ำกว่า 5 ครั้ง (, 2547; , 2552; , 2550)</p>	
<p>4.</p>	<p>4.1 สังเกตเมื่อไหมเมื่อสุก ไหมจะหยุดกิน ได้ตามขอบกระดิ่งเพื่อหา มุมเหลี่ยมในการยึดพันเส้นใย</p>	
	<p>4.2 2 หามุมยึดเพื่อการพันเส้นใยห่อหุ้มตัวกลายเป็น</p> <p>4.3 22-24 70-75% ปรับสภาพที่เหมาะสม</p> <p>4.4 4-5 6 (, 2535)</p>	

ร และขั้นตอนต่างๆอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อการประมวล
การผลิตหม่อนไหมและถ่ายทอดไปสู่เกษตรกร และผู้สนใจเพื่อการผลิตหม่อนและไหมอย่างมีประสิทธิภาพ

ย

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การเกษตรมากกว่าหนึ่งอาชีพ คือ นอกจากการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมแล้วก็จะมีการทำการเกษตรอื่นผสมผสาน ซึ่งก เกษตรที่ทำควบคู่กับหม่อนไหมมาก ก็คือ ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ ใหญ่จะอยู่ที่ 20,000- 50,000

ด้านเทคโนโลยีการผลิตไหมไทยที่เกษตรกรปฏิบัติประกอบด้วยเทคโนโลยี 3

1. 60 นที่เจ ำ
 โดยการ ใช้ท่อนพันธุ์มากที่สุด x 0.5 x 1.0
 8 ย
 50
 1-2 ำ 1-2 ำ โรคหม่อนที่พบมากและยังไม่มีวิธีการ จึงยังคงเป็นปัญหาของเกษตรกรที่

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน เพราะหม่อนเป็นย

2. ย ย น

หนึ่งแ อีกส่วนหนึ่งแ เพื่อการผลิตไข่ใช้ ซึ่งในส่วนนี้มีจำนวนเกษตรกรใกล้เคียงกับการใช้ไข่ไหมจากศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ เกษตรกรมีการต่อพันธุ์ใช้เอง โดยไม่มีขั้นตอนการผลิตที่ถูกต้องตามมาตรฐานการผลิตไข่ไหมแล้ว ก่อให้เกิดอันตรายต่ออุตสาหกรรมไหมไทยได้เพราะการใช้ไข่ไหมที่ไม่ผ่านการตรวจโรคว่าปลอดภัยจากโรค ื่อ โ

3 และยากต่อการที่จะกำจัดโรคให้หายหมดไปในเวลาอันรวดเร็ว เหมือนี ดังเช่นที่เคยเกิดในประเทศสาธารณ ำ . . 2338

.2535:) นอกจากนี้จะมีปัญหาในเรื่องโรคเพอรินแล้ว การผสมพันธุ์ในสาเ พันธุ์เดียวกันในหลายช่วงอายุเป็นเวลานานส่งผลทำให้หม่อนไหมอ่อนแอและ ำ ไม่ได้ส่งผลที่ดีให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงไหมที่ต่อพันธุ์ไว้ใช้เองเลย ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญห ื่อ เห็นควรให้มีการศึกษาวิจัยต่อเนื่องในประเด็นขององค์ความรู้เรื่องการผลิตไข่ไหม ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมของเกษตรกรให้สูงขึ้น พันธุ์ไหมที่มีการเลี้ยงกันมากมีอยู่ด้ว 5

บในรูปของไข่ใหม่แผ่น มีอยู่บ้างที่รับเป็น
ใหม่วัยอ่อน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงใหม่ให้แก่เกษตรกร

กระบวนการเลี้ยงใหม่ที่เกษตรกรมีการใช้ปฏิบัติ คือ ส่วนใหญ่มีห้องเลี้ยงใหม่แ
ย รป้องกันกำจัดโรคเพื่อเตรียมความพร้อม
ก่อนและหลังการเลี้ยงใหม่แต่ละรุ่นด้วยการทำความสะอาดและพ่นสารฟอร์มาลินหรือการใช้สารคลอรีนเพื่อ
ป้องกันการเกิดโรคที่สำคัญเ 50 เปอร์เซ็นต์ ทั้งที่เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการลดความเสี่ยง
ของการเกิดโรคที่สำคัญเ 1- 5

3 เปอร์เซ็นต์ ไรยตัวหนอนใหม่เพื่อเป็นการป้องกัน
โรค มีการใช้ปูนขาวเพื่อการดูความชื้นภายในกระดังเลี้ยงใหม่เพื่อให้สภาพเหมาะสมต่อการเจ
5 ครั้งต่อรุ่นของการเลี้ยงใหม่เพื่อการลดแหล่งการแพร่ระบาดของเชื้อโรค
กระดังเลี้ยงใหม่ ส่วนการขยายพื้นที่ให้พื้นที่เหมาะสมต่อ

3มือ ด้วยการเก็บใบหม่อนเลี้ยง จนกระทั่งไหมสุกโดยใช้มือเก็บไหมสุกเข้าจ่อเพื่อการพันเส้นใ
ไหมทำรังไหมห่อหุ้มตัวหนอนไหม ซึ่งต่อไปตัวหนอนไหมจะเจริญไปเป็นดักแด้ การเก็บรังไหมออกจากจ่อ
2-3 วัน ซึ่งโดยสภาพทั่วไปจะใช้เวลา 4-5
หนอนไหมที่อยู่ในรังไหมมีการพัฒนาเป็นดักแด้ที่สมบูรณ์ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผลผลิตรังไหม

3.

ยงเ
พบว่า เกษตรกรผลิตเส้นไหมสาวเลยหรือไหมสอง ใหม่น้อยหรือไหมหนึ่งและไหมดิบหรือไหม 3
40-50
การที่ได้เข้าไปทำการวิจัยร่วมเกษตรกรเริ่มมีความเข้าใจในการปรับวิธีการสาวไหมเพื่อการพัฒนาการผลิต
.8000-2548 80-
100 4-6 1.35-1.55

ไหมจะมีลักษณะการสานกันเป็นตาข่าย หรือที่เรียกว่าโดมอนด์ครอส
ในส่วนประเด็นของความพึงพอใจของเกษตรกรในด้านการให้บริการในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับด้
5
และพอใจมาก จากการประเมินความพึงพอใจ พบว่าความพึงพอใจต่อการบริการในด้านของเจ้าหน้าที่อยู่ใน
(เฉลี่ย 4.5)

(เฉลี่ย 4.3, 4.2) (เฉลี่ย 4.6)
สำหรับข้อมูลเทคโนโลยีการผลิตหม่อนไหมที่เกษตรกรมีการปฏิบัติจริง
ข้อปฏิบัติที่เป็นเทคนิคสำคัญตามหลักวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิ

ยังไม่ได้ถือปฏิบัติ ดังนั้นเพื่อให้ได้องค์ความรู้การผลิตไหมไทยที่ดีและเหมาะสมเพื่อนำไปสู่การถ่ายทอด จึงได้นำวิชาการด้านเทคโนโลยีการผลิตหม่อนไหมมาสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่เกษตรกรปฏิบัติจริง พร้อมทั้ง

3

1. องค์ความรู้การผลิตหม่อน ซึ่งประกอบด้วยความรู้เรื่องพันธุ์หม่อน การเตรียมดิน การเก็บเกี่ยว การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ยแปลงหม่อน การตัดแต่งกิ่งหม่อน การป้องกันกำจัดโรคหม่อน เพื่อย

2. องค์ความรู้การผลิตไหม ประกอบด้วย สุขลักษณะที่ดีของห้องเลี้ยงไหม การทำความสะอาดและฆ่าเชื้อห้องเลี้ยงไหมและอุปกรณ์ การใช้ไข่ไหมที่ปลอดโรค เทคนิคการเลี้ยงไหมวัยอ่อนและวัยแก่ การถ่ายทอดไหม การขยายพื้นที่เลี้ยงไหม การป้องกันกำจัดโรค รวมทั้งการเก็บหนอนไหมเข้าจ่อผลผลิตรังไหมที่ปลอดภัย

3.

pH 6.8-8.4

40-50

.8000-2548

1.35-1.55

80-100 กรัม การจัดเรียงเส้นไหมที่

สานเป็นตาข่ายหรือที่เรียกกันว่า ไคมอนต์ครอส ทั้งนี้เพื่อส่งผลต่อการเ

ม

เ

ง 3 องค์ความรู้ดังกล่าวถ่ายทอดสู่กลุ่มตัวอย่างที่ร่วมโครงการวิ

อ

ให้เส้นไหมมีคุณภาพตามมาตรฐานได้ ทำให้จำหน่ายได้ราคาเพิ่มขึ้นจากเดิมไม่ต้ 20

ให้มีตลาดรองรับที่กว้างมากขึ้น จึงเห็นได้ว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนไหมได้อย่างแท้จริงและเป็นผลลัพธ์จากการวิจัยที่คุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

1. หม่อนที่ยังพบอยู่และมีผลต่อเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขระยะยาวด้วยการปรับปรุงพันธุ์ที่มีความต้านต่อโร เกษตรกรในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค สำหรับระยะสั้นให้มีการใช้หม่อ ตอดติดตามหม่อนพันธุ์ดี เพื่อนำไปปลูกในพื้นที่ที่มีป

2. สืบเนื่องจากการที่มีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยที่มีการต่อพันธุ์ไหมไว้ใช้เอง ซึ่งเป็ ตามหลักวิชาการสากลของการผลิตไข่ไหม และอาจจะนำความเสียหายมาสู่วงการไหมไทยดังเช่นที่ การต่อพันธุ์ขึ้นใช้เองไข่ไหมไปอย่างต่อเนื่องเรื่อยไป

เ

ง 3

รินแล้ว เนื่องจากเกษตรกรไม่มีองค์ความรู้ในการเลี้ยงไหมเ

ง

ที่ถูกต้องและปลอดภัย ดังนั้นเพื่อเป็นปกป้องใหม่

ประเทศไทยจึงควรที่จะมีการศึกษาวิจัยต่อเนื่องในประเด็นองค์ความรู้ด้านการผลิตไข่ใหม่ระดับชุมชนควบคู่กับการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ใหม่ไทยแก่เกษตรกรในระดับชุมชน เพื่อสร้างรายได้และอาชีพที่

3. เพื่อเป็นการขยายผลการนำองค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไข่ใหม่ของเกษตรกร
เกษตรกรในเขตพื้นที่ต่างๆที่มีการประกอบอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จึงน่าที่จะมีการจัดทำเอกสาร
คำแนะนำเรื่อง องค์ความรู้การผลิตไข่ใหม่ไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกษตรกรได้นำไปใช้เป็นคู่มือในการ
ย

บรรณานุกรม

. 2538. การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เอกสารวิชาการ เล่มที่ 3.

2551. . 2551. . 256-263
ใน . 2551.

2551. การเจริญเติบโตของหม่อนที่ระบบบันทึกจุดพิกัดต่างๆ :
. 377-429 ใน . 2551

. 2507. 2:
ใน เอกสารงานวิจัย ฉบับที่ 4.

2554. อิทธิพลของการขนส่งที่มีผลกระทบต่อไข่ไหมและผลผลิตรังไหม. 195-199 ใน
2554.

. 2535.

. 15 : 5-8

. 2553.
อด

. 2535.

, 17 : 22-24

	. 2550.	. ใน	
	. .2550	,	.
	. 2547. ระบบการให้น้ำหม่อนที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต		
	, . 146-168 ใน	2547	
	,	.	
	. 2548.		
ยุทธศาสตร์หม่อนไหมแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วันที่ 15		2548. 45	.
	.2521. ความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ใช้ปลูกหม่อนในภาค		.
	,	. 19	.
	. 2548.	-	.
	,	.	
	,	, 2550.	
ปรับปรุงเครื่องสาวไหมยูนี 2	249-264 :		
. 2550.	,	.	
	,	. 2550.	
	,	,	. 100 .
	. 2548.	72. ใน	
2548.			
. 2547.			
113 .			
	. 2526.		
,	. 52 .		

, 2552.

.80 .

น , ี่ ึ่งมี , น 2547.
ชุดที่ 2 ในสถานที่ 2 ในสถานที่ต่างๆ, . 58-121 ใน
2547

. 2550.

. 76 .

. 2538.

ย :

วิชาการที่ 13

. 2549.

( ) .

น , งผิว . 2551.

4

ย , ใน . . 2551

. 2548.

: . 8000-2548.

. 11 .

. 2548. การคัดเลือกสารเคมีโรยตัวที่มีประสิทธิภาพต่อเชื้อสาเหตุโร

Bombyx mori L.

182 .

. 2546. อิทธิพลของพีชตระกูลถั่วที่ใช้ไถกลบ

เป็นปุ๋ยสดใช้คลุมดินและการให้น้ำที่มี

. 31 .

Chuprayoon, S. 1990. Genetical and Physiological study on oviposition ability in tropical race, *Bombyx mori*. D. Ag. Thesis. The Graduate School, Kyungpook National University. Daegu, Republic of Korea.

Chuprayoon, S. and S.K. Nho. 1991. Biochemical Analysis of Haemolymph and Egg Protein of *Bombyx mori*, Hybrid between Polyvoltine and Bivoltine strains. The 29th Kasetsart University Annual Conference. Kasetsart University. p. 361-368.

ภาคผนวก 2

ตารางผนวก 2-1 เพศของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหม่อนไหม

	13	43
	87	287
	330	100

ตารางผนวก 2-2

ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	93	28.3
ประถมศึกษาปีที่ 4 - 6	231	69.9
.	4	1.2
	2	0.6
	330	100

ตารางผนวก 2-3 จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรต่อครัวเรือน

จำนวนพื้นที่		
ต่ำกว่า 5 ¹	98	29.6
5	48	14.5
6 - 10	51	15.4
11 - 15	44	13.3
16 - 20	48	14.5
21 - 30	42	12.7
	330	100

ตารางผนวก 2- 4

ต่ำกว่า 10,000	159	48.1
10,000 – 20,000	48	14.5
20,000 – 30,000	71	21.4
40,000 – 50,000	53	16
	330	100

ตารางผนวก 2- 5

เกษตรกรเป็นเจ้าของพื้นที่	243	73.5
พื้นที่สาธารณประโยชน์	37	11.1
ญาติพี่น้องและเพื่อน	51	15.4
	330	100

ตารางผนวก 2- 6 แสดงพันธุ์หม่อนที่ใช้ปลูก

60	210	63.22
	69	20.92
60	26	7.93
น	25	7.43
33	2	0.48
	332	100

ตารางผนวก 2- 7

	237	71.6
	94	28.4
	331	100

ตารางผนวก 2- 8

	255	77
	45	13.6
	31	9.4
	331	100

ตารางผนวก 2- 9

x	0.5	x 1.0	153	46.4
x	0.5	x 1.5	64	19.3
x	0.75	x 1.5	55	16.6
			58	17.7
			330	100

ตารางผนวก 2- 10

ง

ตัดต่ำ	221	66.6
ตัดต่ำและตัดกลางควบกัน	65	19.6
ง	46	13.8
	332	100

ตารางผนวก 2- 11

	84	25.3
	77	23.2
	126	38.0
	45	13.5
	332	100

ตารางผนวก 2- 12

	252	76.01
	42	12.77
	36	10.90
	1	0.31
	331	100

ตารางผนวก 2- 13 แสดงชนิดของโรคหมอนที่พบ

	75	25.6
+	57	19.3
+	54	18.3
	61	20.8
โรคอื่นๆ	47	16.0
	294	100

ตารางผนวก 2- 14

	192	57.83
/ คั้นหมอนที่ถูกแมลง/	120	36.14
ฉีดพ่นสารอินทรีย์เพื่อกำจัด	14	4.23
ฉีดพ่นสารเคมีเพื่อกำจัดแมลงที่พบ	6	1.81
	332	100

ตารางผนวก 2- 15 แสดงพันธุ์ใหม่ที่เกิดขึ้นที่เกษตรกรเลี้ยง

	น /	168	51.21
		99	30.09
		40	12.31
1		21	6.40
		328	100

ตารางผนวก 2- 16

		120	36.49
เกษตรกรผลิตเองโดยการต่อพันธุ์จากเพื่อนบ้าน		114	34.81
		16	4.82
ใหม่้วยอ่อนจากเพื่อนบ้าน/ท		19	5.73
		13	3.82
		5	1.61
		42	12.72
		329	100

ตารางผนวก 2- 17

	ย		
	ย		
ย	4-6	185	56.9
ย	6	65	20.0
ย	4	75	23.1
		325	100.00

ตารางผนวก 2- 18

	ย		
	ย		
1		148	44.53
2		25	7.38

3		ย /	ย	18	5.74
4		ย /	ย	81	24.32
5	ย		ย /	48	14.48
7	ย		ย /	12	3.55
8	ย		ย /	1	0.27
				332	100.00

ตารางผนวก 2- 19

		อ			
		อ	ย		
	ง	117	35.37	141	45.19
	ง	56	16.77	51	16.35
		159	47.86	120	38.46
		332	100	312	100.00

ตารางผนวก 2- 20

		265	79.9
	ง	41	12.3
	ง	26	7.8
		332	100

ตารางผนวก 2- 21

		อ	
		อ	ย
3	อ	296	89.2
4	อ	36	10.8
		332	100.00

ตารางผนวก 2- 22

น้ำ

น้ำ		
น้ำ	71	21.4
น้ำ	261	78.6
	332	100

ตารางผนวก 2- 23 แสดงการใช้วัสดุที่ดูความชื้นใน

ย

น้ำ		
(1)	221	84.03
(2)	32	12.17
(3)	6	2.28
(4)	4	1.52
	263	100

ตารางผนวก 2- 24

อ

อ		
3%	317	95.57
	8	2.38
	6	1.70
	1	0.34
	332	100

ตารางผนวก 2- 25 แสดงจำนวนครั้งที่ถ่ายมูลต่อรุ่น

จำนวนครั้งที่ถ่าย		
5	226	70.89
5	44	13.61
4	29	9.18
3	15	4.75
	5	1.58
	332	100

ตารางผนวก 2- 26

ง	171	51.5
ง	105	31.6
อ	56	16.9
	332	100

ตารางผนวก 2- 27

2-3	249	75.45
4	68	20.61
4	13	3.94
	330	100

ตารางผนวก 2- 28

ร

/	107	32.4
/ใหม่หนึ่ง	223	67.6
	330	100

ตารางผนวก 2- 29 แสดงจำนวนของเกษตรกรที่มีการปรับปรุงวิธีการสาวไหม

	121	36.5
ง	211	63.5
	332	100

ตารางผนวก 2- 30

	Mean	*
1. / น	4.4	4
2.ความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.5	4
3. ง	4.5	4
4.	3.8	4
4.1 รับบริการที่ตรงตามความต้องการ	3.6	
4.2 ได้รับบริการที่คุ้มค่า คุ่มประโยชน์ (และพันธุ์ใหม่ที่เป็นธรรมชาติ)	3.8	
4.3	3.6	
4.4	4.3	
4.4.1	4.3	
4.4.2	4.2	
5	4.6	5
	4.4	

1-1.5 = 1

1.6-2.5 = 2

2.6-3.5 = 3

3.6-4.5 = 4

4.6 - 5 = 5

* ที่มา :

Likert Scale